

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Publiczne Gimnazjum nr 1
Siedlce

Mazowiecki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Warszawie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 18-05-2012 - 31-05-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Iwona Tomczak, Regina Pieczara.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	41
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	12
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	7
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	140
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	127
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	11
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	9
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	148
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	13
Obserwacja zajęć			6
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Publiczne Gimnazjum nr 1
Patron	im. Komisji Edukacji Narodowej
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Siedlce
Ulica	Konarskiego
Numer	5/7
Kod pocztowy	08-110
Urząd pocztowy	Siedlce
Telefon	0256323365
Fax	
Www	www.pg1siedlce.info
Regon	71163998000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	496
Oddziały	21
Nauczyciele pełnozatrudnieni	47
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	7
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	3
Średnia liczba uczących się w oddziale	23.62
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	10.55
Województwo	MAZOWIECKIE
Powiat	Siedlce
Gmina	Siedlce
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Siedlcach jest placówką o bogatych tradycjach. Historia szkoły zaczyna się w 1904 r..

Od 1 września 1999 r, obok wygasającej Szkoły Podstawowej nr 1 powstało Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej. Nowa placówka przejęła imię po wygasającej szkole podstawowej, a w roku 2002 odbyła się uroczystość nadania sztandaru.

Gimnazjum mieści się w wolnostojącym, jednopiętrowym budynku zlokalizowanym w centrum miasta w pobliżu Parku Miejskiego i Pałacu Ogińskich. Na przestrzeni lat budynek był rozbudowywany i modernizowany.

Placówka funkcjonuje w oparciu o koncepcję pracy, której głównym założeniem jest sformułowana kilka lat temu misja szkoły: „Szkoła sprzyja aktywnemu rozwojowi ucznia.”

Absolwent szkoły jest przygotowany do następnego etapu nauki, zna swoje mocne i słabe strony, potrafi dokonywać właściwych, społecznie akceptowanych wyborów, szanuje dziedzictwo kulturowe, zna i stosuje normy dobrego zachowania, umie współpracować w zespole.

Gimnazjum posiada bogatą ofertę kształcenia ogólnego opartą o potrzeby i możliwości uczniów. Szkoła z powodzeniem pomaga uczniom planować własny rozwój i osiągać sukcesy w różnych dziedzinach. Przykładem tego jest klasa sportowa o profilu koszykarsko-siatkarskim, dodatkowe godziny matematyki w klasach III i geografii w klasach II. Dzięki różnorodnym zajęciom pozalekcyjnym, wśród których są zajęcia sportowe, wyrównawcze i koła zainteresowań uczniowie rozwijają zainteresowania i realizować własne pasje, ale też niwelować zaległości.

Placówka realizuje projekty edukacyjne, które dają uczniom szansę podnoszenia swoich możliwości edukacyjnych np.: „Zagrajmy o sukces”, „Praktyki pedagogiczne – kompetentnie, twórczo, przyjemnie”, realizuje szkolne projekty dydaktyczne: „Spacerkiem po antyku”, „Zdrowie”, projekty w języku angielskim i niemieckim. Uczniowie mają możliwość doskonalenia umiejętności językowych, poznawania kultur innych narodów, rozwijania samodzielności podczas projektu eTwinning i projektów szkolnych realizowanych w ramach Dnia Unii Europejskiej. Okazją do wymiany doświadczeń jest współpraca ze szkołą w Sabinowie na Słowacji.

Zaangażowanie nauczycieli przekłada się na wzrost efektów kształcenia. Dowodem osiągnięć uczniów tej szkoły są bardzo dobre wyniki egzaminów. Szkoła ma w części humanistycznej wyższe wyniki w porównaniu z wynikami w kraju, województwa mazowieckiego i miasta, w części matematyczno-przyrodniczej wyższe w porównaniu z wynikami w kraju, województwa mazowieckiego. Z analiz wynika także, że poszczególne umiejętności uczniowie też mają opanowane w wyższym stopniu niż w województwie mazowieckim. Średnie wyniki egzaminacyjne szkoły lokują ją w 7, sporadycznie w 6 przedziale staninowym, co można uznać za dobry wynik. Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej za lata 2006-2011 lokuje placówkę wśród szkół sukcesu, zarówno w części humanistycznej, jak i matematyczno-przyrodniczej. Ustawicznie powiększa się grono stypendystów. Gimnazjum może także poszczycić się wieloma znaczącymi sukcesami sportowymi, a także plastycznymi, muzycznymi i przedmiotowymi. Szkoła promuje sukcesy i osiągnięcia swoich uczniów, eksponując zdobyte dyplomy i puchary, a także zamieszczając informacje na stronie internetowej i w gazetce szkolnej „Galaktyka”.

Cechą charakterystyczną gimnazjum jest aktywność uczniów w różnych sferach działalności. Najistotniejszą jest zaangażowanie w wolontariat i udział w licznych akcjach charytatywnych o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim. Wolontariat Młodych aktywnie współpracuje z Domem Opieki Społecznej „Nad Stawami”. Tradycją szkoły jest udział w Samorządowym Konkursie Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” organizowanym pod patronatem Miasta Siedlce. Od wielu lat uczniowie tej szkoły wchodzi do grona laureatów konkursu.

Publiczne Gimnazjum nr 1 w Siedlcach to szkoła bezpieczna. Na bezpieczeństwo wpływa między innymi rozbudowany monitoring wizyjny i aktywnie pełnione przez nauczycieli dyżury podczas przerw międzylekcyjnych. Uczniowie uznają autorytet pedagogów, znają i respektują ustalone w szkole normy. Wiedzą, że oczekuje się od nich kulturalnego zachowania, okazywania szacunku i tolerancji.

Gimnazjum posiada wyposażenie i bazę pozwalającą realizować podstawę programową. Szkoła posiada dwie pracownie komputerowe z dostępem do Internetu, bibliotekę, gdzie uczeń może skorzystać z komputera i Internetu, czytelnię, nowoczesny sprzęt multimedialny np.: projektory, tablice interaktywne, co wpływa na podniesienie poziomu efektywności procesu nauczania.

Mimo pewnych ograniczeń finansowych podejmowane są działania w celu poprawy istniejącej bazy. Zaplanowano budowę boiska wielofunkcyjnego, termomodernizację budynku oraz przebudowę wejścia do szkoły. Ze środków własnych kupowane są pomoce naukowe zgodnie z potrzebami, sprzęt i stroje sportowe.

Gimnazjum w pełni zasługuje na miano szkoły środowiskowej. Systematycznie współpracuje z wieloma instytucjami środowiska lokalnego. Do grona stałych partnerów szkoły należą instytucje sprawujące nadzór, instytucje wspomagające rozwój i wychowanie, instytucje działające na rzecz dziecka, rodziny i szkoły oraz instytucje kulturalne oświatowe i naukowe, a także kluby i stowarzyszenia sportowe. Współpraca ta z jednej strony pozwala wykorzystanie zasobów środowiska na rzecz rozwoju szkoły i uczniów, z drugiej zaś pomaga zaspakając potrzeby społeczności lokalnej, głównie poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, wychowawcze,

proekologiczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
Wszystko to wpływa na pozytywne postrzeganie szkoły przez społeczność lokalną.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Szkoła dokonuje ilościowych i jakościowych analiz wyników egzaminów. Odnoszą się one zarówno do indywidualnych wyników poszczególnych uczniów, jak też wyników zespołów klasowych. Głównym celem przeprowadzanych analiz jest poprawa jakości pracy szkoły, a zwłaszcza efektywności kształcenia. Z prowadzonych analiz formułuje się w zespołach przedmiotowych wnioski do pracy, które są następnie wdrażane i przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Wszyscy nauczyciele potwierdzają znajomość wniosków z ostatnich analiz.

W szkole przeprowadzana jest jakościowa i ilościowa analiza wyników egzaminów zewnętrznych

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że w szkole dokonuje się ilościowej i jakościowej analizy wyników egzaminów zewnętrznych, przy czym przeprowadzane są one na poziomie wyników pojedynczych uczniów oraz na poziomie zespołów klasowych. Wśród informacji analizowanych ilościowo są wyniki indywidualne poszczególnych uczniów, klas i szkoły z każdej części egzaminu oraz wyniki szkoły z każdej części egzaminu w poszczególnych standardach.

Dyrektor wyjaśnia, że na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w czerwcu, po otrzymaniu wyników uczniów, dyrektor szkoły przedstawia Radzie Pedagogicznej dane statystyczne zawarte w raporcie OKE - wyniki szkoły, średni wynik szkoły z każdej części egzaminu gimnazjalnego, średnie wyniki poszczególnych klas, średni wynik kraju, woj. mazowieckiego, miasta Siedlce i wyniki innych siedleckich szkół. Analizuje się, porównuje, jak szkoła wypadła na tle innych szkół siedleckich, powiatu, województwa i kraju. Podaje się też najwyższe wyniki uczniów. Porównuje się wyniki egzaminu z danego roku z wynikami egzaminu z poprzednich lat, posługując się skalą staninową. Dokonuje się różnych zestawień statystycznych - oblicza się średni wynik, medianę, modalną, rozkład wyników w szkole.

Natomiast analiza jakościowa dotyczy indywidualnych wyników poszczególnych uczniów, łatwość arkusza z każdej części egzaminu, oraz łatwość zadań w obszarach standardów każdej klasy i szkoły. Wynik szkoły określony w skali staninowej, a także oblicza się za pomocą Kalkulatora EWD i analizuje Edukacyjną Wartość Dodaną dla szkoły w trzyletnich cyklach kształcenia za lata 2006-2011. Stosując kalkulator EWD obliczono EWD wg potencjału, płci i dysleksji. Szczegółowych analiz dokonuje się we wrześniu następnego roku szkolnego w zespołach przedmiotowych. Tworzy się zestawienia tabelaryczne i obliczenia, a następnie z analiz formułuje się wnioski do pracy. Opracowane wyniki i wnioski przedstawiane są na posiedzeniu Rady Pedagogicznej na początku października, a następnie uczniom i rodzicom.

Wszyscy ankiетowani nauczyciele potwierdzają znajomość wniosków z analizy wyników egzaminów zewnętrznych z poprzedniego roku szkolnego.

Należy również dodać, że w szkole przeprowadza się także próbne egzaminy gimnazjalne oraz dokonuje się ich analiz i tworzy szczegółowe raporty, stosując podobne metody jak przy analizie egzaminu gimnazjalnego – ilościowe i jakościowe. Formułuje się również wnioski do pracy. Dokonywanie opisanych powyżej sposobów analiz znajduje potwierdzenie w następujących dokumentach:

- prezentacja multimedialna przedstawiająca dane ilościowe z podziałem na wszystkie części egzaminu ,
- raport EWD,
- protokoły Rady Pedagogicznej (ostatni nr IV/211/2112 z 11.10.2011r.).

Analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły

W opinii dyrektora celem przeprowadzanych analiz jest poprawa jakości pracy szkoły, zwłaszcza efektywności kształcenia. Służy temu określenie słabych i mocnych stron ucznia, ustalenie czynników wpływających na wyniki osiągane przez uczniów, a także określenie skuteczności stosowanych metod i form pracy oraz doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela pod kątem metod, form. Celem analiz jest również modyfikacja warsztatu pracy np. modyfikacja programu nauczania, planów wynikowych czy rozkładów materiału oraz zasad oceniania. Nauczyciele

dodają określenie przyrostu wiedzy oraz umiejętności uczniów, „by nie marnować szans uczniów” oraz dążenie do tego, by sukcesy odnosili zarówno uczniowie zdolni jak również słabsi.

Wnioski z analizy są wdrażane

Z analiz egzaminu gimnazjalnego formułuje się w zespołach przedmiotowych wnioski do pracy. Są to zwykle wnioski konkretne, związane z konkretnym przedmiotem i umiejętnościami, które na egzaminie wypadły słabo. Najistotniejsze wnioski z analizy egzaminu z roku 2011 wskazane przez dyrektora to.

W części humanistycznej:

1. Na lekcjach historii systematycznie utrwalać znajomość dat historycznych oraz chronologię wydarzeń (szczególnie XVIII i XIX w.) oraz dokładnie omawiać sylwetki i dokonania wielkich patriotów XVIII w. np. Tadeusza Kościuszki, gen. Henryka Dąbrowskiego itp.
2. Na godzinach wychowawczych i na lekcjach muzyki przypomnieć i utwalić znajomość hymnu państwowego.
3. Na lekcjach języka polskiego utrwalać wiadomości z zakresu nauki o języku, ćwiczyć redagowanie pism użytkowych (w szczególności podanie), systematycznie ćwiczyć poprawność językową i ortograficzną w wypowiedziach pisemnych uczniów.

W części matematyczno-przyrodniczej:

1. Więcej uwagi poświęcić na uogólnianie problemów, na zapisywanie wyrażeń algebraicznych oraz ich odczytywanie.
2. Konstruować sprawdziany z matematyki złożone tylko z zadań otwartych.
3. Na wszystkich przedmiotach matematyczno-przyrodniczych utrwalać odczytywanie informacji z grafów i wykresów.

W części z języka obcego nowożytnego (j. angielskiego i niemieckiego):

1. Ćwiczyć różne techniki rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.
2. Uczulić uczniów, aby dokładnie czytali polecenia i treść zadania, które mają rozwiązać.
3. Ćwiczyć czytanie i słuchanie tekstów pod kątem wyszukania konkretnej informacji.
4. Ćwiczyć umiejętność właściwego reagowania językowego w określonych kontekstach sytuacyjnych np. poprzez dopasowywanie odpowiedniej reakcji do wypowiedzi lub zadanego pytania.
5. Powtarzać zakres struktur leksykalno-gramatycznych, dostępnych w Informatorze o egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego.

Z uzyskanych informacji wynika, że wszystkie wnioski zostały wdrożone. Ankietywania nauczyciele twierdzą, że wymienione wnioski wykorzystują w swojej codziennej pracy i podają przykłady wielu działań w tym zakresie. Wśród nich najczęściej pojawia się współpraca z innymi nauczycielami w zespole przedmiotowym, między innymi w zakresie opracowywania testów, ćwiczeń egzaminacyjnych. Kolejny przykład to poświęcanie na swoich przedmiotach więcej czasu na ćwiczenie tych umiejętności, które stwarzały uczniom największą trudność lub rozwiązywanie na zajęciach zadań typu egzaminacyjnego.

Efektom wskazanych działań jest modyfikacja planów wynikowych i rozkładów materiału (w zależności od potrzeb klasy i uczniów), jak również dostosowanie metod nauczania do potrzeb klasy. Ponadto organizowane są zajęcia dodatkowe oraz egzaminy próbne.

Opisywane wymaganie poddane zostało również ewaluacji wewnętrznej, a wnioski sformułowane na jej podstawie są zbieżne z zaprezentowanymi powyżej i przedstawiają się następująco:

1. Włączyć wszystkich nauczycieli przedmiotów nieobjętych egzaminem do procesu przygotowywania uczniów do egzaminu gimnazjalnego i jego analizy.
2. Wnioski z analizy osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym wdrażać odpowiednio do potrzeb uczniów i klasy.
3. Kłaść szczególny nacisk na wykonywanie takich zadań, które przyczynią się do wyćwiczenia tych umiejętności, które sprawiają uczniom największą trudność.

Należy zwrócić uwagę, że podane przez dyrektora przykłady nie mają charakteru wniosków. Są głównie działania podejmowane na podstawie analiz.

Wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia

Szkoła wdraża wnioski z analizy egzaminów i przyczyniają się one do wzrostu efektów kształcenia. Jako przykład dyrektor podaje wniosek dotyczący systematycznego ćwiczenia poprawności językowej i ortograficznej w wypowiedziach pisemnych uczniów. W ramach jego realizacji nauczyciele wszystkich przedmiotów sprawdzają poprawność ortograficzną i językową zapisu notatek w zeszytach przedmiotowych, a uczniowie wykonują dodatkowe ćwiczenia. Uczniowie, którzy popełniają dużo błędów, mają założony dodatkowy zeszyt do ćwiczeń ortograficznych. Inne działania w zakresie tego wniosku to ćwiczenia poprawności językowej w krótszych i dłuższych wypowiedziach pisemnych oraz redagowanie krótkich form wypowiedzi pisemnych, w szczególności podania. Na wszystkich przedmiotach matematyczno-przyrodniczych wprowadzane są ćwiczenia w odczytywaniu informacji z grafów i tabel. Uczniowie na lekcjach wszystkich przedmiotów doskonalą umiejętność czytania ze

rozumieniem i słuchania poprzez wyszukiwanie konkretnych informacji, powtarzanie struktur leksykalno-gramatycznych, poświęcanie większej ilości czasu na prezentację i utrwalanie nowego słownictwa. W opinii nauczycieli o tym, że wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia świadczy wzrost umiejętności konkretnego ucznia w jakimś obszarze, co nauczyciele mogą zaobserwować w toku lekcji lub na sprawdzianie, a także wzrost umiejętności w jakimś obszarze egzaminacyjnym w całej klasie, co można zaobserwować przy sprawdzaniu klasówek czy egzaminów próbnych.

Na wzrost efektów kształcenia wskazują także informacje zawarte w dokumentach szkoły.

Jeśli jako kryterium przyjmujemy średni wynik szkoły to z analizy dokumentacji wynika, że relatywnie wyniki szkoły są wyższe do średnich wyników miasta czy województwa np. rok 2011 średnia szkoły to 29,64, miasta natomiast 29,54 a województwa 27,33. Jeśli dokonamy analizy pod kątem łatwości arkusza, to w roku szkolnym 2010/2011 w części humanistycznej jest o 7% wyższy do wyniku województwa (dotyczy to obu standardów, a więc czytania i tworzenia), a w części matematyczno-przyrodniczej o 6% wyższy od wyniku województwa. Z dokumentacji wynika także, że w szkole bada się potencjał uczniów. Na tej podstawie można stwierdzić, że wśród absolwentów szkół podstawowych rozpoczynających naukę w gimnazjum 8% plasowało się w stanie najwyższym. Ci sami uczniowie kończąc gimnazjum (2009/2010) roku plasowali się - w stanie najwyższym w części humanistycznej - 27%, a w matematyczno-przyrodniczej - 21%. Wzrost, chociaż nie tak duży, jest również widoczny w ostatnim roku szkolnym, odpowiednio z 6% na 11% i 6%.

Również w ocenie środowiska efekty kształcenia w szkole są coraz lepsze. Zdaniem przedstawiciela organu prowadzącego wyniki sukcesywnie się poprawiają i są coraz lepsze w stosunku do województwa i kraju, wzrasta też wskaźnik EWD. Przedstawiciel nadleśnictwa uważa podobnie, ponieważ uczniowie tej szkoły są w czołówce konkursów organizowanych przez tę instytucję, cyt. "Całe podium zajmuje Jedyńka". Przedstawiciele innych instytucji (Biblioteka Miejska, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Centrum Kultury i Sztuki) również wskazują na zwycięstwa w konkursach. Przedstawiciel Szkoły Podstawowej nr 11, której absolwenci kontynuują naukę w tym gimnazjum, uważa, że losy ich absolwentów dowodzą, że szkoła ma osiągnięcia. Natomiast dyrektor "Prusa" (I Liceum Ogólnokształcącego w Siedlcach) twierdzi, że najliczniejszą grupę w jego szkole stanowią uczniowie tego gimnazjum, co świadczy, że są dobrze przygotowani do dalszej nauki.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe oraz formułuje wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Wnioski są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, o czym może świadczyć wskaźnik EWD, który w części humanistycznej egzaminu plasuje szkołę wśród szkół sukcesu, w części matematyczno-przyrodniczej również, jednak w niewielkiej części również w części szkół niewykorzystanych możliwości. Zdaniem 93,92 % rodziców nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową

Z analizy dokumentów wynika, iż odsetek niepromowanych uczniów w ostatnich dwóch latach wynosił w roku szkolnym 2009/2010 - 1,7% (łącznie 9 uczniów, z czego kl. I - 4, II - 4 i III - 1), rok 2010/2011 - 2,1% (łącznie 11 uczniów z czego kl. I - 5, II - 6, w klasach III wszyscy zostali promowani). Z dokumentów wynika wzrost średniej ocen na koniec roku w szkole z 3,51 w roku szkolnym 2009/2010 do 3,57 w ostatnim. Dokonując porównań semestralnych można również dostrzec podobny wzrost. Wzrost dostrzec można także w przypadku liczby ocen wzorowych (z 17% do 18,1% ogółu ocen), uczniów ze średnią 5,0 i powyżej - z 3,3% do 3,7% ogółu, wzrost ocen bdb i celujących o 1%. Wzrosły także średnie ocen z matematyki (2,80 - 2,87), biologii (3,00 - 3,25), historii (3,23 - 3,35) oraz z języków (angielskiego i niemieckiego). Spadek wystąpił natomiast w przypadku liczby uczniów z ocenami niedostatecznymi (spadek o ponad 3%), ocen nagannych o 1% i niedostatecznych o 0,3%.

Wszyscy nauczyciele, w ankiecie, twierdzą, iż uczniowie w poprzednim roku szkolnym opanowali wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej w stopniu dużym.

Zdaniem partnerów szkoły i przedstawiciela samorządu nie można mówić, że któreś umiejętności są mniej ważne, natomiast jako szczególnie istotne wskazują:

- wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka (wolontariat w "Domu nad stawami" 40 osób, w tym roku 10)
- odwaga , udział w konkursach,
- komunikacja interpersonalna , kształcona poprzez pracę w grupach przy realizacji np. projektów,
- szkoła odkrywa i rozwija talenty,
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe oraz formułuje wnioski z analizy osiągnięć uczących się

39 z 41 nauczycieli twierdzi w ankiecie, że analizuje osiągnięcia wszystkich uczniów, 1 większości uczniów, 1 w wybranych, uzasadnionych przypadkach.

Z wywiadu z dyrektorem oraz ankiety z nauczycielami wynika, iż w szkole analizuje się osiągnięcia uczniów na różnych etapach ich pobytu w gimnazjum. W klasie pierwszej dokonuje się analizy świadectw i zaświadczeń z OKE o wynikach sprawdzianu w klasie szóstej. Nauczyciele przedmiotów takich jak: język polski, matematyka, język angielski, język niemiecki, historia przeprowadzają sprawdziany diagnozujące - pozwalające ocenić, jakie są możliwości rozwojowe i edukacyjne każdego ucznia w każdej klasie pierwszej. Do ubiegłego roku szkolnego diagnoza w klasie pierwszej obejmowała większą liczbę przedmiotów – chemię, fizykę, geografę, biologię, zajęcia techniczne, ale po naradach w zespołach przedmiotowych nauczyciele uznali, że ta diagnoza nie daje im rzetelnej informacji o poziomie uczniów, gdyż w szkole podstawowej te przedmioty nie występują, są tylko niektóre treści zebrane w przedmiocie przyroda i ta diagnoza bez potrzeby uczniów stresuje. W trakcie całego cyklu kształcenia nauczyciele różnych przedmiotów systematycznie analizują bieżące osiągnięcia uczniów. Analizują wyniki sprawdzianów, kartkówek, testów. Jak twierdzi dyrektor szkoły nauczyciele matematyki przystąpili do programu „Lepsza szkoła” opracowanego przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe”. Wydawnictwo przygotowuje w trzyletnim cyklu kształcenia po 3 sesje w roku. Sesje polegają na tym, że każda klasa trzy razy w roku szkolnym może przystąpić do sprawdzianu. Nauczyciele wyniki sprawdzianu poszczególnych uczniów wpisują na platformę internetową GWO, a GWO udostępnia i opracowuje wyniki, dysponując wynikami szkół z całej Polski, pracujących z podręcznikami GWO. Dzięki temu szkoła może na bieżąco porównywać wyniki szkoły z wynikami ogólnopolskimi w skali staninowej, wyniki danej klasy w porównaniu z wynikiem szkolnym i ogólnopolskim – również w skali staninowej, a nawet wyniki indywidualne każdego ucznia i śledzić jego postępy w skali staninowej. Dzięki temu można zaobserwować efekty kształcenia, np. obecna klasa 1g po sesji pierwszej w bieżącym roku szkolnym była w stanie niższej średniej (4), a już po sesji drugiej w stanie wyższej średniej (6). Dwa razy w roku odbywa się usystematyzowana analiza wyników kształcenia. Wychowawcy dokonują analiz osiągnięć uczniów oraz ocen z poszczególnych przedmiotów. Sporządza się zbiorcze zestawienia tabelaryczne liczby ocen z przedmiotu. Analizuje się średnie wyniki klas. Na radzie pedagogicznej podsumowującej wyniki klasyfikacji dyrektor porównuje z osiągnięciami z poprzedniego roku szkolnego. Analizuje się też wyniki sprawdzianów dyrektora szkoły, wyniki egzaminów próbnych, wyniki egzaminów. Analizowane są wyniki uczniów na olimpiadach, konkursach, szczególne osiągnięcia. Szkoła przeprowadza różnorodną analizę osiągnięć uczniów:

- analiza świadectw ukończenia szkoły podstawowej (oceny z ważnych przedmiotów -język polski, matematyka, język obcy),
- szczególne osiągnięcia wpisane na świadectwie ukończenia szkoły,
- sprawdziany diagnozujące na początku klasy pierwszej z języka polskiego, języków obcych, matematyki,
- analiza ocen semestralnych i rocznych,
- zbiorcze zestawienia ocen w danej klasie - wychowawcy,
- analiza liczby uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu,
- analiza liczby ocen niedostatecznych z różnych przedmiotów,
- analiza liczby poszczególnych ocen w szkole w porównaniu z poprzednim semestrem,
- analiza frekwencji (ma wpływ na osiągnięcia),
- analiza porównawcza w % liczby ocen niedostatecznych w danym semestrze w porównaniu w semestrze roku poprzedniego,
- analiza wyników sprawdzianu dyrektora szkoły,
- analiza osiągnięć uczniów w różnego typu konkursach,
- analiza sprawdzianów, kartkówek, wypracowań, prac uczniów,
- analiza próbnych egzaminów gimnazjalnych,
- analiza wyników egzaminu gimnazjalnego,
- wskaźnik promocji.

Ponadto nauczyciele dodają, iż do analizy służy im test sprawności fizycznej dr Zuchory, karta monitoringu "Efekty kształcenia" oraz Karta Indywidualnych Potrzeb i Plan Działań Wspierających.

Potwierdzają to następujące dokumenty:

- analizy dokonywane przez wychowawców i dyrektora,
- protokoły RP - ostatni z 12 stycznia 2012r.,
- opracowania "Analiza testu kompetencji w klasach I" z poszczególnych przedmiotów,

- dokumentacja programu "Lepsza szkoła",
- sprawozdania i protokoły zespołów ,
- teczki z analizami wyników badań diagnozy oraz tzw. "sprawdzianów dyrektorskich",
- prowadzone przez wychowawców "Karty monitoringu ucznia".

Z analizy osiągnięć uczniów nauczyciele wyciągnęli następujące wnioski:

1. Planując wycieczki i wyjścia z klasami w czasie zajęć dydaktycznych, zwrócić uwagę na jakich lekcjach się to odbywa (w związku z koniecznością realizacji podstawy programowej) oraz odpowiednio dobierać tematykę oglądanych spektakli i seansów kinowych.

2. Podczas realizacji projektów edukacyjnych otoczyć szczególną opieką wychowawczą uczniów słabych i nieśmiałych oraz tych uczniów klas II, którzy w bieżącym roku szkolnym nie wzięli udziału w projekcie.

3. Niezwłocznie informować pedagoga szkolnego o dłuższych (40%-50% w miesiącu) nieusprawiedliwionych nieobecnościach ucznia na lekcjach oraz o pojedynczych godzinach w ciągu dnia.

4. Otoczyć opieką psychologiczną i pedagogiczną uczniów drugorocznych, stworzyć KIP i PDW.

5. Angażować do udziału w konkursach, zawodach sportowych jak największą liczbę uczniów, stwarzać możliwości bycia aktywnym na terenie klasy i szkoły, stwarzać możliwości rozwijania zainteresowań.

Wnioski z I semestru 20011/1012 r. to:

1. W najbliższym czasie w zespołach nauczycieli uczących w danej klasie opracować plany pomocy uczniom, którzy na koniec pierwszego semestru uzyskali kilka ocen niedostatecznych.

2. Na wszystkich przedmiotach dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb uczniów posiadających KIP .

3. Zaostrzyć kontrolę obecności uczniów nagminnie wagarujących. O ich absencji na bieżąco informować rodziców i pedagoga szkolnego.

4. Promować podejmowane przedsięwzięcia i sukcesy uczniów poprzez zamieszczanie informacji i zdjęć na stronie internetowej szkoły.

Wnioski służą podniesieniu jakości pracy szkoły, uzyskiwaniu przez uczniów lepszych ocen, a co z tym idzie podnoszeniu wiary uczniów we własne możliwości, wpieraniu i motywowaniu uczniów słabych i zdolnych, doskonaleniu form i metod pracy, dobieraniu metod, form do możliwości psychofizycznych uczniów, organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowaniu zajęć wyrównawczych, zorganizowaniu zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego, przedsięwzięcia i sukcesy uczniów poprzez zamieszczanie informacji i zdjęć na stronie internetowej szkoły.

Uczniowie klasy II twierdzą, że zajęcia, w których uczestniczyli były bardzo trudne 59 ze 140, bardzo łatwe 81 ze 140. Według 30 ze 127 uczniów klasy III zajęcia były bardzo trudne, dla 97 bardzo łatwe. Jednocześnie uczniowie kl. III twierdzą, że zajęcia bardzo często i często były dostosowane do ich możliwości (85,04%), dla 11,02% rzadko były dostosowane do ich możliwości, dla 3,94 wcale.

Dyrektor oraz nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że analizując osiągnięcia uczniów uwzględnia się ich możliwości rozwojowe poprzez:

- odnoszenie się do wcześniejszych osiągnięć uczniów,
- odnoszenie się do opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- do obserwacji nauczycieli dotyczących możliwości rozwojowych uczniów,
- do sytuacji rodzinnej,
- do informacji uzyskanych od rodziców, opiekunów, czasami osób spoza rodziny,
- do informacji uzyskanych od pedagoga szkolnego i psychologa,
- uwzględnianie włożonego wysiłku, a nie tylko efektu końcowego.

Informacje o możliwościach rozwojowych uczniów nauczyciele czerpią z przeprowadzanej analizy osiągnięć uczniów:

- analizy świadectwa ukończenia szkoły podstawowej (oceny z wiodących przedmiotów – język polski, matematyka, język obcy),
- analizy szczególnych osiągnięć wpisanych na świadectwie ukończenia szkoły – pozwala to określić uzdolnienia uczniów np. literackie, plastyczne itp.,
- analizy opinii z PPP – pozwala to określić indywidualne potrzeby uczniów i dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb uczniów,
- sprawdzianów diagnozujących na początku klasy pierwszej z języka polskiego, języków obcych, matematyki, historii,
- analizy sprawdzianów w klasie szóstej szkoły podstawowej – wynik punktowy i stanin, w którym jest każdy uczeń,
- obserwacji uczniów w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych,
- bezpośrednich rozmów z uczniami i rodzicami oraz z innych źródeł – od kuratorów sądowych, MOPS-u, policji, od rówieśników uczniów, kolegów, sąsiadów. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów

Zdaniem uczniów, wyrażonym w wywiadzie, nauczyciele okazują im swoją wiarę poprzez: -wspieranie,

-przygotowywanie do konkursów, -organizowanie zajęć pozalekcyjnych, -zauważanie możliwości i predyspozycji uczniów, -zachęcanie do poprawy ocen ze sprawdzianów i kartkówek, -"mówią, że mamy duże możliwości", -"osobiście nie spotkałem się, by nauczyciel nie wierzył w ucznia".

Zdaniem rodziców nauczyciele wierzą, że uczniowie mogą uzyskiwać w szkole coraz lepsze wyniki. Okazują to poprzez: -dobre oceny, -pochwały (w dzienniku lekcyjnym, na forum klasy, na stronie internetowej, w gazetce), -elastyczną możliwość poprawy i uzupełnienia materiału, szczególnie w klasie sportowej, -motywowanie, -zachęcanie, -traktowanie ucznia indywidualnie np. w przypadku uczniów z orzeczeniami, -dobry kontakt z uczniem. Według 93,92 % rodziców w ankiecie twierdzi, że nauczyciele w tej szkole wierzą w możliwości uczniów. 6,08 twierdzi, że nie i zdecydowanie nie wierzą.

Nauczyciele zaś charakteryzując uczniów mówią, że:

- w większości są zdyscyplinowani (wszyscy nauczyciele tak twierdzą),
- mają chęć do nauki (40 z 41),
- uzyskują lepsze wyniki (40 z 41),
- przejawiają własną inicjatywę (40 z 41),
- są zaangażowani, aktywni (39 z 41).

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczących się a wdrażane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia

Zdaniem dyrektora i nauczycieli analizując osiągnięcia szkolne uczniów formułowane są wnioski do pracy. Są to wnioski roczne i semestralne. Na koniec ubiegłego roku szkolnego i w I semestrze obecnego roku szkolnego sformułowano wnioski do pracy i podjęto odpowiednie działania.

Wniosek 1. Planując wycieczki i wyjscia z klasami w czasie zajęć dydaktycznych, zwrócić uwagę na jakich lekcjach się to odbywa (w związku z koniecznością realizacji podstawy programowej) oraz odpowiednio dobierać tematykę oglądanych spektakli i seansów kinowych – jest wdrażany przez wszystkich nauczycieli, wychowawców i dyrekcję. Uczniowie szkoły wychodzą w czasie lekcji tylko na wartościowe spektakle, filmy związane z realizacją podstawy programowej. Wszystkie wyjścia są monitorowane, gromadzone są karty wycieczek, dyrektor sprawdza, czy będzie możliwe zrealizowanie podstawy programowej z danego przedmiotu.

Wniosek 2. Podczas realizacji projektów edukacyjnych otoczyć szczególną opieką wychowawczą uczniów słabych i nieśmiały oraz tych uczniów klas II, którzy w bieżącym roku szkolnym nie wzięli udziału w projekcie. W bieżącym roku szkolnym uczniowie, którzy z różnych powodów (braku pewności siebie, nieśmiałości, własnych zaniedbań) nie wzięli udziału w projekcie edukacyjnym, obecnie realizują projekt pod opieką wychowawcy klasowego. Są na bieżąco zachęceni do działań i podejmowania starań.

Wniosek 3. Angażować do udziału w konkursach, zawodach sportowych jak największą liczbę uczniów, stwarzać możliwości bycia aktywnym na terenie klasy i szkoły, stwarzać możliwości rozwijania zainteresowań. – bardzo duża liczba uczniów uczestniczy w różnorodnych konkursach i ma znaczące osiągnięcia – recytatorskie, literackie, plastyczne, sportowe, konkursy wiedzy, wolontariat.

Wniosek 4: Promować podejmowane przedsięwzięcia i sukcesy uczniów poprzez zamieszczanie informacji i zdjęć na stronie internetowej szkoły. – wszystkie ważne osiągnięcia uczniów są na bieżąco wpisywane na stronę internetową szkoły. Wniosek 5: Otoczyć opieką psychologiczną i pedagogiczną uczniów drugorocznych, stworzyć KIP i PDW.- rozpoznano potrzeby uczniów, wszyscy uczniowie z rozpoznanymi potrzebami mają napisane KIP i PDW. Wdrażane są metody i formy pracy z uczniami, dla których napisano KIP i PDW, nauczyciele otoczyli opieką uczniów drugorocznych, korzystają oni z pomocy pedagoga szkolnego i niektórzy z pomocy psychologa.

Wniosek 6: W zespołach nauczycieli uczących w danej klasie opracować plany pomocy uczniom, którzy na koniec pierwszego semestru uzyskali kilka ocen niedostatecznych – plany zostały opracowane.

Wniosek 7: Na wszystkich przedmiotach dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb uczniów posiadających KIP – odbyło się szkoleniowe posiedzenie rady pedagogicznej o sposobach dostosowywania wymagań edukacyjnych dla uczniów posiadających KIP, metody działań zapisane w KIP-ach są na bieżąco wdrażane, nauczyciele dokonali oceny efektywności działań. Wniosek: niezwłocznie informować pedagoga szkolnego o dłuższych (40%-50% w miesiącu) nieusprawiedliwionych nieobecnościach ucznia na lekcjach oraz o pojedynczych godzinach w ciągu dnia. Zaostrzyć kontrolę obecności uczniów nagminnie wagarujących. O ich absencji na bieżąco informować rodziców i pedagoga szkolnego. – dłuższe nieobecności w szkole są kontrolowane, wychowawcy informują rodziców i pedagoga.

Wszystkie te wnioski są systematycznie wdrażane. Część z nich dotyczy bezpośrednio osiągnięć uczniów, a część dotyczy jednocześnie wychowania i dydaktyki. Jednak nawet wnioski dotyczące np. frekwencji i podejmowane w związku z tym działania mają wpływ na osiągnięcia uczniów. Absencja na lekcjach przekłada się na wyniki edukacyjne uczniów. Wnioski służą podniesieniu jakości pracy szkoły, uzyskiwaniu przez uczniów lepszych ocen, a co z tym idzie podnoszeniu wiary uczniów we własne możliwości, wpieraniu i motywowaniu uczniów słabych i zdolnych, doskonaleniu form i metod pracy, dobieraniu metod, form do możliwości psychofizycznych uczniów,

organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowaniu zajęć wyrównawczych, zorganizowaniu zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego.

W opinii dyrektora szkoły wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów zdecydowanie przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Po analizie osiągnięć uczniów z egzaminu w części matematyczno-przyrodniczej sformułowano m.in. następujący wniosek do pracy: Konstruować sprawdziany z matematyki złożone tylko z zadań otwartych. Sformułowano następujący wniosek, dlatego że arkusz w części matematyczno-przyrodniczej zawierał zadania zamknięte i otwarte i bardzo duża grupa uczniów rozwiązywała głównie zadania zamknięte, część uczniów nawet nie podejmowała prób rozwiązywania zadań otwartych z matematyki. Z uwagi na to, że nowy egzamin gimnazjalny w oddzielnej części bada umiejętności matematyczne, nauczyciele położyli większy nacisk na rozwiązywanie zadań otwartych. Wniosek był wdrażany systematycznie przez nauczycieli matematyki z pozytywnym efektem. Po analizie egzaminu próbnego w części matematycznej widać, że więcej osób niż do tej pory podejmuje próby rozwiązywania zadań otwartych i zadania te rozwiązują lepiej niż w poprzednich latach.

Z analizy dokumentów wynika: część humanistyczna rok 2008/2009 – 6, 2009/2010 - 7 2010/2011 – 6, część matematyczno-przyrodnicza rok 2008/2009 - 7 2009/2010 - 6 2010/2011 - 6 (górną granicą). Wskaźnik EWD w części humanistycznej egzaminu plasuje szkołę wśród szkół sukcesu, w części matematyczno-przyrodniczej również, jednak w niewielkiej części również w części szkół niewykorzystanych możliwości.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie tej szkoły są aktywni, a ich aktywność wyraża się zarówno poprzez udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, jak również poprzez zgłaszanie i realizację wielu pomysłów, dotyczących rozwoju własnego i rozwoju szkoły. W opinii badanych, więc uczniów, dyrektora, nauczycieli, rodziców i przedstawicieli środowiska, gimnazjum stwarza uczniom warunki do podejmowania inicjatyw i działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, a w opinii większości ankietowanych uczniów potwierdzają, że mają oni poczucie wpływu na to co się dzieje w szkole.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę

Wszyscy ankietowani nauczyciele wysoko oceniają zaangażowanie uczniów podczas ich zajęć. Przejawami tego jest aktywna praca w grupach, wykonywanie dodatkowych prac domowych, realizacja projektów oraz udział w dyskusjach i rozwiązywanie problemów. Uczniowie proponują tematy godzin wychowawczych oraz prowadzą fragmenty lekcji. Nauczyciele podejmują również wiele działań w celu pobudzenia aktywności uczniów. Jako najistotniejsze przykłady stwarzania uczniom możliwości bycia aktywnym na terenie klasy i szkoły wymieniają w ankiecie angażowanie jak największej liczby uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych, rozwijanie zainteresowań oraz promowanie przedsięwzięć i sukcesów uczniów. Ponadto nauczyciele angażują uczniów do organizacji uroczystości klasowych i akademii szkolnych oraz do realizacji projektów edukacyjnych. Obserwacja zajęć (6) potwierdza angażowanie uczniów w zajęcia, chociaż jego poziom był różny. W 2 przypadkach zaangażowana była cała klasa, w dwóch większość uczniów i także w 2 duża grupa (około połowy) uczniów. Natomiast we wszystkich przypadkach zaangażowanie miało związek z działaniami nauczyciela, który przydzielał zadania, zdawał pytania i korygował odpowiedzi.

Opinie uczniów na temat atrakcyjności zajęć lekcyjnych w szkole są zróżnicowane. W opinii 14% drugoklasistów prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia bardzo angażują, a dla prawie 53% duża część zajęć (choć nie wszystkie) są wciągające i angażują. Pozostali uczniowie z klas II twierdzą, że tylko niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko (ok.31%) i zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące (ponad 2%). Podobnie w przypadku opinii odnoszących do atrakcyjności zajęć w dniu ankietowania wyrażonych przez uczniów klas III również można zauważyć spore rozbieżności. Około 57% ankietowanych uważa, że wszystkie lub duża część zajęć jest ciekawa, pozostali twierdzą, że tylko niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko. Rodzice nieco wyżej oceniają zaangażowanie ich dzieci w zajęcia szkolne, ponieważ około 83% ankietowanych z tej grupy uważa, że ich dziecko angażuje się w lekcje.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę

Ankietowani nauczyciele wysoko oceniają również zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne. Uczniowie biorą udział w planowaniu pracy na zajęciach pozalekcyjnych. Proponują tematykę, która jest dla nich szczególnie interesująca. Biorą udział w konkursach w szkole i poza szkołą, do których przygotowują się na tych zajęciach. Organizują także akcje charytatywne na terenie szkoły i biorą aktywny udział w projektach szkolnych i pozaszkolnych.

Uczniowie klas II i III dosyć wysoko oceniają atrakcyjność zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w szkole. W opinii około połowy uczniów klas II (49%) i ponad 1/3 trzecioklasistów (36%) wszystkie lub niemal wszystkie zajęcia bardzo angażują, tylko nieliczne są nudne, dla ok. 1/3 ankietowanych z obu klas sporo zajęć (choć nie wszystkie) jest interesujących, natomiast dla pozostałych 18% uczniów klas II i 28% najstarszych gimnazjalistów tylko niektóre zajęcia pozalekcyjne są ciekawe. Warto zauważyć, że różnica pomiędzy opiniami uczniów klas II tej szkoły, a innymi, w których dokonano ewaluacji jest istotna statystycznie na korzyść gimnazjum.

Zdaniem 63% ankietowanych rodziców ich dziecko chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych, około 20% twierdzi, że ich dziecko bierze udział, ale raczej niechętnie. Około 17% ankietowanych z tej grupy przyznaje, że ich dziecko nie chodzi na zajęcia pozalekcyjne w szkole.

Uczący się podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły

Uczniowie tego gimnazjum rozumieją znaczenie słowa rozwijać się i mają poczucie wpływu na to jak się rozwijają. Według nich rozwijać się to znaczy doskonalić swoje umiejętności. Jako przykłady wpływania na swój rozwój uczniowie podają:

- wybór kół zainteresowań,
- zgłaszanie inicjatyw np. organizacja Dnia Języków Obcych,
- wybieranie lub proponowanie tematów projektów edukacyjnych,
- zgłaszanie się do udziału w konkursach,
- decydowanie o wyborze tematu na godzinach wychowawczych,
- propozycje doświadczeń chemicznych.

Uczniowie twierdzą, iż dzielą się z pracownikami szkoły pomysłami na to, co chcieliby robić. Dotyczą one np. pomysłów na organizację imprez szkolnych (dyskoteki prowadzone przez DJ, Dzień Wiosny, sposób obchodów "Dni Papieskich") i wycieczek, czy też funkcjonowania szkoły (automat z napojami, prośba o parking dla rowerów, ławki na korytarzach, remont toalet, zmiana menu w sklepiku, monitoring w szkole) Ich pomysłem jest także radiowęzeł oraz tzw. „szczęśliwe numerki”.

W opinii badanych z pozostałych grup, w więc dyrektora, nauczycieli, rodziców i przedstawicieli środowiska, gimnazjum stwarza uczniom warunki do inicjatyw i działań na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Dyrektor wymienia wiele przykładów.

Jako działania na rzecz własnego rozwoju wskazuje:

- wybór filmów i spektakli teatralnych,
- wybór miejsca wycieczek, „zielone szkoły”,
- propozycje tematów projektów, np. „Specjały kulinarne kuchni antycznej”,
- propozycje tematów lekcji powtórzeniowych,
- chęć wykonania dodatkowych ćwiczeń, zadań z partii materiału,
- dodatkowe zajęcia rozwijające: koło modelarskie, koło BRD,

Działania na rzecz rozwoju szkoły to:

- udział w konkursach: 1 z 10, Mam Talent, Ośmiu Wspaniałych, Konkurs języka angielskiego Fox, Konkurs ortograficzny języka angielskiego,
- uroczystości i imprezy szkolne: Dzień bez pytania, Dzień Wiosny, Dzień Wesołego Mikołajka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Chłopca,
- zgłoszenie przez uczniów propozycji przystąpienia szkoły do współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym, udział uczniów w ćwiczeniach na wydziale chemii i biologii,
- zainicjowanie szczęśliwego numerka propozycji uczniów dotyczącej liczby zgłoszonych nieprzygotowań do lekcji (dwa razy w semestrze uwzględniono w WSO),
- wpływ uczniów na szkolną listę lektur uzupełniających,
- zakup książek do szkolnej biblioteki zaproponowanych przez uczniów (inne niż lektury).

Poza tym uczniowie zgłaszają tematy projektów edukacyjnych, aktywnie je realizują, np. szkolny projekt „Spacerkiem po antyku”, realizowany obecnie projekt „Zdrowie”, projekt „Muzyka europejska” (każda z klas miała za zadanie zaprezentować wykonawcę muzyki rozrywkowej II połowy XX wieku i początku XXI wieku – z okazji rocznicy wstąpienia do UE) i wiele innych projektów realizowanych przez uczniów klas drugich w ramach projektu edukacyjnego.

83% uczniów klas II twierdzi, że uczniowie mają wpływ na to, co się dzieje w szkole. Również ponad połowa uczniów klas III (57%)I, odnosząc swoje odpowiedzi do dnia ankietowania, uważa, że miała wpływ na to, co działo

się na lekcjach. Pozostali uczniowie z obu grup są odmiennego zdania. Zarówno uczniowie klas drugich, jak i trzecioklasiści, wśród kwestii, na które uczniowie mają wpływ najczęściej wymieniają organizację zajęć i stosunek nauczycieli do uczniów. W dalszej kolejności na wyposażenie i zakres omawianego materiału.

Nauczyciele dodają aktywną pracę w bibliotece szkolnej, w Samorządzie Szkolnym i Wolontariacie Młodych oraz redagowanie gazetki szkolnej „Galaktyka”. W ocenie nauczycieli aktywność wykazuje duża grupa uczniów - około 40% społeczności szkolnej. Jednocześnie nauczyciele zaznaczają, że uczniowie ci mogą liczyć na wsparcie opiekunów kół zainteresowań, dyrekcji szkoły, wychowawców i nauczycieli. W ten sposób szkoła pomaga uczniom planować własny rozwój w dłuższej perspektywie oraz przygotowuje do dalszego kształcenia i funkcjonowania na rynku pracy. Uczniowie mogą rozwijać swoje możliwości w różnych sferach aktywności (naukowe, uzdolnienia i zainteresowania, społeczne - wolontariat). Poza tym szkoła podejmuje szereg działań związanych z preorientacją i doradztwem zawodowym. W tym celu organizowane są we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną spotkania na temat „Dalsza droga edukacyjna uczniów klas III” oraz indywidualnie badania określającym predyspozycje edukacyjne i zawodowe przyszłych absolwentów, a także poradnictwo dla rodziców. W klasach III doradca zawodowy prowadzi zajęcia na temat preorientacji zawodowej, a uczniowie uczestniczą w Targach edukacyjnych i prezentacjach szkół ponadgimnazjalnych. oraz w dniach otwartych.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczących się

Wszystkie z wymienionych powyżej działań zostały przeprowadzone. Znajduje to potwierdzenie w słowach dyrektora, nauczycieli, a także uczniów. W szkole bardzo aktywnie działa Wolontariat Młodych. Organizuje imprezy charytatywnych na terenie szkoły - zainicjowanie i rozpropagowanie wśród uczniów akcji „Papieskie Kremówki” - uczniowie poszczególnych klas sami pieką ciasta, sprzedają, a uzyskane pieniądze przekazują na cele charytatywne, w tym roku Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, która pomaga młodzieży zdolnej, ale ubogiej. Wolontariusze przeprowadzają zbiórki pieniędzy na cele misyjne - zainicjowali włączenie się szkoły do akcji „Adopcja na odległość”. Organizują na terenie szkoły sprzedaż słodczy przy okazji szkolnych dyskotek, a fundusze przekazują na cele charytatywne. Wolontariat wziął udział w happeningu „Nie marnuj żywności” organizowanym przez Bank Żywności w Siedlcach. Co roku szkoła typuje kandydata do konkursu Ośmiu Wspaniałych. Corocznie szkoła ma jednego laureata, a dwa razy laureatka z tej szkoły reprezentowała Siedlce na szczeblu ogólnopolskim. W szkole aktywnie działa również Samorząd Uczniowski. Przeprowadza się wybory, do których stają komitety wyborcze. Przedstawiają swój program i pod koniec każdego roku szkolnego przeprowadza się wybory zgodnie z zasadami demokracji – powszechne, tajne i wolne. Uczniowie sami decydują, kto będzie przewodniczył ich działaniom. SU na początku roku szkolnego planuje swoją pracę, zgłasza propozycje różnych działań. Zainicjował i przeprowadził:

- otrzęsiny klas pierwszych,
- plebiscyt na najsympatyczniejszego nauczyciela,
- „Wesołe Mikołajki” – dzień bez odpytywania (pisemnego i ustnego) dla uczniów, którzy tego dnia przyszli ubrani na czerwono lub w czapce Mikołaja,
- konkurs na najładniejszą gazetkę w gablocie SU (rozstrzygnięcie w czerwcu),
- zbiórki plastikowych nakrętek – akcja „Spełniamy marzenia” ,
- I edycję szkolnego konkursu „Pokaż swój talent” ,
- przekazywanie życzeń nauczycielom z okazji świąt (stroiki, kwiaty).

Na terenie szkoły dostępne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów oraz widać przykłady ich aktywności np. wyeksponowane są dyplomy, prace uczniów i puchary za osiągnięcia sportowe. Informacje te można znaleźć również w wydawanej systematycznie gazetce szkolnej „Galaktyka” oraz na stronie internetowej szkoły.

Przedstawione informacje potwierdzają bardzo wysoki poziom spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

96,07% uczniów klasy III czuje się w szkole bezpiecznie. 95% uczniów kl. II i 96,83 uczniów kl. III zna zasady właściwego zachowania, nawet jeśli nie zawsze ich przestrzega. W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń oraz podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań. Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się.

Uczniowie czują się bezpiecznie

96,07% uczniów klasy III czuje się w szkole bezpiecznie, 3,93 % zaś nie czuje się bezpiecznie. Takich samych są odpowiedzi udzielili uczniowie na pytanie czy czuli się bezpiecznie podczas dzisiejszych lekcji. Uczniowie kl. II twierdzą, że na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy (np. po zajęciach pozalekcyjnych lub kiedy przychodzą na boisko) czują się bezpiecznie (tak odpowiada 67,63% ankietowanych), mało bezpiecznie czuje się 3,6%. Według uczniów w ostatnim roku szkolnym zdarzyło się, że:

- ktoś im wymyślał, obrażał 49 ze 140 uczniów,
- ktoś obrażał osobę z klasy 83 ze 140,
- został pobity-2 ze 140
- ktoś z klasy został pobity 24 ze 140,
- używano w trakcie bójki z Tobą ostrego narzędzia 2 ze 140,
- byłeś(aś) świadkiem bójki z użyciem ostrego narzędzia -0
- inni zmuszali Cię do kupowania czegoś za Twoje własne pieniądze-0
- ktoś z Twojej klasy był zmuszany przez innych do kupowania czegoś za własne pieniądze-6 ze 140
- ukradziono Ci jakiś przedmiot lub pieniądze 9 ze 141
- komuś z Twojej klasy skradziono jakiś przedmiot lub pieniądze 21 ze 140

Pojedynczy uczniowie jako przykłady miejsc, w których czują się mało bezpiecznie podają: -klasa 3 ze 140, -korytarz 6, -boisko 6, -toalety 27, -szatnia 7, -stołówka 4.

Rodzice także twierdzą, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie:

- "dzięki nowej pani dyrektor zrobiło się bezpiecznie"
- jest monitoring (w szkole i na zewnątrz),
- nauczyciele dyżurują a także pracownicy niepedagogiczni,
- pomalowano przejście dla pieszych farbą odblaskową,
- szkoła nie zostawia dzieci samym sobie, nauczyciele, pedagog i wychowawcy rozmawiają z uczniami.

Przedstawiciel organu prowadzącego twierdzi, że na bezpieczeństwo ma wpływ:

- położenie szkoły obok parku i Elektryka sprawia, że w szkole bardzo dba się o bezpieczeństwo, funkcjonuje monitoring, teren jest ogrodzony, nauczyciele pełnią dyżury nie tylko w szkole, ale i poza nią,
- przedstawiciel policji podkreślił bardzo dobrą współpracę z pedagogiem, szkoła informuje o wszystkich zdarzeniach, podejmowane są działania prewencyjne (cyberprzemoc, przestępczość nieletnich),
- prowadzona jest stała współpraca pedagogów ze Szkoły Podstawowej nr 11, wymieniane są informacje o "trudnych przypadkach",
- przedstawiciel Poradni Psychologiczno Pedagogicznej zauważył, że uczniowie z tej szkoły, z którymi pracuje nie zgłaszali braku poczucia bezpieczeństwa.

Pracownicy niepedagogiczni jako przykłady dbania o bezpieczeństwo podają:

- dyżury nauczycieli na korytarzach i na zewnątrz,
- monitoring wizyjny (11 kamer wewnętrznych i 5 zewnętrznych),
- próbne treningi ewakuacyjne,
- kontrole i przeglądy sprzętu, kontrola całego obiektu po przerwie wakacyjnej,
- przypominanie uczniom bezpiecznego zachowania podczas ferii i wakacji,
- oznakowanie dróg ewakuacyjnych,
- właściwie oznakowane przejście przez jezdnię.

W opinii rozmówców miejscem, w którym jest najmniej bezpiecznie są łazienki. Dochodzi w nich sporadycznie do niszczenia mienia, pojawiają się też czasem obraźliwe napisy.

Obserwacja zajęć także wykazała, iż organizacja procesów lekcyjnych sprzyja uczeniu się (nauczyciele podają cele zajęć, proces lekcyjny skonstruowany jest prawidłowo. Nauczyciel pracuje z dużą grupą uczniów, jednak na jednej z lekcji kilku uczniów przez całą lekcję wykazywało zupełną bierność. Nauczyciel przekazywał informacje w sposób interesujący, odwoływał się do wcześniejszych wiadomości uczniów. Treści realizowane były przez poszczególne grupy, następnie prezentowane przez wybrane osoby na forum klasy. Nauczyciel starannie dobierał ćwiczenia,

jasno precyzował polecenia i demonstrował prawidłowy sposób ich wykonania, kształtował umiejętność korzystania ze słowników, utrwał pojęcia związane z tematem na slajdzie i w zeszytce ćwiczeń, na koniec zastosował ocenę ustną, plusy, pochwały) Podczas jednej z obserwowanych lekcji nie wszyscy uczniowie byli zaangażowani.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy

95% uczniów kl. II i 96,83 uczniów kl. III zna zasady właściwego zachowania, nawet jeśli nie zawsze ich przestrzegają. Jednocześnie 85,71% uczniów twierdzi, że nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą, według 14,29% nie przestrzegają. W wywiadzie uczniowie twierdzą, że w szkole mają prawo do: bezpłatnej edukacji, wychodzenia przed szkołę gdy jest ciepło, korzystania z obiadów, rozwijania zainteresowań poprzez uczestnictwo w kołach, poprawienia oceny (każdej oceny, nie tylko jedynki), wyrażania swojego zdania, bezpieczeństwa.

Jako obowiązki uczniowie wymieniają: zmiana obuwia, przygotowanie do lekcji, strój godny ucznia (bez ekstrawagancji), cisza na lekcjach, szacunek dla rówieśników i osób pracujących w szkole, przestrzeganie WSO i PSO, wypełnianie poleceń nauczyciela, chodzenie do szkoły, poszanowanie mienia, zakaz opuszczania terenu szkoły.

Według partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu uczniowie biorąc udział w uroczystościach miejskich zachowują się, godnie i stosownie do sytuacji, znają ceremoniał, zachowują się zgodnie z konwencjonalnymi regułami społecznymi, biorą udział w oprawie miejskich imprez sportowych, cechuje ich odpowiedzialność, poczucie powagi, konsekwentni w działaniu, młodzież używa zwrotów grzecznościowych, służy pomocą.

Także obserwacja placówki wykazała, że podczas przerw na korytarzach i na boisku uczniowie zachowują się zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. Mimo wąskich korytarzy nie zauważono sytuacji zagrażających bezpieczeństwu.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń

Z wywiadu z dyrektorem wynika, że podstawę każdej diagnozy stanowi obserwacja. Obserwowane są zachowania uczniów w czasie zajęć i w czasie przerw, na obiedzie, na wycieczkach, w czasie zajęć integracyjnych. Można zauważyć, jak się zachowują w grupie, jaką pełnią w niej rolę, czy są lubiani i akceptowani, czy też nie, w jakim są nastroju, czy są zadowoleni czy smutni, gdzie, w jakim towarzystwie i w jaki sposób spędzają przerwy, jak reagują w różnych sytuacjach. Na lekcjach robią to nauczyciele przedmiotów, a czasie przerw nauczyciele dyżurujący, a także pracownicy niepedagogiczni. Poza obserwacją ważne są także rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami, a także ich rodzicami/opiekunami prawnymi. Cennych informacji dostarczają kuratorzy sądowi (na temat rodzin i nastolatków objętych nadzorem kuratora), policjanci ds. nieletnich i pedagodzy ze szkół podstawowych, do których uczęszczali obecni uczniowie. Istotnym sposobem diagnozy zachowań jest analiza opinii psychologiczno-pedagogicznych, ponieważ dostarczają one bardzo dokładnych informacji o uczniu i wskazówek, jak z nim pracować. Na bieżąco analizuje i diagnozuje się zachowanie uczniów (dokonują tego wychowawcy klas, pedagog, dyrektor) i analizuje przynajmniej raz w semestrze przy wystawianiu ocen zachowania (cała rada pedagogiczna). Każdy wychowawca klasy ma zeszyt uwag w swoim dzienniku lekcyjnym. Można tam wpisywać uwagi, pochwały, dzięki temu wychowawca może śledzić na bieżąco zachowanie swoich uczniów. Diagnoza zagrożeń odbywa się bardzo podobnie jak diagnoza zachowań uczniów, a więc są to obserwacje zachowania uczniów (dyżury nauczycieli na korytarzach i na boisku, monitoring wizyjny) i rozmowy z nauczycielami, uczniami, ich rodzicami oraz przedstawicielami instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto co roku przeprowadzane są anonimowe ankiety dla uczniów i rodziców dotyczące zjawiska niktynizmu, alkoholizmu, narkomanii, lekomani i dopalaczy. Stanowią one cenne źródło informacji o uczniach, którzy właśnie zaczynają naukę w naszym gimnazjum, jak też o uczniach klas II i III. Wyniki tych ankiet analizowane są na poziomie poszczególnych klas i szkoły. Wychowawcy omawiają je potem z uczniami w klasie i rodzicami na zebraniach. Dokonuje się analizy frekwencji w dziennikach lekcyjnych, uwag o uczniach w zeszytach wychowawczych, analizuje się frekwencję rodziców na zebraniach i dniach otwartych organizowanych przez szkołę, analizuje się dokumentację wychowawców klasowych. Uczniowie drugorocznicy są pod szczególną opieką wychowawców i pedagoga szkolnego. Przeprowadza się z nimi systematyczne rozmowy (rozmawiają także z psychologiem), monitoruje sytuację szkolną – oceny, frekwencje, zachowanie.

Znajduje to odzwierciedlenie w dokumentacji szkoły np. dziennik pedagoga szkolnego, zapisy potwierdzające prowadzenie obserwacji zachowania uczniów, rozmowy z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami, przeprowadzania ankiet diagnozujących na temat uzależnień, agresji i przemocy oraz analiza ich wyników, analiza wpisów z orzeczeń psychologiczno-pedagogicznych o zagrożeniu niedostosowaniem społecznym.

Rodzice w ankiecie twierdzą, że pozytywne zachowania dziecka są dostrzegane przez nauczycieli (91,84%), ponadto są oni informowani na temat zagrożeń występujących w szkole (88,51%).

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań

Dyrektor w wywiadzie twierdzi, że szkoła wzmacniania właściwe zachowania uczniów poprzez promowanie

zachowań pozytywnych. W celu wzmocnienia pożądanych postaw uczniów stosuje się w gimnazjum system nagród określony w Statucie. Uczniowie na koniec każdego semestru mają wystawianą ocenę z zachowania zgodnie z WSO. Ocenę wyjściową stanowi ocena poprawna. Uczniowie, którzy podejmują działania na rzecz klasy czy szkoły mają podwyższaną ocenę z zachowania. Uczniowie ze 100% frekwencją otrzymują na koniec roku dyplomy. Rodzice uczniów ze 100% frekwencją, średnią ocen powyżej 4,75 i zachowaniem bardzo dobrym lub wzorowym otrzymują listy pochwalne, a uczniowie ze średnią powyżej 5,0 i oceną z zachowania bardzo dobrą albo wzorową otrzymują nagrody książkowe. Nagrody książkowe i rzeczowe otrzymują także zwycięzcy konkursów szkolnych. Na koniec roku szkolnego nagradzani są również uczniowie za pracę w Samorządzie Uczniowskim, występy w chórze, w kole teatralnym, pracę na rzecz innych osób – wolontariat, a także wyróżniający się sportowcy. Bardzo ważne są też, jak się okazuje podczas rozmów z wychowankami, przejawy akceptacji – uśmiech, ustna pochwała nawet za drobne osiągnięcie czy zachowanie, oferowanie dodatkowej pomocy w nauce czy w rozwiązaniu problemu. Działaniami wzmocniającymi pożądane zachowania uczniów są: prezentacja osiągnięć uczniów przez radiowęzeł i na stronie internetowej szkoły, listy gratulacyjne i podziękowania dla rodziców, umieszczanie informacji o osiągnięciach uczniów w gablotach znajdujących się na korytarzach, gazetce i prasie lokalnej. W ankiecie dyrektor podaje, iż wobec zdiagnozowanych zagrożeń szkoła podejmuje następujące działania:

-na początku nauki uczniowie zapoznawani są z obowiązującymi w gimnazjum zasadami, a uczniom klas drugich i trzecich co roku przypominane jest WSO.

-wszyscy wychowawcy opracowują ze swoimi klasami na początku każdego roku szkolnego Kontrakt Klasowy.

-systematycznie prowadzone są zeszyty uwag, w których odnotowuje się zarówno negatywne, jak i pozytywne zachowania gimnazjalistów.

-na koniec każdego semestru zgodnie z kryteriami zawartymi w WSO wystawiane są oceny z zachowania. Najpierw uczniowie sami wystawiają sobie propozycje tych ocen, co jest później weryfikowane oraz wychowawcą i nauczycielami uczących.

-nauczyciele w czasie dyżurów na korytarzach i boisku szkolnym obserwują zachowanie uczniów.

-jest też monitoring, który umożliwia obserwacje terenu szkoły nie tylko w czasie przerw, ale także w czasie zajęć.

-dużo cennych informacji dotyczących zachowania uczniów dostarczają pracownicy obsługi. Uczeń, który chce opuścić teren szkoły przed zakończeniem lekcji musi mieć pisemne zwolnienie od rodzica. Pojawiające się problemy wychowawcze rozwiązywane są na bieżąco. Czasem są to jednorazowe działania takie jak: rozmowa wychowawcy, pedagoga lub dyrektora szkoły z uczniem czy rozmowa z rodzicami ucznia. W przypadku powtarzających się niepożądanych zachowań stosuje się szereg działań, w zależności od problemu, jego nasilenia i ewentualnych konsekwencji niewłaściwego postępowania. Z uczniami nagminnie wagarującymi i sprawiającymi inne problemy wychowawcze podpisuje się kontrakty. Rodzice tych uczniów są na bieżąco informowani o nowych nieobecnościach czy niewłaściwym zachowaniu (najczęściej telefonicznie). Rodzice uczniów zagrożonych drugorocznością ze względu na lekceważący stosunek do nauki są systematycznie informowani o kolejnych ocenach (raz w miesiącu, a niektórzy nawet raz w tygodniu). Ponadto wszyscy nauczyciele dyżurują przez godzinę w czasie tzw. dnia otwartego (raz w miesiącu). Wówczas wszyscy rodzice mogą porozmawiać z nimi nt. funkcjonowania ich dzieci w szkole. Odbywają się także debaty wychowawcze, mające na celu omówienie danego problemu wychowawczego i podejmowaniu spójnych działań wychowawczych. W przypadkach agresji fizycznej wzywana jest do szkoły policja. W przypadku zaobserwowanych przejawów demoralizacji informowany jest Sąd Rodzinny i Nieletnich bądź kurator sądowy danej rodziny czy nastolatka, jeśli rodzina objęta jest nadzorem kuratora. Profilaktycznie przeprowadzane są z uczniami na godzinach wychowawczych pogadanki na temat uzależnień, przemocy i agresji, radzenia sobie z negatywnymi emocjami itp. Co roku organizowane są dla uczniów zajęcia ze specjalistami – z policjantem nt. bezpieczeństwa i odpowiedzialności nieletnich wobec prawa oraz terapeutą pracującym z osobami uzależnionymi. Dodatkowo uczniowie uczestniczą w spektaklach profilaktyczno-edukacyjnych o tematyce współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych. Podejmowane działania są na bieżąco analizowane i w razie potrzeby modyfikowane. Całościowej analizie podjętych działań dokonuje się na koniec roku szkolnego na radzie pedagogicznej.

Potwierdza to następująca dokumentacja:

- zapisy w dziennikach lekcyjnych, spotkania, spektakle, tematy godzin wychowawczych,

- informacje na stronie internetowej,

- zapisy w Programie wychowawczym i Programie Profilaktyki,

- sprawozdania zespołu wychowawczego,

- karty monitoringu podstawy programowej.

Zdaniem rodziców, wyrażonym w ankiecie, nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów (93%), 1,4% twierdzi, że nie ma takich zachowań. 87,62% rodziców twierdzi, że pozytywne zachowania dziecka są chwalone przez nauczycieli. 83,87% rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów (np. sięganie po używki), według 8,87% nie ma takich zachowań. Rodzice biorący udział w wywiadzie nie spotkali się osobiście z niewłaściwymi zachowaniami innych uczniów. Słyszeli, że był problem z zachowaniem

jednej z dziewczynek, ale była szybka reakcja ze strony nauczycieli i nie ma już problemu. Pozytywne, pożądane zachowania dzieci są chwalone przez nauczycieli: na zebraniach szkolnych, przed klasą, wpisami do dzienników, nagrodami na koniec roku szkolnego, dodatkowymi ocenami za konkursy, przez radiowęzeł, zgłaszanie do nagrody prezydenta, wsparcie szkoły np. dla sportowców. Zdaniem pracowników niepedagogicznych nikt nie przechodzi obojętnie wobec niewłaściwych zachowań, „dajemy wskazówki jak się należy zachowywać”, nie są do szkoły wpuszczane osoby z zewnątrz, uczniowie otrzymują pochwały od nauczycieli i dyrektora. Obserwacja placówki nie wykazała zachowań agresywnych.

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań

Dyrektor w wywiadzie podaje, iż w szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Przeprowadzana jest stała obserwacja skuteczności i efektywności podejmowanych przez szkołę działań, m.in. poprzez: analizę oceny sytuacji przez osoby dyżurujące, analizę porównawczą wypadkowości w kolejnych okresach czasu, podkreślanie na lekcjach wychowania fizycznego zasady fair play. Nauczyciele dokonują wnikliwej, systematycznej obserwacji zachowań uczniów, ich indywidualnych predyspozycji rozwojowych w celu określenia indywidualnego podejścia do uczniów. Diagnozowane są przyczyny nieobecności uczniów, określono wspólnie z rodzicami system wielorakich kontaktów z rodzicami/opiekunami (rozmowa telefoniczna, zeszyt wychowawcy klasowego, strona www, udział w pogadankach i uroczystościach). Wspólnie z rodzicami dokonuje się oceny sytuacji wychowawczej w szkole oraz diagnozuje sytuacje niepożądane. Wzmocniono nadzór nad toaletami w czasie przerw, celem wyeliminowania niewłaściwych zachowań (palenie papierosów, przepisywanie prac domowych). Wszelkie działania są analizowane na bieżąco przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego i dyrektora. Analizuje się zapisy w zeszytach uwag, w których na bieżąco odnotowuje się przejawy niewłaściwych zachowań, jak też pozytywne działania uczniów. Wychowawcy klas omawiają te wpisy z uczniami na godzinach wychowawczych oraz z rodzicami na wywiadówkach lub w czasie tzw. dnia otwartego (dyżur nauczycieli w szkole raz w miesiącu). Na poziomie klas odbywają się debaty wychowawcze, które analizuje się w celu spójności podejmowanych działań wobec konkretnego ucznia czy klasy. Na bieżąco analizuje się zapisy w Programie Wychowawczym Szkoły i Szkolnym Programie Profilaktyki, wychowawcy analizują zachowania uczniów, pojawiające się problemy i osiągnięcia przez uczniów sukcesy. Analizuje się skuteczność zapisanego z Statucie Szkoły systemu kar i nagród. Wychowawcy na bieżąco dokonują analizy frekwencji w celu eliminacji zagrożeń. Podejmowane działania mają duży wpływ na eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie pożądanych zachowań uczniów. Nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że działania te są analizowane na bieżąco przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego i dyrektora oraz raz na semestr na radach pedagogicznych. Wszyscy pracownicy szkoły reagują na przejawy niewłaściwych zachowań, w celu ich eliminowania oraz starają się wzmacniać właściwe postawy. Prowadzone są zeszyty uwag, w których na bieżąco odnotowuje się przejawy niewłaściwych zachowań, jak też pozytywne działania uczniów. Wychowawcy klas omawiają te wpisy z uczniami na godzinach wychowawczych oraz z rodzicami na wywiadówkach lub w czasie tzw. dnia otwartego (dyżur nauczycieli w szkole raz w miesiącu). W razie potrzeby rodzic jest informowany telefonicznie o zajściu jeszcze tego samego dnia lub nawet wzywany do szkoły, po to by uczeń poniósł konsekwencje swojego niewłaściwego zachowania od razu. Cyklicznie odbywają się debaty wychowawcze w celu spójności podejmowanych działań wobec konkretnego ucznia czy klasy. Zdarza się, że uczeń zostaje karnie przeniesiony do innej równoległej klasy – nauczyciele sprawdzają wówczas jak funkcjonuje w nowej klasie (są w tej kwestii bardzo dobre wyniki). Rodzice uczniów drugorocznych i uczniów nagminnie wagarujących i sprawiających problemy są systematycznie informowani o postępach swoich dzieci – omawia się z nimi, co uległo poprawie, a nad czym jeszcze trzeba popracować. Kształtowaniu właściwych postaw i eliminowaniu zagrożeń służą godziny do dyspozycji wychowawcy, na których realizowany jest częściowo Program Wychowawczy szkoły i Szkolny Program Profilaktyki, wychowawcy analizują zachowania uczniów, pojawiające się problemy i osiągnięcia przez uczniów sukcesy. Uczniowie biorą udział w projektach o tematyce wychowawczej np. projekt „Zdrowie”, projektach na temat profilaktyki uzależnień – narkotyków, dopalaczy, używek, organizuje się prewencyjne spotkania z Policją, szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno Pedagogiczną, z uczniami sprawiającymi problemy podpisywane są kontrakty, stosuje się zapisany z Statucie Szkoły system kar i nagród. Do analizowania zachowań służy też w szczególnych sytuacjach monitoring wizyjny, lecz w zasadzie działa on prewencyjnie. Uczniowie wyróżniający się w nauce i zachowaniu otrzymują nagrody książkowe, a rodzice listy gratulacyjne. Uczniowie otrzymują też na koniec roku dyplomy za 100% frekwencję.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są modyfikowane. Jako przykłady modyfikacji dyrektor oraz nauczyciele podają:

- wprowadzono dodatkowe kamery wizyjne (z 2 do 16),
- dodatkowe dyżury nauczycieli przy wejściu do szkoły i na zewnątrz szkoły, dokonano usprawnień organizacyjnych,

włączono w działania pracowników obsługi.

-Dokonano modyfikacji procedur wewnętrznych. Zmodyfikowano działania przyjęte w szkolnym programie profilaktyki. Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy zgłaszane przez uczniów. Dotyczyły one: rezygnacji z noszenia mundurków szkolnych, powołania w szkole Rzecznika Praw Ucznia oraz zainicjowania tzw. szczęśliwego numerka. Wszystkie proponowane zmiany zostały przyjęte i uwzględnione. Analizując podejmowane działania, poddawane są modyfikacji, gdy nie przynoszą oczekiwanych rezultatów lub gdy docierają do nauczycieli informacje o niepokojących sytuacjach, np. zdarzały się sporadyczne przypadki palenia papierosów w toaletach, więc teraz w czasie przerw drzwi do łazienek są otwarte; uczniowie gromadzili się w miejscach, gdzie nie ma monitoringu wizyjnego, więc wzmocnione zostały w tych miejscach dyżury nauczycieli. W związku z nowymi zagrożeniami cywilizacyjnymi i potrzebami uczniów zmodyfikowano program profilaktyki szkoły, np. dopisek o dopalaczach czy dotyczący rozwijania kompetencji społecznych uczniów. Również roczne plany pracy szkoły są modyfikowane co roku w zależności od wniosków z rad pedagogicznych i potrzeb uczniów, np. w związku ze zmianami w sprawowaniu opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkole powstały KIP i PDW dla uczniów wymagających wsparcia (dla tych, którzy mają problemy z przyswajaniem wiedzy i dla tych, którzy mają uzdolnienia w jakiejś dziedzinie).

Ponadto nauczyciele w wywiadzie podają: w celu wzmocnienia pozytywnych postaw została w tym roku szkolnym znacznie rozszerzona strona internetowa szkoły, gdzie na bieżąco informuje się społeczność szkolną i rodziców o podejmowanych działaniach, inicjatywach, sukcesach uczniów. Założony w tym roku szkolnym radiowęzeł także spełnia tę funkcję. Uwzględniane są także propozycje uczniów, np. klasy sportowe mają osobne szatnie i propozycje rodziców przedstawiane wychowawcom na wywiadówkach i dyrektorowi w czasie spotkań rady rodziców, np. dotyczące działań konkretnych nauczycieli – prośby, by uczniom klas sportowych dać więcej czasu na zaliczanie klasówek, na których byli nieobecni z powodu zawodów.

Wszyscy partnerzy szkoły i przedstawiciel samorządu potwierdzają, że szkoła podejmuje wiele działań w tym zakresie wzmocnienia pożądanego zachowań uczniów i przeciwdziałaniu niepożądanym. Są to działania profilaktyczne, uświadamianie zagrożeń i konsekwencji, przeznaczanie godzin dodatkowych na zajęcia zgodnie z zainteresowaniami uczniów, zajęcia podczas ferii i wakacji, (organizacja czasu wolnego), programy prewencyjne, zagrożenia w domu, i w szkole, agresja, przemoc, Niebieska Karta, pozyskiwanie środków na działania profilaktyczne z MKPPA, propagowanie zachowań proekologicznych, udział w akcjach Sprzątanie Świata, dzień Ziemi, promocja wzorców pozytywnych, motywacja do osiągania podobnych sukcesów, motywowanie i wspieranie inicjatyw.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się

Uczniowie twierdzą w wywiadzie, iż mogą zgłaszać pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, praw i obowiązków uczniów. Jako przykłady podają:

- coroczna modyfikacja kontraktu podpisywanego z wychowawcą,
- modyfikacja PSO np. możliwość poprawiania każdej oceny,
- zwiększenie bezpieczeństwa poprzez monitoring oraz dyżury (kiedyś zdarzało się, że wchodziły osoby z zewnątrz).

Dyrektor zaś jako przykład propozycji zmian w działaniach wychowawczych, które zgłaszali uczniowie podaje:

- Proponują tematy godzin wychowawczych.
- Inicjują wyjazdy integracyjne, ogniska klasowe, imprezy klasowe, dyskoteki, uroczystości.
- Inicjują akcje charytatywne (zbiórka pieniędzy na rzecz schroniska dla zwierząt, zbiórka żywności dla dzieci na Białorusi, akcja „Góra Grosza”, zbiórka nakrętek na rzecz hospicjum w Lublinie, puszek i makulatury na akcję „Adopcja na odległość”)
- Opieka nad pensjonariuszami z Domu Opieki Społecznej nad Stawami.
- Zgłaszają propozycje działań w ramach prac Samorządu Uczniowskiego.
- Akcja „Szczęśliwy Numer”, „Mistrz Frekwencji”, „Papieskie Kremówki”.
- Postawienie w szkole automatu z napojami i słodyczami.

Wszystkie propozycje zmian, zdaniem dyrektora, zostały uwzględnione.

Według 37 z 41 ankietowanych nauczycieli podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i/lub opinie uczniów. Jako przykład uwzględnionych uczniowskich inicjatyw w zakresie modyfikacji działań wychowawczych nauczyciele podają: proponują tematy realizowane podczas godzin wychowawczych, biorą aktywny udział w tworzeniu kontraktów klasowych, inicjują wyjazdy integracyjne, ogniska klasowe, imprezy, uroczystości, wycieczki, dyskoteki, akcja Szczęśliwy Numer, Mistrz Frekwencji, akcja Papieskie Kremówki, zbiórka pieniędzy na rzecz schroniska dla zwierząt, zbiórka żywności dla dzieci na Białorusi, opieka nad pensjonariuszami z Domu Opieki Społecznej nad Stawami, akcja Góra Grosza, zbiórka nakrętek, puszek, makulatury na rzecz akcji „Adopcja na odległość”.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami

Dyrektor szkoły podaje, iż w roku szkolnym 2011/2012 zostały wymierzone kary statutowe pięciu uczniom –

nagana dyrektora szkoły, jeden uczeń został karnie przeniesiony do równoległej klasy. Nagana dyrektora szkoły była wymierzona za użycie siły fizycznej przeciwko drugiej osobie (3 osoby), niszczenie mienia szkoły (2 osoby), przeniesienie do innej klasy (1 osoba) za wagary, nagminne opuszczanie lekcji.

Nauczyciele w wywiadzie jako osiągnięcie szkoły w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań podają: zachowanie uczniów podczas przerw na korytarzach jest zgodne z wymogami szkoły. Uczniowie nie niszczą mienia, praktycznie nie ma kradzieży. Nad bezpieczeństwem czuwają pełniący dyżur nauczyciele. Wychowawcy, nauczyciele, pedagog natychmiast reagują na przypadki niewłaściwych zachowań, informują dyrektora szkoły, rodziców. Uczniowie, którzy nie respektują regulaminu szkoły, sprawiają trudności wychowawcze kierowani są na konsultacje z psychologiem. Kolejnym działaniem mającym na celu kształtowanie wymaganych w szkole zachowań jest podpisanie kontraktu z uczniem, który sprawia problemy wychowawcze. Dużym osiągnięciem szkoły jest poprawa zachowania wielu uczniów, np. wagarujących, którzy po podpisaniu kontraktu przestali wagarować, zmniejszenie ilości osób palących papierosy. Do ważnych osiągnięć szkoły można także zaliczyć zaangażowanie uczniów w wolontariat.

Jeśli chodzi o zachowania niepożądane nauczyciele wymieniają: spóźnienia na pierwsze lekcje – codziennie, pojedynczy uczniowie, brak zmiany obuwia – czasami niektórzy uczniowie, próby palenia papierosów – sporadycznie, kilkoro uczniów, nieuzasadnione opuszczanie zajęć – raz, dwa razy w tygodniu, pojedynczy uczniowie, wagary – dwóch uczniów praktycznie nie uczęszcza do szkoły, kilkoro wagaruje dość często, farbowane włosy, zbyt mocny makijaż – kilka uczennic w szkole, agresja słowna w stosunku do rówieśników – codziennie, pojedyncze przypadki, agresja fizyczna – 2 przypadki w tym roku szkolnym (pierwszy w parku, drugi w szatni przy sali gimnastycznej).

Podczas obserwowanych zajęć (6 z 6) uczniowie zachowywali się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, zaś nauczyciele wzmacniali pożądane (zgodne z ogólnie przyjętymi normami społecznymi) zachowania uczniów, eliminując (2 z 6) zachowania niepożądane. Chęć zabrania głosu sygnalizują podniesieniem ręki, zachowują spokój. Wykonują polecenia nauczyciela, w klasie panuj spokój, nie było żadnych zachowań odbiegających od przyjętych zasad pracy na zajęciach wychowania fizycznego. Uczniowie współpracowali ze sobą, grając zachowywali się fair play, na lekcjach byli cicho, słuchali poleceń nauczyciela, odpowiadali na pytania, notowali, byli aktywni, chętnie wykonywali polecenia nauczyciela.

Podczas obserwacji placówki nie zaobserwowano zachowań uczniów odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

Pracownicy niepedagogiczni twierdzą, iż od uczniów tej szkoły oczekuje się: kultury osobistej, szacunku do starszych i rówieśników oraz tolerancji, poszanowania mienia i dbania o czystość, godnego reprezentowania szkoły na zewnątrz. W zachowaniu uczniów tej szkoły podoba im się to, że: są sympatyczni i uśmiechnięci, mówią "dzień dobry", są bezpośredni, rozmawiają z nami na różne tematy, oferują pomoc, pytają w czym mogą pomóc, chętnie uczestniczą w uroczystościach szkolnych.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Gimnazjum funkcjonuje w oparciu o koncepcję pracy, której główne elementy stanowi zapewnienie uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego, podniesienie standardów uczenia się i nauczania oraz doskonalenie systemu wychowawczego. Szkoła podejmuje bardzo wiele działań mających na celu realizację założeń koncepcji. Część z nich ma charakter stały, część to działania nowe, są również takie, które pozostają jeszcze w sferze projektów. Koncepcja ta jest znana i akceptowana przez nauczycieli, uczniów i rodziców.

Szkoła posiada koncepcję pracy i działa zgodnie z tą koncepcją

Szkoła ma koncepcję pracy przyjętą przez radę pedagogiczną (protokół numer IX/2011/2012) i działa zgodnie z tą koncepcją. Wszyscy nauczyciele (41) czują się jej współautorami. Wszyscy pracownicy gimnazjum znają główne założenia koncepcji pracy szkoły. Główne elementy koncepcji szkoły to:

1. Zapewnienie uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego.
2. Podniesienie standardów uczenia się i nauczania.
3. Doskonalenie systemu wychowawczego.

Wynikają one z misji i wizji szkoły oraz celów i zadań, które sobie szkoła stawia. Misją szkoły jest sprzyjanie aktywnemu rozwojowi ucznia. Zgodnie z tym wizja szkoły przedstawia Publiczne Gimnazjum Nr 1 w Siedlcach jako placówkę:

- zapewniającą dobrze zorganizowane zajęcia dydaktyczne, prowadzone przez aktywną, dobrze przygotowaną kadrę, doskonalącą się i wzbogacającą swój warsztat pracy,
- zapewniającą uczniowi wielokierunkowy i wszechstronny rozwój w bezpiecznym i przyjaznym środowisku,
- kształtującą uczniów kreatywnych, kompetentnych, asertywnych, odpowiedzialnych, przygotowanych do dalszej nauki,
- zapewniającą uczniowi wszechstronny rozwój osobowy w wymiarze samodzielności, odpowiedzialności i aktywności,
- kształtującą postawy otwarte i wrażliwe wobec świata,
- promującą zdrowy i bezpieczny styl życia, zapobiegającą patologiom i uzależnieniom oraz przeciwdziałającą agresji,
- wspierającą i angażującą rodziców w życie szkoły,
- której kadrę stanowi zespół osób otwartych, gotowych do prowadzenia ciekawych i różnorodnych zajęć dydaktycznych.

Przedstawiona powyżej koncepcja ta funkcjonuje jako odrębny dokument pod nazwą "Koncepcja pracy Publicznego Gimnazjum Nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Siedlcach".

Szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły

Szkoła podejmuje bardzo wiele działań mających na celu realizację założeń koncepcji. Część z nich ma charakter stały, część do działania nowe, są również takie, które pozostają jeszcze w sferze projektów.

Działania realizujące koncepcję pracy szkoły prowadzone stale polegają na:

- zapewnieniu uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego - koła zainteresowań, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, przeprowadzanie diagnozy w kl. I oraz próbnych egzaminów gimnazjalnych, analizowanie ich wyników oraz bieżący monitoring realizacji podstawy programowej i organizowanie systemu zindywidualizowanej pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- podniesieniu standardów uczenia się i nauczania - dążeniu do wzbogacenia bazy i wyposażenia szkoły, doskonaleniu organizacji zarządzania szkołą, systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły,
- aktywizowaniu uczniów - konkursy i zawody sportowe oraz projekty edukacyjne, organizacja imprez szkolnych, wycieczek.
- doskonaleniu systemu wychowawczego - kształtowanie właściwych postaw i profilaktyka zagrożeń, • rozwijaniu współpracy ze środowiskiem lokalnym na różnych płaszczyznach działalności szkoły - współpraca z rodzicami, z instytucjami wspierającymi szkołę,
- propagowaniu osiągnięć uczniów (zamieszczanie informacji w gablotach szkolnych, prezentacja osiągnięć

uczniów na stronie internetowej szkoły, zorganizowanie galerii prac uczniów) oraz promowanie szkoły w środowisku lokalnym. Nowe działania realizujące

koncepcję pracy szkoły oraz działania zaplanowane polegają na:

- wprowadzeniu języka włoskiego lub hiszpańskiego jako drugiego języka obowiązkowego
- wzbogacaniu biblioteki szkolnej w lektury niezbędne w kształceniu językowym uczniów, uproszczone lektury w języku angielskim i niemieckim oraz gromadzeniu materiałów do nauki języków obcych w formie multimedialnej,
- współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym – poprzez udział zainteresowanej młodzieży w ćwiczeniach na wydziałach chemii, fizyki, biologii,
- wdrożeniu Systemu Kontroli Frekwencji i Postępów w Nauce firmy Librus (rodzaj elektronicznego dziennika w formie aplikacji internetowej),
- nawiązaniu kontaktów ze szkołą w Wielkiej Brytanii w ramach programu Socrates Comenius,
- podjęciu budowy nowego boiska wielofunkcyjnego,
- stworzeniu w pełni wyposażonych pracowni językowych,
- wprowadzeniu innowacji i eksperymentów dydaktycznych – klasy z rozszerzonym językiem obcym, klasa dziennikarska, klasy z nauką gry w szachy, klasy teatralnej, klasy o profilu matematyczno-fizycznym, itp.

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana , a modyfikacje koncepcji pracy szkoły są wynikiem tych analiz

Od września szkołą kieruje nowy dyrektor wyłoniony w drodze konkursu. Istniejąca wcześniej koncepcja w postaci 5-letniego programu rozwoju szkoły przestała obowiązywać. Dyrektor przedstawił we wrześniu 2011r. własną koncepcję rozwoju placówki, powstała jednak na bazie istniejącego wcześniej planu. Dlatego, mówiąc o analizie, należy mieć na względzie obowiązujący wcześniej 5-letni program rozwoju. W analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczył dyrektor szkoły, cała rada pedagogiczna, rodzice i uczniowie. Wnioski sformułowane na podstawie dokonanej analizy przedstawiają się następująco:

- Dotychczasowa koncepcja obejmowała wszystkie aspekty pracy szkoły.
- Określała mocne i słabe strony placówki.
- Była spójna z wszystkimi szkolnymi dokumentami – Programem Wychowawczym Szkoły, Szkolnym Programem Profilaktyki.
- Nie była spójna z nową podstawą programową.
- Nie uwzględniała niektórych potrzebnych działań.

W związku z wymienionym wyżej wnioskami w nowej koncepcji pracy dodano pewne zapisy, dotyczące jednak głównie podejmowanych działań. Są to działania wymienione powyżej jako działania nowe, a poza tym zorganizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w celu rozwiązywania problemów uczniów np. poprzez indywidualne konsultacje rodziców z przedstawicielami PPP na zebraniach rodzicielskich oraz ścisłą współpracę wychowawców z nauczycielami poprzez założenie teczek wychowawczych w klasach pierwszych i gromadzenie w nich informacji o uczniach, ich sytuacji rodzinnej, zachowaniu itp.; kontynuacja prowadzenia teczek przez cały cykl edukacyjny. Od przyszłego roku zaplanowano większe angażowanie rodziców do działania na rzecz szkoły poprzez eksponowanie w widocznym miejscu na terenie szkoły i klasy wszystkich kierowanych do rodziców informacji.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i rodzicom i przez nich akceptowana

Przeprowadzone badania dowodzą, że koncepcja jest znana i akceptowana nie tylko przez nauczycieli, ale także przez uczniów i ich rodziców.

Uczniowie są zapoznawani z koncepcją pracy szkoły na godzinach do dyspozycji wychowawcy i na zebraniu Samorządu Uczniowskiego. Koncepcja jest też zamieszczona na stronie internetowej szkoły. Wypowiedzi uczniów potwierdzają znajomość przez nich koncepcji pracy szkoły. Zdaniem uczniów szkołę wyróżniają:

- osiągnięcia sportowe (są dwie klasy sportowe, dziewczęta trenują koszykówkę),
- wybitni uczniowie mający osiągnięcia,
- wolontariat.

Uczniom w szkole podobają się przede wszystkim mili i wyrozumiali nauczyciele oraz dobra atmosfera, a także brak monotonii na zajęciach wychowania fizycznego. Wskazują też na możliwość odpoczywania przed budynkiem szkolnym, zauważają, że plan lekcji zgodny z wymogami higieny, a nauczyciele okazują pomoc przy logowaniu do szkół. Natomiast wśród rzeczy, które się im nie podobają, uczniowie wymieniają: wąskie korytarze i mała stołówka, palenie papierosów w łazienkach, parking zrobiony z boiska.

Rodzice zostali zapoznani z koncepcją szkoły na zebraniach rodzicielskich. W ogólnym zarysie przedstawił ją

dyrektora przez radiowęzeł, a w szczególności przez wychowawców klas. Wszyscy rodzice biorący udział w wywiadzie akceptują kierunki pracy szkoły. Dzięki nim szkoła wspiera działania wychowawcze rodziców. Do wartości uznawanych w szkole za ważne rodzice zaliczyli: wartości etyczne (patriotyzm, koleżeństwo, tolerancja, asertywność, wolontariat), funkcjonowanie w grupie np. poprzez realizację projektów oraz możliwość wyrażania własnego zdania, a także wartości prozdrowotne np. realizacja projektów profilaktycznych, informowanie o zagrożeniach.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Zdaniem 91,09% rodziców szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne dzieci. Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową, zgodna z potrzebami uczniów i uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Jest ona stale modyfikowana. W opinii 71,43% uczniów kl. II szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania. Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe np. własne programy nauczania z wychowania fizycznego, realizacja wielu unijnych projektów, wymiana młodzieży ze Słowacją.

Oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową i zgodna z potrzebami uczniów

Dyrektor w ankiecie oraz nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że w programach nauczania uwzględnione są wszystkie elementy podstawy programowej: cele kształcenia, wymagania ogólne, treści nauczania, wymagania szczegółowe, zalecane warunki i sposób realizacji.

Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej. W jednym przypadku nauczyciel zrealizował podstawę programową do egzaminu gimnazjalnego. Lekcja miała charakter powtórzeniowy. Zawierała jednak cele kształcenia i treści nauczania.

Uczniowie kl. II najbardziej chcieliby się uczyć w szkole tego co przyda im się w dalszym kształceniu, samodzielności, dyscypliny, odpowiedzialności, radzenia sobie w różnych sytuacjach, wiedzy z języka polskiego, matematyki, j. obcych, chemii, biologii, plastyki, ortografii, informatyki, historii, geografii, techniki, religii, fizyki, wos-u, gry w siatkówkę, wiedzy ogólnej, współpracy, tolerancji, samowystarczalności, doszlifowania talentu artystycznego, zasad ruchu drogowego, zasad pierwszej pomocy, logicznego myślenia, kultury, przygotowania do zawodu, dojrzałości do wejścia w dorosłość, gry na gitarze, szacunku do starszych, muzyki, pracowitości, obowiązkowości i obycia wśród ludzi, występowania publicznie, solidnego przygotowania do egzaminu, logicznego myślenia, sposobów na szybką naukę, japońskiego, kultury różnych krajów, czytania ze zrozumieniem, śpiewu (chór), tańca (cheerleaders), gotowania, szycia, pokory. W opinii 79,28% respondentów szkoła umożliwia im nauczanie się tych rzeczy.

Zdaniem 91,09% rodziców szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne dzieci. Są to: praca z dzieckiem bardziej zdolnym, korzystanie z technologii, informatyki, aktywizujące metody pracy, kształtowanie postaw otwartych wobec świata, rozwijanie zainteresowań, uczestnictwo w kołach zainteresowań, branie pod uwagę opinii, indywidualne nauczanie z matematyki, dodatkowe zajęcia w tym z języków obcych, zajęcia w szkole tzw., wyrównawcze, jest udzielanie pomocy PPP, wycieczki, sport, zajęcia taneczne.

W opinii nauczycieli najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów to: organizacja kół zainteresowań, przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego, organizacja zajęć pozalekcyjnych, przygotowanie do konkursów i olimpiad, wspomaganie rozwoju ucznia z trudnościami w nauce. Oferta edukacyjna szkoły jest zgodna z potrzebami uczniów oraz potrzebami rynku pracy. Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana. Co roku tworzy się klasę sportową o profilu koszykarsko-siatkarskim, rozszerzono liczbę godzin matematyki w klasie III o 1 godz., rozszerzono liczbę godzin geografii w klasie II o 0,5 godz. Dla lepszego przygotowania uczniów do egzaminu gimnazjalnego zmieniono realizację przedmiotu informatyka, przeniesiono ten przedmiot z klasy I do klasy III, programy nauczania dostosowano do indywidualnych potrzeb i zainteresowań uczniów. W szkole działa wiele kół przedmiotowych, w których młodzież rozwija swoje zainteresowania np. koło plastyczne, dziennikarskie, matematyczne, informatyczne, geograficzne, historyczne, ekologiczne, chemiczne, teatralne, komunikacyjne, sportowe. Szkoła zrealizowała projekt współfinansowany ze środków unijnych „Praktyki pedagogiczne – kompetentnie, twórczo, przyjemnie” realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego-

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, europejski projekt edukacyjny „Zagrajmy o sukces”, realizuje szkolne projekty dydaktyczne: „Spacerkiem po antyku”, „Zdrowie”, projekty w języku angielskim i niemieckim, szkolne uroczystości na bardzo wysokim poziomie - np. z okazji Roku Chopinowskiego – spektakl „Lato w Nohant”.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy

Zdaniem dyrektora szkoła uwzględnia w ofercie edukacyjnej kompetencje potrzebne na rynku pracy tj.: umiejętność współpracy w zespole, znajomość języków obcych, sprawne posługiwanie się językiem ojczystym, kreatywność, umiejętność wystąpień publicznych, umiejętność podejmowania inicjatyw, radzenie sobie ze stresem, umiejętność napisania CV i listu motywacyjnego, umiejętność posługiwania się technologiami informacyjnymi, sprawność fizyczna – sport, kształcenie postaw społecznych - wolontariat, samorządność i aktywność, znajomość rynku pracy – zajęcia zawodoznawcze, preorientacja zawodowa, przygotowanie do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, tolerancja, umiejętność słuchania i rozumienia innych ludzi, asertywność.

Nauczyciele zaś twierdzą, iż kształtują następujące kompetencje:

- przygotowanie do samodzielnego zdobywania wiedzy na dalszych etapach edukacji oraz w pracy zawodowej,
- wdrożenie uczniów do korzystania z nowoczesnych narzędzi i źródeł informacji, w tym posługiwania się komputerem,
- umiejętność czytania ze zrozumieniem,
- kreatywność,
- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym oraz w językach obcych,
- kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz rozwiązywania konfliktów,
- treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w klasach I-III, w szerokim zakresie w ramach lekcji wychowawczych, WOS-u, programu wychowawczego, z wykorzystaniem opracowanych pomocy dydaktycznych. Nawiązano współpracę z dyrektorem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Siedlcach (specjalisty preorientacji zawodowej), który w rozmowach indywidualnych i grupowych z uczniami, rodzicami i nauczycielami pomaga dokonać wyboru zawodu. Wiedzę na temat funkcjonowania i różnych szkół ponadgimnazjalnych w Siedlcach , młodzież zdobywa w czasie "Dni otwartych" , podczas spotkań z przedstawicielami tych szkół na terenie placówki oraz w ramach Targów Edukacyjnych organizowanych przez Miasto Siedlce.
- funkcjonowanie zakładów pracy na terenie Siedlec i okolic młodzież poznaje w ramach wycieczek organizowanych przez wychowawców klas, np. PWiK, Nadleśnictwo Siedlce , Nadleśnictwo Lipniak, Biblioteka, UPH.
- w szkole uczy się szacunku do każdej pracy i do każdego pracownika.

Partnerzy szkoły i samorząd wymieniają: kreatywność, przedsiębiorczość, umiejętność współpracy w grupie, odwaga cywilna, potrafią otwarcie rozmawiać, sygnalizować potrzeby i oczekiwania, poradnictwo zawodowe (100% uczniów objętych pogłębioną diagnozą preorientacji zawodowej), co jest istotne z punktu wyboru dalszego kierunku kształcenia, nacisk na naukę języków obcych, - świadomość konsekwencji swoich czynów.

Realizacja podstawy programowej jest monitorowana

Dyrektor szkoły twierdzi, że w szkole monitorowana jest realizacja podstawy programowej w trzyletnim cyklu. Monitoruje się ją ilościowo i jakościowo. Z monitorowania wynika, że podstawa programowa realizowana jest rytmicznie, szkoła zapewnia możliwość zrealizowania wszystkim klasom wymaganej liczby godzin, nauczyciele znają Podstawę Programową III etapu edukacyjnego, a również II i IV etapu i realizują ją zgodnie z zaleceniami. Nauczyciele także twierdzą, że realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Odbywa się to podczas obserwacji zajęć, poprzez kontrolę i analizę wpisów do dzienników lekcyjnych przez dyrekcję, analizę zeszytów uczniowskich a także stosuje się karty monitorujące liczbę zrealizowanych godzin . Ponadto monitorowaniem podstawy programowej zajmują się zespoły przedmiotowe. Dzięki monitoringowi nauczyciele otrzymują informację zwrotną na temat realizacji podstawy programowej, wyciągają wnioski i podejmują działania np. wprowadzenie programów autorskich, przeprowadzanie sprawdzianów umiejętności, testów sprawności fizycznej. Podstawa programowa jest na bieżąco realizowana. Nauczyciele realizują treści nauczania, kształcą umiejętności np. definiowanie pojęć, korzystanie ze źródeł informacji a także postawy np. proekologiczne zachowania. Ponadto monitoruje się zalecane warunki i sposób realizacji podstawy programowej. Opracowano zasady przydziału zastępstw w przypadku nieobecności nauczyciela. Wprowadzono kontrolę zapisu tematów i liczby godzin w dziennikach lekcyjnych. Planując wycieczki i wyjścia z klasami w czasie zajęć dydaktycznych, zwraca się uwagę, na jakich lekcjach się to odbywa (w związku z koniecznością realizacji podstawy programowej) oraz odpowiednio dobierana jest tematyka oglądanych spektakli i seansów kinowych. Uczniowie szkoły wychodzą w czasie lekcji tylko na wartościowe spektakle, filmy związane z realizacją podstawy programowej. Wszystkie wyjścia są monitorowane, gromadzone są karty wycieczek, dyrektor sprawdza, czy będzie możliwe zrealizowanie podstawy

programowej z danego przedmiotu. Realizację podstawy programowej monitoruje się również poprzez obserwację lekcji i analizę zeszytów uczniowskich. Przeprowadzono ankietę wśród nauczycieli i zespołów nauczycieli dotyczącą wybranych programów nauczania, z której wynika, że wszystkie realizowane w szkole programy nauczania dają możliwość zrealizowania podstawy programowej. Z monitorowania wynika, że podstawa programowa realizowana jest rytmicznie, szkoła zapewnia możliwość zrealizowania wszystkim klasom wymaganej liczby godzin, nauczyciele znają PP i realizują ją zgodnie z zaleceniami.

Oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów

Zdaniem dyrektora oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana. Co roku tworzy się klasę sportową o profilu koszykarsko-siatkarskim, rozszerzono liczbę godzin matematyki w klasie III o 1 godz., rozszerzona liczba godzin geografii w klasie II o 0,5 godz. Modyfikuje się ofertę dotyczącą kół zainteresowań. W szkole działa wiele kół przedmiotowych, w których młodzież rozwija swoje zainteresowania np. koło plastyczne, dziennikarskie, matematyczne, informatyczne, geograficzne, historyczne, ekologiczne, chemiczne, teatralne, komunikacyjne, sportowe. Wszystkie koła wynikają z potrzeb uczniów. W bieżącym roku szkolnym zmieniono ofertę kół, dostosowując ją do potrzeb uczniów. Wprowadzono koło geograficzno-turystyczne zamiast typowego geograficznego. Młodzież rozwija swoje zainteresowania poprzez uczestnictwo w wycieczkach krajoznawczych. Szkoła uczestniczyła w projekcie „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe - Zagrajmy o sukces” w ubiegłym roku szkolnym i w I semestrze obecnego roku szkolnego. Projekt był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W jego ramach grupa 26 uczniów gimnazjum została objęta systemem zajęć pozalekcyjnych podnoszących kompetencje kluczowe. Były to dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w zakresie nauk przyrodniczo-matematycznych, języka angielskiego, zajęć informatyczno-telekomunikacyjnych, zajęcia z zakresu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, zajęcia sportowo-wychowawcze. Beneficjentem projektu było Miasto Siedlce. Nauczyciele w ankiecie wymieniają następujące zmiany w ofercie szkoły: klasa sportowa, rozszerzenie liczby godzin matematyki w klasie III i geografii w klasie II, aby lepiej przygotować uczniów do egzaminu informatykę przeniesiono do klasy III dostosowano programy nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów działają różne koła zainteresowań np. plastyczne, dziennikarskie, informatyczne, historyczne, sportowe szkoła realizuje projekt unijny „Praktyki pedagogiczne-kompetentnie, twórczo, przyjemnie” i „Zagrajmy o sukces” realizowane są projekty dydaktyczne np. Spacerkiem po antyku „Zdrowie”, projekty w języku angielski i niemiecki czy Lato w Nohant. koła przedmiotowe, szkolne uroczystości na wysokim poziomie np. z okazji roku chopinowskiego.

W opinii 71,43% uczniów kl. II szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania, wg.28,57% nie pomaga.

Partnerzy jako przykład zmiany w ofercie edukacyjnej podają: wprowadzenie metody projektu, zwiększenie ilości godzin pracy psychologa w szkole, oferta zajęć pozalekcyjnych nie jest stała, ewaluuje zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami uczniów, utworzenie klas sportowych.

Wg rodziców szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje dziecka (80,4%), wg. 19,6 % nie pomaga.

Szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe

Dyrektor szkoły jako przykład nowatorskich rozwiązań programowych podaje:

-szkoła realizuje własne programy nauczania z wychowania fizycznego, co roku powstaje klasa sportowa o profilu koszykarsko-siatkarskim,

-szkoła realizuje projekt współfinansowany ze środków unijnych „Praktyki pedagogiczne – kompetentnie, twórczo, przyjemnie” realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego- Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013.

-Szkoła zrealizowała europejski projekt edukacyjny „Zagrajmy o sukces”, realizuje szkolne projekty dydaktyczne: „Spacerkiem po antyku”, „Zdrowie”, projekty w języku angielskim i niemieckim, szkolne uroczystości na bardzo wysokim poziomie - np. z okazji Roku Chopinowskiego – spektakl „Lato w Nohant”.

Natomiast nauczyciele dodają: wymiana młodzieży ze Słowacją, praca szkolnej biblioteki na bazie programu komputerowego MOL, organizacja egzaminu gimnazjalnego przy wsparciu programu komputerowego, • organizacja szkolnych imprez sportowych, wyjazdy uczniów na ogólnopolskie zawody sportowe i artystyczne, realizację programu unijnego "Szansa na sukces".

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

W szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione wszystkie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego na III etapie edukacyjnym. Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są planowane. Przy planowaniu procesów nauczyciele najczęściej uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów. Planowanie dotyczy zarówno całej organizacji pracy szkoły, jak też poszczególnych procesów: nauczania, oceniania, pracy wychowawczej i profilaktyki. W sposób zaplanowany przebiegają również poszczególne lekcje. Ze zgromadzonych informacji wynika, że nauczyciele znają metody aktywizujące, a szkoła stwarza warunki do ich stosowania, mimo tego zdaniem dużej grupy uczniów tylko część nauczycieli wykorzystuje je w praktyce. Różne aspekty realizacji procesów edukacyjnych są monitorowane i poddawane analizom. Na tej podstawie są formułowane i wdrażane wnioski, służące doskonaleniu pracy szkoły.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej

W szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione wszystkie zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego na III etapie edukacyjnym. Odnosząc się do konkretnych przykładów dyrektor podaje program nauczania informatyki, który uwzględnia, aby podczas zajęć uczeń miał do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu. Szkoła zapewnia realizację tego zalecenia. W programach nauczania języków obcych są uwzględnione zalecenia, żeby zapewnić uczniom kontynuację nauki języka obcego nowożytnego nauczanego w szkole podstawowej i umożliwić nauczanie drugiego języka obcego. Wybrane programy zapewniają naukę języków obcych na poziomie III.1 dla kontynuujących naukę i III.0 dla rozpoczynających naukę. Program nauczania wiedzy o społeczeństwie umożliwia realizację około 20% treści nauczania w formie uczniowskiego projektu edukacyjnego. Wybrane w szkole programy nauczania zajęć technicznych i artystycznych umożliwiają realizację tych zajęć w formach alternatywnych. Program nauczania języka polskiego uwzględnia stosowanie w nauczaniu metod aktywizujących (dyskusja, debata, drama, itd.), program nauczania chemii i fizyki uwzględnia zalecenia stosowania na lekcjach doświadczeń, pokazów, a programy nauczania geografii i biologii uwzględniają obserwacje terenowe, wycieczki. Jako ograniczenia w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej nauczyciele wskazują środowisko, z którego wywodzą się uczniowie, w tym brak zainteresowania rodziców postęпами szkolnymi dzieci, a także pogarszający się stan zdrowia i sprawności fizycznej uczniów. Bariery są również brak odpowiedniego, nowoczesnego sprzętu w każdej klasie np. tablic multimedialnych, komputerów czy projektorów.

Procesy edukacyjne są planowane

Procesy edukacyjne przebiegające w placówce są planowane. Tak twierdzi dyrektor oraz 40 z 41 nauczycieli. Przy planowaniu procesów nauczyciele najczęściej uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów (40), organizację roku szkolnego (37), a w dalszej kolejności czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (36) oraz liczebność klas (34). Planowanie zaczyna się od przygotowania przez dyrektora szkoły arkusza organizacyjnego zgodnego z ramowym planem nauczania w gimnazjum. Dyrektor przydziela poszczególnym klasom określoną liczbę godzin danego przedmiotu w cyklu trzyletnim. Na tej podstawie nauczyciele planują swoją pracę, wybierają program nauczania i podręczniki. W szkole istnieje procedura dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania. Nauczyciel lub zespół nauczycieli uczący tego samego przedmiotu wybiera program nauczania i składa wniosek do dyrektora szkoły, który po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej dopuszcza program do użytku szkolnego. W ten sposób w szkole tworzy się szkolny zestaw programów nauczania. Uczący planują swoją pracę na cykl kształcenia i na dany rok szkolny, tworząc rozkłady materiału lub plany wynikowe. Nauczyciele mają też przedmiotowe systemy oceniania, które są spójne z wewnątrzszkolnym systemem oceniania, ale zawierają szczegółowe ustalenia dotyczące wymagań na poszczególne oceny i sposobów dostosowania wymagań do możliwości uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Proces uczenia jest planowany wychowawców, którzy mają plan realizacji godzin do dyspozycji wychowawcy. Są też plany realizacji kół zainteresowań. Ważne z punktu widzenia procesów edukacyjnych są plany pracy zespołów przedmiotowych, bowiem nauczyciele współpracują przy realizacji wielu procesów. Istnieje plan wychowawczo-edukacyjny i plan profilaktyki na dany rok szkolny, w którym określono cele ogólne, szczegółowe, zdania, terminy i formy realizacji i osoby odpowiedzialne. Wpisane są tam wszystkie planowane działania szkoły na dany rok szkolny. Również poszczególne lekcje przeprowadzane są w sposób planowy. Nauczyciele planują cele, zajęć, ich przebieg, dobór metod, form i środków. Dowodem na to są arkusze obserwacji i hospitacji zajęć. Aby procesy edukacyjne przebiegały w szkole prawidłowo dyrektor sprawuje nadzór pedagogiczny, wykorzystując plan nadzoru pedagogicznego.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się

Z obserwacji zajęć (6) wynika także, że organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się, chociaż w zróżnicowanym stopniu. Wszystkie procesy lekcyjne miały charakter zaplanowany, nauczyciele zapoznali uczniów z celami lekcji. Jednak liczba wykorzystywanych pomocy dydaktycznych była zróżnicowana, a na jednych ograniczona wyłącznie do pracy z podręcznikiem. Uczniowie wykonywali szereg różnorodnych ćwiczeń, Liczba zadań oraz częste zmiany podnosiły ich atrakcyjność. Nauczyciele w większości sytuacji reagowali na brak zaangażowania ze strony uczniów. Większość nauczycieli (4) umożliwiała uczniom poprawę popełnionych błędów. Tylko podczas jednych zajęć nauczyciel stwarzał wiele sytuacji, w których uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii, w dwóch przypadkach tylko sporadycznie. Natomiast na pozostałych zajęciach nie było takiej sytuacji. Wszyscy ankietowani nauczyciele(41) potwierdzają, że szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych. Nieomal identycznie przedstawiają się wypowiedzi nauczycieli dotyczące pomieszczeń, w których prowadzone są zajęcia, pod kątem sprzyjania osiągnięciu zamierzonych celów. Również na podstawie obserwacji dokonanych podczas pobytu w szkole należy stwierdzić, że liczebność klasy pozwala na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się a wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas.

Z analizy tygodniowego rozkładu zajęć wynika, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia. Również ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Znajduje to potwierdzenie w wypowiedziach 90% ankietowanych rodziców. Mimo tego 1/4 ankietowanych uczniów klas II codziennie odczuwa zmęczenie z tego powodu liczby zajęć w szkole, ponad 1/3 kilka razy w tygodniu i również 1/4 przynajmniej raz w tygodniu. Tylko 10% twierdzi, że czuje się zmęczona rzadziej niż raz w tygodniu lub nigdy. Również ponad 65% gimnazjalistów z klas III twierdzi, że jest zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się

Dyrektor wyjaśnia, że jest wiele przykładów działań nauczycieli, które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole. Przede wszystkim są to ciekawe i sprzyjające uczeniu się metody nauczania: pogadanka heurystyczna, elementy dramy, burza mózgów, metoda projektu, ćwiczenia praktyczne, metaplan, drzewko decyzyjne, myślowe kapelusze, rozwiązywanie problemów, na lekcjach języków obcych – rozgrzewka językowa, metoda komunikacyjna oraz doświadczenia i pokazy, ćwiczenia interaktywne z użyciem komputera oraz na platformie edukacyjnej, prezentacje multimedialne. Każda z wymienionych metod pobudza aktywność uczniów i podnosi stopień ich zaangażowania. Z obserwacji placówki wynika, że szkoła posiada odpowiednie warunki do korzystania z technik multimedialnych. W szkole znajdują się dwie pracownie komputerowe z dostępem do Internetu i projektory w salach informatycznych. Czytelnia i pracownia chemiczna wyposażone są w komputery, projektory i ekrany. W bibliotece znajdują się 3 stanowiska z dostępem do Internetu, jest również kilka komputerów z dostępem do Internetu w pokoju nauczycielskim, pokoju nauczycieli wychowania fizycznego i pedagoga. Zakupiono dwie tablice interaktywne do sal językowych (jeszcze nie zamontowane). Na wszystkich obserwowanych zajęciach (6) nauczyciele stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań, chociaż ich intensywność była zróżnicowana. W pięciu przypadkach dotyczyła całej lekcji lub większości, w jednym przypadku miała charakter sporadyczny. Na wszystkich lekcjach wystąpiły elementy pracy zespołowej, a nauczyciele odwoływali się do wcześniejszych doświadczeń uczniów. Na czterech spośród obserwowanych lekcji nauczyciele tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli rozwiązywać problemy. Należy jednak zaznaczyć, że tylko na dwóch spośród sześciu obserwowanych zajęć nauczyciele dobierali zadania odpowiednio do kompetencji poszczególnych uczniów czy grup. Pracując z uczniami, którzy szybciej wykonują zadania nauczyciel dawał dodatkowe, a w odniesieniu do uczniów którzy mają trudności z wykonaniem zadania dał im więcej czasu, służył pomocą. Na pozostałych lekcjach wszyscy uczniowie wykonywali te same zadania, na tym samym poziomie i w tym samym czasie, chociaż pracując w grupach, wykazywali różny sposób zaangażowania. Spostrzeżenia dokonane podczas obserwacji są zbieżne z wypowiedziami gimnazjalistów. Opinie ankietowanych uczniów klas II dowodzą, że tylko część nauczycieli stosuje metody nauczania sprzyjające uczeniu się. Uczniowie z tej grupy w większości (91%) twierdzą, że tylko na niektórych zajęciach pracują w grupach (tylko 6% na większości zajęć). Podobna grupa (89%) uważa, że na lekcjach rozwiązuje problemy, jednak i w tym przypadku dominują odpowiedzi "na niektórych zajęciach" (53%), pozostali (36%) twierdzą, że na większości zajęć. Również opinie najstarszych uczniów (klas III) na temat stosowania w szkole metod nauczania sprzyjających uczeniu się, a odnoszące się do dnia ankietowania są zróżnicowane i w poszczególnych kwestiach przedstawiają się następująco:

- praca w grupach – dominują wskazania na niektórych zajęciach - około 68% i po 16% wypowiedzi skrajne: nigdy na większości,
- samodzielne rozwiązanie problemu - na niektórych zajęciach - około 50%, na większości 24%, i wypowiedzi

- skrajnie :nigdy 15% i na wszystkich 3%,
- zaciekawienie nauką - około 57% tak , 42% nie (w obu przypadkach dominują odpowiedz mało zdecydowane "raczej"),
- aktywność na zajęciach - około 71% tak , 29% nie (w obu przypadkach dominują odpowiedz mało zdecydowane "raczej"),
- otrzymanie pomocy ze strony nauczycieli w uświadomieniu czego się nauczyli - 51% tak, 49% nie (w obu przypadkach dominują odpowiedz mało zdecydowane "raczej").

Uczniowie klas II i III zapytani o urządzenia i pomoce, które są często wykorzystywane na lekcjach, najczęściej wymieniają komputer i projektor, rzadziej Internet i tablicę interaktywną.

Z zaprezentowanych powyżej informacji wynika, że nauczyciele znają metody aktywizujące , a szkoła stwarza warunki do ich stosowania, mimo tego tylko część nauczycieli wykorzystuje je w praktyce.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane

Monitoringowi podlega każdy szkolny proces edukacyjny. Tak twierdzi dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (41). Monitorowana jest realizacja podstawy programowej w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego – pod względem ilościowym (liczby zrealizowanych godzin w cyklu trzyletnim) i jakościowym (zwłaszcza zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej). Monitoruje się wszystkie elementy podstawy za pomocą ankiet, zestawień tabelarycznych zrealizowanych godzin. Przykładem jest przeprowadzenie wśród nauczycieli trzech klas ankiety mającej na celu potwierdzenie znajomości podstawy programowej oraz stosowanych przez szkołę rozwiązań organizacyjnych i metodycznych uwzględniających zalecane warunki i sposoby jej realizacji. Z monitoringu wynika, że wszyscy nauczyciele zapoznali się z podstawą programową swojego przedmiotu na II, III i IV etapie edukacyjnym. Zapoznanie odbywało się głównie indywidualnie, w zespołach przedmiotowych oraz na szkoleniach poza szkołą. Treści kształcenia są wpisane przez nauczycieli w rozkłady materiału i plany wynikowe. Jest oto monitorowane podczas obserwacji zajęć, a także w trakcie rozmowy poobserwacyjnej. Monitorowana jest także realizacja godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela i godzin do dyspozycji dyrektora szkoły, a także doskonalenie nauczycieli, oraz aktywność uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych. Monitoring obejmuje również realizację zadań wynikających z Programu Wychowawczego Szkoły i Szkolnego Programu Profilaktyki, zapisanych w planach pracy na dany rok szkolny. Monitoruje się szczegółowo liczbę i tematykę zrealizowanych godzin do dyspozycji wychowawcy. Pedagog szkolny we współpracy z zespołem wychowawczym monitoruje zachowanie uczniów w szkole i poza nią. Ma to na celu zbadania skuteczności przebiegu procesów wychowawczych. Monitoruje się również frekwencję uczniów na zajęciach, a także frekwencję rodziców na spotkaniach z wychowawcą klasowym. Dużą rolę odgrywa tu też obserwacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, uroczystości szkolnych i pozaszkolnych, kontrola dokumentacji przebiegu nauczania. Pozwala to na uzyskanie jak najpełniejszego obrazu potrzeb w zakresie modyfikacji procesów edukacyjnych. Monitoring procesów edukacyjnych, w tym wychowawczych, wiąże się nieodłącznie z analizą osiągnięć uczniów we wszystkich dziedzinach, ponieważ jest on prowadzony szczególnie w tym celu, by osiągnąć jak najlepsze rezultaty pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Natomiast nauczyciele, odnosząc się do sposobów monitorowania procesów edukacyjnych wskazują głównie na monitoring osiągnięć uczniów. Monitoruje się i analizuje osiągnięcia uczniów, odnosząc bieżące informacje do wcześniejszych (również ze szkoły podstawowej).

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych

Nauczyciele wykorzystują wnioski do poprawy jakości swojej pracy i pracy szkoły oraz w celu dostosowania procesów do różnych potrzeb uczniów. W oparciu o jeden z wniosków zaplanowano np. zwiększenie w klasach trzecich liczby godzin matematyki, chemii i fizyki (z godzin do dyspozycji dyrektora), w klasach drugich zwiększono o 0,5 godz. geografię, przeniesiono informatykę z klasy I do III. Zmieniono podręczniki i programy nauczania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka angielskiego.

Najważniejszą decyzją w tym roku wynikającą z konieczności realizowania podstawy programowej w określonym wymiarze godzin było opracowanie regulaminu przydzielania zastępstw doraźnych za nieobecnych nauczycieli, w którym uwzględniono przepisy prawa, zasady organizacji i przydziału zastępstw oraz sposób ich dokumentowania. Prawidłowa organizacja zastępstw ma bardzo duży wpływ na procesy edukacyjne i wyniki nauczania.

Wdrożone zostały także wnioski dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa w szkole. Wprowadzono zakaz opuszczania terenu szkoły podczas przerw oraz dyżury nauczycieli na boisku szkolnym i przy bramie wejściowej w okresie wiosenno-letnim. Została wzmocniona współpraca z rodzicami uczniów z wysoką absencją i wieloma ocenami niedostatecznymi.

W ramach wykorzystania wniosków nauczyciele poświęcają więcej czasu na ćwiczenie tych umiejętności, które sprawiają uczniom największe trudności, organizują zajęcia dodatkowe, na których również skupiają się

szczególnie na ćwiczeniu tych umiejętności, w zakresie których uczniowie wykazują największe deficyty. Przykładem wykorzystania wniosków są modyfikacje, w zależności od potrzeb, planów wynikowych lub rozkładów materiału i dostosowywanie do potrzeb klasy metod nauczania. Nauczyciele przedmiotów nie objętych egzaminem gimnazjalnym również realizują wnioski z analizy egzaminów, np. poprzez wzmacnianie kompetencji uczniów w zakresie rozumienia instrukcji.

Współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych

W ramach realizacji procesów edukacyjnych szkoła podejmuje działania, które uwzględniają propozycje i opinie uczniów. Nieomal wszyscy nauczyciele (39 z 41) twierdzą, że na wszystkich zajęciach lub większości spośród nich biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć, natomiast 2 przyznaje, że tylko na niektórych. Uwzględniane pomysły uczniów dotyczyły najczęściej tematyki lekcji i zajęć pozalekcyjnych oraz terminów testów i sprawdzianów. Rzadziej metod pracy na lekcji i sposobu oceniania. Konkretne przykłady propozycji zgłaszanych przez uczniów to możliwość poprawienia wyników sprawdzianów i kartkówek, umożliwienie poprawiania przewidywanej oceny semestralnej lub końcowej, czy też zgłaszanie tematów projektów edukacyjnych. Uczniowie biorą udział w planowaniu i realizowaniu różnych szkolnych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym np. konkursów, uroczystości szkolnych, projektów. Uczniowie współtworzyli koncepcję szkoły, opracowali projekty szkolnego folderu, przygotowują wystąpienia na prezentację gimnazjum w szkołach podstawowych. Plany pracy zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań tworzone są w oparciu o propozycje uczniów i modyfikowane zgodnie z ich potrzebami i opiniami. Wychowawcy klas, planując wycieczki szkolne, biorą pod uwagę zainteresowania, opinie i możliwości finansowe swoich uczniów.

2/3 uczniów z klas II twierdzi, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcielibyście uczyć się na lekcjach, przy czym dominują odpowiedzi "na niektórych zajęciach". Natomiast pozostali są przeciwnego zdania. Podczas wywiadu grupowego uczniowie zapytani o przykład jakiejś zmiany w szkole, która została przygotowana wspólnie przez nauczycieli i uczniów wskazali na organizację Dnia Wiosny - wzbogacenie programu o konkurs "Pokaż swój talent". W skład komisji weszli uczniowie i nauczyciele. Młodzież mogła się wykazać talentem tanecznym, wokalnym, czy też zdolnościami matematycznymi. Dodatkowo każda klasa miała inne przebranie. Odbłyły się też zawody sportowe. Uczniowie bardzo dobrze oceniają tę zmianę, było to "oderwaniem się od rzeczywistości". Teraz planują na 1 czerwca mecz nauczyciele-uczniowie.

Również ankietowani rodzice są przekonani, że nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki czy sposobu prowadzenia zajęć, a w ich odpowiedziach dominują wskazania "często". Jako przykłady ankietowani z tej grupy podają propozycje uczniów dotyczące prezentacji multimedialnych, doboru lektur uzupełniających, tematyki godzin wychowawczych, powtarzania wiadomości przed sprawdzianami oraz wprowadzanie nowoczesnych metod.

Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce

Zapisy w szkolnym systemie oceniania wskazują, że ocenianie zakłada dawanie uczniom informacji o postępach w nauce. Zawarte są w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania, a dokładnie w rozdziale IV § 4 pkt. 10 oraz rozdziale § 1 str. 10 pkt.6, cyt: "Ocenianie ma na celu ... dostarczenie uczniom i rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia".

Dominująca grupa nauczycieli (73%) deklaruje przekazywanie uczniom informacji zwrotnej, uzasadniającej ocenę. Zawiera ona odpowiedzi na pytania, co uczeń zrobił dobrze, co mu nie wyszło oraz jak powinien to poprawić i nad czym musi jeszcze popracować.

Na 5 z 6 obserwowanych zajęć nauczyciele udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów. Przy błędnych wypowiedziach nauczyciele starali się naprowadzić ucznia na właściwy tok myślenia, nie udzielając odpowiedzi w sposób bezpośredni. W dwóch przypadkach zabrakło oceny aktywności i pracy na lekcji.

Ponad 95% uczniów klas II twierdzi, że zawsze lub prawie zawsze wie, dlaczego otrzymało taką, a nie inną ocenę. Zdaniem ponad 47% drugoklasistów nauczyciele wystawiając ocenę, odnoszą się do tego, co umieli wcześniej, ponad 43% twierdzi, że dzieje się tak rzadko. Pozostałych 9% uważa, że nigdy. Jednocześnie ponad 55% uczniów klas II ma poczucie, że nauczyciele, wystawiając ocenę, uwzględniają ich wcześniejsze osiągnięcia lub trudności, a 36% sądzi, że rzadko. Informacje o sukcesach uczniów umieszczane są na stronie internetowej, w gablotach na korytarzach, przy sali gimnastycznej osiągnięcia sportowe, na pozostałych korytarzach osiągnięcia artystyczne i naukowe. Najczęściej jest to, wystawka pucharów, dyplomy oprawione w ramki, ekspozycja prac plastycznych.

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy

39 spośród 41 nauczycieli uważa, że informacja zwrotna do oceny motywuje uczniów do dalszej pracy, co jest zgodne z opiniami uczniów na ten temat. Opisując swoje odczucia w momencie oceniania, największa grupa uczniów z klas II postanawia, że się poprawi oraz potwierdza, że wie, co ma poprawić (blisko 100 spośród 140 wskazań), nieco mniej uczniów wykazuje zadowolenie (54) i ma ochotę się uczyć (47). Znacznie mniejsza grupa czuje zniechęcenie (36) lub jest obojętna (25). Tylko nielicznym nie chce się uczyć dalej (18) lub nie wie, co dalej robić (17).

Jednocześnie uczniowie w trakcie wywiadu dodają, że na ich samopoczucie podczas oceniania wpływa: nauczyciel, przedmiot, a przede wszystkim to, czy są przygotowani. Jeśli są przygotowani, czują się swobodnie, jeśli nie, to się denerwują. W ich ocenie nauczyciele oceniają sprawiedliwie, a stawiane przez nich oceny motywują uczniów (zarówno te dobre, jak i słabe). Około 31% drugoklasistów twierdzi, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat przyczyn sukcesów w nauce. Zdaniem 43% respondentów z klas II rozmowy takie rzadko mają miejsce, a ponad 24% twierdzi, że nigdy. Podobnie przedstawiają się wypowiedzi dotyczące rozmów o przyczynach trudności w nauce - ponad 37% uczniów uważa, że odbywają się one często, 40 twierdzi, że rzadko, a w ocenie ponad 22% nigdy. Wszyscy ankietowani rodzice twierdzą, że ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się, przy czym największa grupa (ok. 62%) odnosi to do większości lekcji, nieco mniej do nielicznych zajęć (29%), a tylko nieliczni (ok. 9%) wskazują na wszystkie lekcje.

Przedstawione informacje dowodzą, że nauczyciele oceniając uczniów przekazują im informację zwrotną na temat osiągnięć, jednak nie prowadzą z uczniami rozmów na temat przyczyn ich sukcesów czy porażek.

Informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się

Zdania uczniów klas II na ten temat są zróżnicowane. Dominują porównywalne ze sobą wskazania przeciwstawne - często (ok. 40%) i rzadko (ok. 42%). Ponad połowa (54%) gimnazjalistów z klas III twierdzi, że w dniu ankietowania otrzymało do nauczyciela wskazówkę, jak się uczyć. Pozostali uczniowie z tej grupy zaprzeczyli. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie twierdzą, że rozmawia się z nimi w szkole o tym, jak się uczyć. Nauczyciele przedmiotów i wychowawcy wskazują skuteczne sposoby, np. poprzez grupowanie, skojarzenia, wierszyki, wieszanie na ścianie. Dają pomysły na zapamiętywanie dat. W ocenie tych uczniów rozmowy te pomagają im w nauce.

Na wszystkich obserwowanych zajęciach nauczyciele zwracali uwagę na te elementy odpowiedzi lub działania ucznia, które były nieprawidłowe, na większości lekcji w każdej sytuacji.

Wśród większości ankietowanych rodziców (92) panuje przekonanie, że informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu się uczyć, przy czym dominują wskazania "raczej tak". Jednocześnie prawie tyłu samo rodziców (88%) jest zdania, że ich dziecko umie się uczyć.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów

Nauczyciele nie ograniczają się do oceny wiedzy i umiejętności swoich uczniów, ale także prowadzą monitoring osiągnięć. Monitoring dotyczy wszystkich uczniów. Nieomal wszyscy nauczyciele (39 z 41) prowadzą go systematycznie w sposób zorganizowany, pozostałych 2 próbuje prowadzić systematycznie. Monitoring prowadzony przez nauczycieli przedmiotów polega na obserwacji postępów, jakie robią uczniowie. Te osiągnięcia dokumentowane są poprzez bieżące ocenianie, które podlega analizom. Do monitoringu wykorzystywane są także wyniki programu „Lepsza szkoła” (matematyka). Osiągnięcia uczniów są monitorowane również przez wychowawców za pomocą karty monitoringu „Efekty kształcenia”. Wychowawcy wpisują w kartę osiągnięcia swoich uczniów – począwszy od ocen ze świadectwa ukończenia klasy szóstej z języka polskiego, matematyki i języka obcego i wyniku z zaświadczenia OKE ze sprawdzianu, poprzez wyniki sprawdzianu diagnozującego, ocen klasyfikacyjnych, sprawdzianów dyrektorskich i wyników próbnych egzaminów gimnazjalnych, aż po wyniki egzaminów gimnazjalnych. Karty monitoringu pozwalają ocenić indywidualne postępy i osiągnięcia każdego ucznia. Na koniec każdego cyklu kształcenia będzie można np. porównać wyniki staninowe ze sprawdzianu po szkole podstawowej i wyniki z poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego. Ponadto wychowawcy oraz dyrektor systemowo monitorują osiągnięcia uczniów dwa razy w roku podczas klasyfikacji.

Monitorując osiągnięcia uczniów szkoła poszukuje odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy wybrane przez nauczycieli programy nauczania i podręczniki pozwalają na realizację podstawy programowej?
2. Jakie formy i metody pracy z uczniami są skuteczne i potrzebne?
3. Czy osiągnięcia uczniów są adekwatne do potrzeb i możliwości uczniów?
4. Czy jest potrzeba dokonywania jakichś modyfikacji w procesach edukacyjnych np. przy ocenianiu, programach, podręcznikach, planach wynikowych?
5. Jaka jest skuteczność pracy nauczycieli?
6. Czy efekty pracy są zadawalające dla uczniów, nauczycieli i rodziców?

Dokumenty potwierdzające monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów to:

- arkusz monitorowania osiągnięć,
- karty obserwacji lekcji i zjeść pozalekcyjnych,
- dokumentacja programu "Lepsza szkoła",
- sprawdziany dyrektorskie (kontynuacja monitorowania osiągnięć z tego samego przedmiotu w kolejnych latach).

Potwierdzają one tezę, że w szkole prowadzone jest monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów.

Nauczyciele stosują zróżnicowanie metody wspierania i motywowania uczniów

Znajduje to odzwierciedlenie w wypowiedziach nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców. Wśród sposobów wsparcia najczęściej wymienianych przez nauczycieli są: motywowanie do nauki i podejmowania dodatkowych zadań, zachęcanie do korzystania z zajęć wyrównawczych i kół zainteresowań oraz udziału w konkursach, jak również zadawanie prac domowych oraz organizacja pomocy koleżeńskiej. Nauczyciele dostrzegą nawet najmniejsze sukcesy i udzielają pochwał np. za zaangażowanie na lekcjach. Natomiast gimnazjaliści w wywiadzie mówią, że nauczyciele, by uczniowie chcieli się uczyć, prowadzą zajęcia wyrównawcze i ciekawie lekcje, a gdy kogoś nie było na lekcjach, wyznaczają termin poprawy, a po lekcjach pomagają w nadrobieniu tematu.

W opinii gimnazjalistów nauczyciele motywują uczniów poprzez:

- stawianie ocen lub plusów,
- dodatkowe prace np. multimedialne,
- wysyłanie na konkurs,
- mówienie co robić, by uczyć się szybciej i efektywniej (np. fiszki na językach obcych).

Innym sposobem jest okazywanie wiary w ucznia, cyt. "mówią, że jesteśmy dobrzy w danej dziedzinie".

Również z informacji uzyskanych podczas wywiadu od rodziców wynika, że nauczyciele wspierają uczniów. Jako sposoby rodzice wskazują dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia, cyt. "liczy się dla nich wkład pracy". Natomiast za sposoby motywowania ci sami rodzice uważają: dobre oceny i plusy, pochwały, zgłaszanie do konkursów (zarówno dobrych, jak i słabych), podkreślanie osiągnięć przez radiowęzeł, stronę internetową.

Nauczyciele, jako przykłady motywowania, podają stosowanie pozytywnych wzmocnień (pochwały w obecności klasy, rodziców, oceny), a także metody aktywizujące i różnorodne środki dydaktyczne. Ponadto umożliwienie poprawy ocen, uwzględnianie opinii uczniów, ocenianie aktywność na lekcji oraz dostosowanie zadania do indywidualnych potrzeb ucznia.

Wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane

Monitoring osiągnięć uczniów wykorzystywany jest do podnoszenia jakości i efektywności uczenia się, poprzez realizację wniosków z monitoringu. Wnioski formułowane są po semestrze i na koniec roku szkolnego. Dyrektor i nauczyciele wskazują wiele takich wniosków.

Wnioski na koniec roku szkolnego :

1. **Wniosek:** Podczas realizacji projektów edukacyjnych otoczyć szczególną opieką wychowawczą uczniów słabych i nieśmiałych oraz tych uczniów klas II, którzy w bieżącym roku szkolnym nie wzięli udziału w projekcie.
Wdrożenie: W bieżącym roku szkolnym uczniowie, którzy z różnych powodów (braku pewności siebie, nieśmiałości, własnych zaniedbań) nie wzięli udziału w projekcie edukacyjnym, obecnie realizują projekt pod opieką wychowawcy klasowego. Są na bieżąco zachęceni do działań i podejmowania starań.
2. **Wniosek:** Otoczyć opieką psychologiczną i pedagogiczną uczniów drugorocznych, stworzyć KIP i PDW.
Wdrożenie: rozpoznano potrzeby uczniów, wszyscy uczniowie z rozpoznanymi potrzebami mają napisane KIP i PDW.
Wdrażane są metody i formy pracy z uczniami, dla których napisano KIP i PDW, nauczyciele otoczyli opieką uczniów drugorocznych, korzystają oni z pomocy pedagoga szkolnego i niektórzy z pomocy psychologa.
3. **Wniosek:** Angażować do udziału w konkursach, zawodach sportowych jak największą liczbę uczniów, stwarzać możliwości bycia aktywnym na terenie klasy i szkoły, stwarzać możliwości rozwijania zainteresowań.
Wdrożenie: Bardzo duża liczba uczniów uczestniczy w różnorodnych konkursach i ma znaczące osiągnięcia – recytatorskie, literackie, plastyczne, sportowe, konkursy wiedzy, wolontariat.

Wnioski z I semestru 20011/1012 r.:

1. **Wniosek:** W najbliższym czasie w zespołach nauczycieli uczących w danej klasie opracować plany pomocy uczniom, którzy na koniec pierwszego semestru uzyskali kilka ocen niedostatecznych.
Wdrożenie: plany zostały opracowane.
2. **Wniosek:** Na wszystkich przedmiotach dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb uczniów posiadających KIP.
Wdrożenie: Odbyło się szkoleniowe posiedzenie rady pedagogicznej o sposobach dostosowywania

wymagań edukacyjnych dla uczniów posiadających KIP, metody działań zapisane w KIP-ach są na bieżąco wdrażane, nauczyciele dokonali oceny efektywności działań.

3. **Wniosek:** Promować podejmowane przedsięwzięcia i sukcesy uczniów poprzez zamieszczanie informacji i zdjęć na stronie internetowej szkoły.

Wdrożenie: wszystkie ważne osiągnięcia uczniów są na bieżąco wpisywane na stronę internetową szkoły.

Przedstawione przykłady dowodzą, że wnioski sformułowane podczas analiz procesów są w pełni realizowane.

Zaprezentowane wyniki badań potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele wspierają się w tworzeniu, analizie, organizacji i realizacji procesów edukacyjnych. Wszyscy nauczyciele twierdzą, że wsparcie jakie uzyskują jest wystarczające. W opinii 34 z 41 nauczycieli ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

Nauczyciele współdziałają przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych

Wszyscy nauczyciele twierdzą w ankiecie, iż konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. Potwierdza to analiza dokumentacji: protokoły RP potwierdzają powołanie komisji dotyczących planów (ds. planu wychowawczo-edukacyjnego, planu profilaktyki, ds. edukacji) - ostatni z dn. 22.06.2011r. oraz z 30.08.2012 zatwierdzenie planów.

W opinii dyrektora szkoły procesy edukacyjne w szkole analizowane są przez różne podmioty. Każdy nauczyciel analizuje swoje lekcje, osiągnięcia swoich uczniów, wyniki przeprowadzanych sprawdzianów, egzaminów właściwych i próbnych, cele, które wyznacza sobie na lekcji, trafność doboru metod, form środków dydaktycznych, dostosowanie ich do wyznaczonych celów. Każdy wychowawca przeprowadza w klasie pierwszą diagnozę swojej klasy w różnych aspektach – analizuje osiągnięcia dydaktyczne, potrzeby wychowawcze, rozwojowe, by przekazać informacje nauczycielom uczącym w danej klasie i przekazać i zaplanować procesy dydaktyczne i wychowawcze. W każdym semestrze i na zakończenie roku szkolnego nauczyciele, wychowawcy analizują procesy zachodzące w szkole, nauczyciele analizują osiągnięcia swoich uczniów, stopień realizacji podstawy programowej, wychowawcy osiągnięcia uczniów swojej klasy i sytuację wychowawczą. Dyrektor analizuje wszystkie procesy zachodzące w szkole i ocenia je z punktu widzenia sprawowanego nadzoru pedagogicznego – przedstawia radzie pedagogicznej sprawozdanie i wnioski ze sprawowanego nadzoru, np. z obserwacji lekcji a także podsumowuje wyniki klasyfikacji semestralnej i rocznej. Analizowane też są efekty współpracy zespołów przedmiotowych, praca pedagoga szkolnego, organizacji szkolnych: SU, Wolontariatu Młodych, zajęć pozalekcyjnych, biblioteki szkolnej, frekwencja, wyniki klasyfikacji i promocji, wyniki ewaluacji wewnętrznej, realizacja zadań zapisanych w planach pracy na dany rok szkolny wynikających z Programu Wychowawczego Szkoły i Szkolnego Programu Profilaktyki, np. konkursy, projekty, osiągnięcia uczniów w konkursach różnego typu. Na koniec roku szkolnego analizuje się wyniki sprawdzianów dyrektora szkoły, wyniki egzaminów próbnych, wyniki ewaluacji wewnętrznej. Analiza procesów edukacyjnych ma charakter zorganizowany. Analizowane są wszystkie procesy edukacyjne. Nauczyciele w ankiecie podają, że dokonują analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole w następujący sposób:

- samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność 32 z 41,
- analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych 41 nauczycieli,
- analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów 22 z 41,
- w szkole nauczyciele nie prowadzą analizy 1z 41.

W wywiadzie jako przykłady analiz procesów edukacyjnych prowadzonych wspólnie nauczyciele podają:

- analiza osiągnięć uczniów: świadectw i zaświadczeń z OKE po klasie 6, testów kompetencji, próbnych egzaminów, egzaminów gimnazjalnych,
- nauczyciele wspólnie analizują także: wyniki kształcenia (analiza ocen z poszczególnych przedmiotów), wyniki uczniów na olimpiadach i konkursach, opinie wydane przez Poradnię Psychologiczną – Pedagogiczną aby dostosować wymagania i metody pracy dla uczniów z tymi opiniami, efektywność działań zapisanych w KIP i PDW, celowość przeprowadzanych projektów.

Nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych

Dyrektor w wywiadzie i nauczyciele twierdzą, że nauczyciele współpracują w zespołach różnego typu: przedmiotowych, zespołach nauczycieli uczących danego przedmiotu, zespołach zadaniowych, zespołach wychowawców klas, zespołach powoływanych doraźnie, jednorazowo. Nauczyciele wymieniają się między sobą swoimi doświadczeniami i metodami pracy z uczniami, rozmawiają ze sobą w pokoju nauczycielskim i w czasie spotkań zespołów (działania nieformalne). Nauczyciele z długim stażem pracy służą pomocą młodym i niedoświadczonym pedagogom. Organizują lekcje pokazowe, udostępniają opracowane klasówki, kartkówki, sprawdziany oraz pomoce dydaktyczne. Nauczyciel, który pełni funkcję opiekuna stażu, jest wsparciem dla młodego pedagoga, służy mu radą i pomocą. Nauczyciele uczący w danej klasie dzielą się z wychowawcą spostrzeżeniami odnośnie zachowania uczniów, postępów w nauce, osiągnięć. Trudne sprawy rozwiązują wspólnie w zespole, prosząc o pomoc pedagoga, psychologa lub dyrektora.

Ponadto nauczyciele dodają, iż wspólnie opracowują testy, zadania egzaminacyjne. Wychowawcy przekazują nauczycielom uczącym w danej klasie informacje na temat zespołu uczniów – po analizie wyników sprawdzianu w kl. „6” i analizie świadectw ukończenia szkoły, problemów zdrowotnych uczniów, opinii z PPP, nauczyciele uczący w danej klasie dzielą się z wychowawcą spostrzeżeniami odnośnie zachowania uczniów, postępów w nauce, osiągnięć. Wspólnie opracowują KIP i PDW. Nauczyciele wspierają się wspólnie opracowując różne dokumenty szkolne – programy wychowawczy i profilaktyki, plany pracy na dany rok szkolny, plany wynikowe lub rozkłady materiału, przedmiotowe systemy oceniania, dzielą się ciekawymi scenariuszami lekcji, razem planują wycieczki edukacyjne, wyjścia do kina, teatru, opracowują harmonogram wycieczek, akcje szkolne, uroczystości, projekty – np. projekt szkolny „Spacerkiem po antyku”, w zespołach przygotowują uroczystości szkolne, przygotowują sprawdziany diagnozujące, kompetencji, opracowują ich wyniki, piszą raporty, wybierają lektury. Wszyscy nauczyciele twierdzą, że wsparcie jakie uzyskują jest wystarczające (z czego 33 z 40 twierdzi, że zdecydowanie wystarczające).

Proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji

Zdaniem dyrektora w wyniku wspólnie podjętych decyzji wprowadzono w szkole następujące zmiany dotyczące procesów edukacyjnych:

-Zmiany w przeprowadzaniu diagnozy w klasach pierwszych. Diagnoza przeprowadzana jest od wielu lat. W tym roku wprowadzono zmianę dotyczącą przedmiotów, które diagnoza obejmuje. Nauczyciele przedmiotów takich jak chemia, biologia, geografia zgłosili, że przeprowadzanie diagnozy z tych przedmiotów nie daje im potrzebnej informacji, gdyż w szkole podstawowej treści z tych przedmiotów są w przedmiocie „przyroda” i uczniowie nie potrafią rozróżnić, z czego będzie sprawdzian i się niepotrzebnie stresują. Decyzję podjęli wspólnie nauczyciele i dyrektor. Efektem jest zmniejszenie stresu uczniów klas pierwszych na początku roku szkolnego.

- W związku ze zmianami prawa oświatowego w szkole w ubiegłym roku opracowano Regulamin Realizacji Projektu Edukacyjnego. Został on opracowany przez powołany do tego celu zespół, przedstawiony na RP i uchwalony. Efekt – realizacja projektu edukacyjnego ma charakter zorganizowany. W bieżącym roku szkolnym zmieniono propozycje tematów projektów edukacyjnych – dostosowano je do zainteresowań uczniów.

- W zespole polonistów zmodyfikowano program nauczania – wszystkie polonistki ułożyły listę lektur zgodną z nową podstawą programową, zmiany dotyczą tytułów i czasu realizacji np. omawianie powieści przygodowej, powieści detektywistycznej przeniesiono z klasy III do I.

- Przystąpiono do programu „Lepsza szkoła” opracowanego przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe”. W podejmowaniu decyzji wzięły udział wszystkie nauczycielki matematyki. Wszystkie są zaangażowane w jego realizację. Dzięki temu można zaobserwować efekty kształcenia.

- W poprzednim roku szkolnym znowelizowano WSO, dostosowując je do nowych przepisów, zmodyfikowano również przedmiotowe systemy oceniania. W pracach nad modyfikacją PSO brali udział nauczyciele – w zespołach nauczycieli uczących danego przedmiotu.

W opinii 34 z 41 nauczycieli ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych, według 7 zdecydowanie nie. Jako uzasadnienie nauczyciele podają: planowanie pracy na cykl kształcenia na dany rok szkolny, tworzenie rozkładu materiału, opracowywanie wykazu tematów lekcji, wykorzystanie podstawy programowej, wybieranie programu nauczania i podręczników, modyfikacja przedmiotowego systemu oceniania, formułowanie zapisów dotyczących form i metod dostosowania wymagań dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i obniżonymi możliwościami, planowanie rytmicznej realizacji godzin do dyspozycji wychowawcy, planowanie pracy kółek zainteresowań, współtworzenie planu wychowawczo-edukacyjnego i planu profilaktyki na dany rok, planowanie realizacji projektu

edukacyjnego dla uczniów kl. II , przeprowadzenie lekcji, planowanie działań szkoły, np.: konkursy, spotkania z ciekawymi ludźmi wycieczki, uroczystości itp., współredagowanie planu pracy zespołu, dostosowywanie wymagań dla uczniów z trudnościami w uczeniu się lub z obniżonymi wymaganiami, modyfikacja przedmiotowego systemu oceniania, przy podejmowaniu decyzji o uczniu.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Według 70% uczniów nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, 30 % twierdzi, że nie. 82,87% rodziców uważa , że szkoła wychowując młodzież zaspokaja ich potrzeby. Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanym społecznie postaw, biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Wnioski z analizy tych działań są wdrażane. Uczniowie kl. II w ankiecie twierdzą, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni uważają za ważne (80,72%).

Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne oraz adekwatne do potrzeb uczniów

Zdaniem dyrektora działalność wychowawczą szkoły reguluje wiele dokumentów. Są to Statut Szkoły, Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki, Koncepcja Pracy Szkoły, Regulamin Szkoły. To one są podstawą do planowania rocznej pracy szkoły w aspekcie wychowawczym. Zawarte w Programie Wychowawczym i Szkolnym Programie profilaktyki cele ogólne, cele szczegółowe i treści znajdują odbicie w rocznych planach pracy np. w Programie Wychowawczym jest cel II. Dbanie o kształtowanie postaw otwartych i wrażliwych wobec świata i treści 5. Zasady dobrego wychowania i kultura osobista. 6. Zasady i normy obowiązujące w komunikacji interpersonalnej. Cele szczegółowe Uczeń potrafi: - bezpośrednio i otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy, oczekiwania i poglądy w różnych sytuacjach komunikacyjnych zgodnie z ogólnie przyjętymi normami, - uszanować dorosłych, młodszych i rówieśników okazując im to w słowach i działaniu. Te ideały znajdują swoje odzwierciedlenie w planie pracy. Przeprowadzenie godzin do dyspozycji wychowawcy na temat: Wulgaryzmy zna każdy – rozmawiamy o kulturalnym zachowaniu i wyrażaniu emocji – we wszystkich klasach, Uprzejmość na co dzień – porozumiewanie się w różnych sytuacjach komunikacyjnych. - w kl. III. Działania podejmowane są jednocześnie z wielu stron, żeby osiągnąć pożądane efekty. Włączani są w to wszyscy pracownicy szkoły. Wszyscy pracownicy szkoły reagują, gdy uczniowie zwracają się do siebie nieuprzejmie lub wulgarnie. O spójności działań w szkole świadczy fakt, że wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, dyrekcja kształcą pożądane postawy np. patriotyczne. Wychowawcy z okazji świąt narodowych przeprowadzają pogadanki na godzinach do dyspozycji wychowawcy, nauczyciele poloniści, historycy również w przypominają uczniom te ważne wydarzenia historyczne i kształtują pożądane postawy – szacunku do symboli narodowych, cała społeczność szkolna bierze udział w akademii, w gazecie szkolnej i na stronie internetowej szkoły są umieszczane informacje o wydarzeniach rocznicowych, dyrektor wygłasza przemówienie na akademii i uczestniczy z poczem sztandarowym w uroczystościach miejskich. O spójności działań szkoły świadczy również, że jeśli w szkole pojawia się jakiś problem wszyscy pracownicy szkoły są zaangażowani w jego rozwiązanie – np. zdarza się, że uczniowie w sezonie jesiennym nie zmieniają obuwia. Nauczyciele dyżurujący zapisują, kto nie miał obuwia na zmianę, przekazują te informacje wychowawcom, a ci przeprowadzają rozmowy z uczniami, a jeśli zajdzie potrzeba z rodzicami. W kontrolowanie zmian obuwia włącza się również pracowników obsługi. Pracę wychowawców i nauczycieli wspomaga pedagog i dyrekcja. Zdaniem nauczycieli wszelkie działania wychowawcze realizowane są w oparciu o potrzeby uczniów, zgodnie z konwencją praw dziecka, koncepcją pracy szkoły, statutem i programem wychowawczym oraz prośbami rodziców. Wszyscy pracownicy szkoły dbają o to, by uczniowie przestrzegali i stosowali zasady kultury osobistej, szanowali prawa innych – zarówno dorosłych, jak i rówieśników. Na podstawie programu wychowawczego szkoły konstruuje się roczny plan wychowawczy, który stanowi podstawę działań wychowawczych w danym roku szkolnym. Wychowawcy planując pracę wychowawczą ze swoją klasą uwzględniają także potrzeby swoich wychowanków oraz sugestie rodziców. Podejmowane działania wychowawcze są analizowane i na bieżąco w razie potrzeby weryfikowane. W przypadku pojawiających się problemów wychowawczych dbają o spójność działań. W zależności od wielkości problemu wychowawczego włączanych jest

coraz więcej osób, mogących mieć wpływ na zmianę postawy czy zachowania ucznia. Najpierw problem stara się rozwiązać nauczyciel, który go zauważył. Jeżeli to nie wystarcza i problem pojawia się znowu, nauczyciel informuje wychowawcę, który podejmuje odpowiednie działania. Następnie włączani są rodzice ucznia lub/i pedagog szkolny, inni nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni. Kolejnym etapem, w przypadku dalszych niepożądanych zachowań czy postawy ucznia, jest współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich, policją, opieką społeczną i innymi osobami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (np. świetlica środowiskowa). Ścisła współpraca i wymiana informacji oraz różnorodność oddziaływań umożliwiają rozwiązanie każdego problemu. Działalność wychowawczą szkoły reguluje wiele dokumentów. Są to Statut Szkoły, Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki, Koncepcja Pracy Szkoły, Regulamin Szkoły, Podstawa Programowa kształcenia ogólnego do III etapu edukacyjnego. To one są podstawą do planowania rocznej pracy szkoły w aspekcie wychowawczym. Zawarte w Programie Wychowawczym i Szkolnym Programie Profilaktyki cele ogólne, cele szczegółowe i treści znajdują odbicie w rocznych planach pracy. Planowanie pracy na dany rok jest spójne ze wszystkimi dokumentami obowiązującymi w szkole. Działania podejmowane są jednocześnie z wielu stron, żeby osiągnąć pożądane efekty. Włączani są w to wszyscy pracownicy szkoły. Wszyscy pracownicy szkoły reagują, gdy uczniowie zwracają się do siebie nieuprzejmie lub wulgarnie. Inny przykład: uczniowie, którzy nie kupują obiadów, mogą zjeść zupę, czasem też drugie danie, ale dopiero na ostatniej przerwie obiadowej, żeby starczyło dla tych, którzy mają abonament. Niestety niektórzy jedzą te obiady już na pierwszej przerwie, co powoduje niepotrzebny tłok i brak miejsc siedzących dla jedzących pełne obiady. Panie kucharki zgłosiły problem pedagogowi szkolnemu, który poinformował wychowawców i rodziców tych uczniów o zajściu. Pedagog przeprowadził indywidualne rozmowy z tymi uczniami, a wychowawcy przeprowadzili pogadanki w klasach o zasadach korzystania z obiadów w szkole. Przykład: w celu wyeliminowania palenia papierosów w łazienkach, wzmocniono obserwacje w tych miejscach poprzez otwieranie drzwi do łazienek w czasie przerw i kontrole nauczycieli dyżurujących. Tuż po dzwonekach na lekcje, gdy nauczyciel dyżurujący schodzi z dyżuru, pedagog sprawdza łazienki. W czasie lekcji woźni i pedagog także sprawdzają łazienki, czy nie ma wagarowiczów i palaczy. Uczeń przyłapany na paleniu papierosów ponosi karę w postaci uwagi, upomnienia lub w innej formie (np. pisze referat o szkodliwości palenia papierosów). Rodzice tych uczniów są informowani o zajściu i podejmują odpowiednie działania (np. kontrola kieszeni i plecaka, ograniczenie kieszonkowego). Nauczyciele twierdzą, iż stanowią zgrany zespół pedagogów. Także pracownicy niepedagogiczni, pracujący od wielu lat, aktywnie współpracują z gronem pedagogicznym i dyrekcją szkoły. Nie ma więc problemów ze spójnością podejmowanych działań wychowawczych. Zdecydowana większość uczniów aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły, przygotowując imprezy klasowe i szkolne, prezentacje, uroczystości, biorąc udział w konkursach i projektach, godnie reprezentując szkołę na terenie miasta i kraju. W tych działaniach wspierają ich rodzice uczniów i partnerzy szkoły. Trudności pojawiają w pojedynczych przypadkach – gdy rodzice są niewygodni wychowawczo i nie rozumieją potrzeb dzieci, gdy piszą dzieciom usprawiedliwienia na zajęcia wychowania – fizycznego.

Zdaniem 64,28% uczniów kl. II czują się oni traktowani w równy sposób z innymi uczniami, 35,71 nie czuje się tak. Według 70% uczniów nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, 30 % twierdzi, że nie.

82,87% rodziców uważa, że szkoła wychowując uczniów zaspokaja ich potrzeby. Jednocześnie tyleż samo rodziców uważa, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób.

Pracownicy niepedagogiczni przyznają, że rozmawia się z nimi na temat pożądanych postaw uczniów ale odbywa się to sporadycznie. Organizowane są spotkania z dyrektorem i pedagogiem, na których rozmawia się na co zwracać uwagę.

Uczniowie kl. II w ankiecie twierdzą, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które oni uważają za ważne (80,72%).

W wywiadzie nauczyciele twierdzą, że diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów przeprowadza się poprzez: analizę oczekiwań uczniów i rodziców zapisanych w kwestionariuszu przyjęcia do gimnazjum, analizę ocen zachowania na świadectwie ukończenia klasy VI, analizę opinii poradni PPP, wywiad z rodzicami, indywidualne rozmowy wychowawcy i pedagoga szkolnego z uczniami, obserwacje zachowań uczniów podczas przerw, obserwacje podczas wizyt domowych. W wyniku tej diagnozy okazało się, że wielu uczniów potrzebuje wsparcia ze strony wychowawcy, otoczenia opieką przez pedagoga i psychologa szkolnego, potrzebna jest pomoc finansowa. W celu zaspokojenia tych potrzeb prowadzone są następujące działania: udzielanie pomocy finansowej (stypendia) , poruszanie określonych tematów o tematyce wychowawczej podczas godzin do dyspozycji wychowawcy, kierowanie na rozmowy z pedagogiem, psychologiem szkolnym, systematyczny kontakt wychowawcy z rodzicami (rozmowy telefoniczne, rozmowy podczas dni otwartych, itp.), zaostrzenie kontroli frekwencji.

Uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw

Uczniowie kl. II twierdzą, że brali w szkole udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania:

- w tym semestrze 44,29%,
- w poprzednim semestrze 27,86%
- w poprzednim roku szkolnym lub dawniej 15%,
- nigdy 12.86%

Natomiast w innych zajęciach w szkole związanych z zachowaniem i relacjami z innymi ludźmi brali udział: -około pół roku temu lub dawniej 17.86% -kilka miesięcy temu 32.86% -w ostatnim miesiącu 30.71% -nigdy 18.57%.

Natomiast nauczyciele w ankiecie twierdzą, że dyskusja na temat pożądaných postaw uczniów miała miejsce:

-w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy 37 z 41 nauczycieli

-między 6, a 12 miesięcy temu 4 z 41.

W wywiadzie nauczyciele twierdzą, że uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądanę postawę. Wszyscy uczniowie uczestniczą w: uroczystościach i imprezach szkolnych i klasowych, projektach edukacyjnych, lekcjach wychowawczych, zajęciach integracyjno-adaptacyjnych dla uczniów, otrzęsinach klas pierwszych, zajęciach zawodoznawczych z doradcą zawodowym w klasie trzeciej, dniu sportu, omawianiu zasad bezpieczeństwa, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, wyborze trójek klasowych i wspólnym podejmowaniu decyzji dotyczących klasy. Chętni uczniowie uczestniczą w: działaniach Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych, kołach zainteresowań, redagowaniu gazetki szkolnej, konkursach organizowanych przez szkołę i inne organizacje, przygotowaniu uroczystości szkolnych i klasowych, wycieczkach, pracach dodatkowy długoterminowych z wykorzystaniem technologii informacyjnej i innych metod, opiece nad zielenią wokół szkoły, targach edukacyjnych, pogadankach i spotkaniach z pedagogiem i psychologiem szkolnym, opiece nad miejscami pamięci, działalności wolontariatu młodych.

Obserwacja zajęć wykazała, że nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtowali pożądanę społecznie postawę. Do działań sprzyjających kształtowaniu pożądaných społecznie postaw można zaliczyć: podkreślanie w wypowiedziach uczniów oraz swoich elementy związane z prezentacją pożądaných społecznie postaw (patriotyzm, zaangażowanie społeczne), przekazywanie w przyjazny sposób. Widać było dobry kontakt z uczniami.

Uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole

Dyrektor zdecydowanie twierdzi, iż uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Uczniowie mogą proponować zmiany w działaniach wychowawczych i robią to. Można wymienić następujące inicjatywy uczniów: wybory najsympatyczniejszych nauczycieli, wybory do samorządu uczniowskiego na wzór wyborów samorządowych, pomoc dzieciom z domu dziecka, propozycje tematów godzin wychowawczych, spotkania z ciekawymi ludźmi, zmiany w systemie oceniania zachowania, propozycje dotyczące metod pracy, wycieczek szkolnych, szczęśliwy numer, mistrz frekwencji, tańczenie poloneza na balu gimnazjalnym, organizowanie dyskotek szkolnych.

Wszyscy nauczyciele twierdzą, iż uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych (z czego 32 z 41 twierdzi, że zdecydowanie uczestniczą). Jako przykłady nauczyciele podają: aktywny udział w tworzeniu kontraktów klasowych, proponują godziny wychowawcze, inicjują wyjazdy klasowe, akcje charytatywne np.: zbiórka pieniędzy na rzecz schroniska dla zwierząt, zbiórka żywności dla dzieci na Białorusi, opieka nad pensjonariuszami z Domu Opieki Społecznej nad Stawami., proponują działania w Samorządzie Szkolnym (akcja „szczęśliwy numer” „, mistrz frekwencji” „papieśkie kremówki”), inicjują wyjazdy integracyjne, zawody integracyjno sportowe z " Caritas" Siedlce, wysuwają propozycje działań i zmian, np. tematykach zajęć profilaktycznych, wyjścia poza teren szkoły w określonym celu, - sposób spędzenia Dnia Dziecka, Wigilii, program wycieczki, akcje charytatywne, konkursy. Zdaniem nauczycieli w szkole promowane są następujące postawy:

-Inspirowanie do podejmowania różnorodnych inicjatyw na terenie szkoły.

-Wspomaganie ucznia w pracy nad kształtowaniem w sobie wytrwałości, uczciwości i zaangażowania.

-Wyzwalanie kreatywności, pomysłowości i gotowości do podejmowania inicjatyw.

-Rozbudzanie ciekawości poznawczej.

-Kształtowanie postaw twórczych.

-Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój, samodzielne decyzje dotyczące dalszej drogi kształcenia.

-Motywowanie do wytrwałości w dążeniu do celu.

-Ukazanie różnorodnych postaw i zachowań ludzi wynikających z ich (różnych) systemów wartości.

-Zwracanie uwagi na konieczność kierowania się w życiu uniwersalnymi wartościami moralnymi.

-Wspomaganie ucznia w pracy nad kształtowaniem w sobie wytrwałości, rzetelności, uczciwości i zaangażowania.

-Budowanie poczucia własnej wartości oraz umiejętności współpracy na rzecz wspólnego dobra.

-Rozwijanie poczucia własnej wartości, przygotowanie do działania i przyjmowanie wsparcia.

-Motywowanie do działań altruistycznych, godzenia dobra własnego z dobrem innych.

-Uczenie szacunku dla odmienności.

-Kształtowanie postawy wrażliwości na krzywdę i nieszczęście drugiego człowieka.

-Uczenie kultury osobistej i kultury słowa.

-Uczenie zasad właściwego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych.

-Wdrażanie do panowania nad negatywnymi emocjami.

-Wdrażanie do uczciwości i wiarygodności.

- Kształtowanie postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.
- Uczenie szacunku do symboli narodowych, religijnych i szkolnych, wpajanie nawyków właściwego zachowania wobec nich.
- Przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym.
- Określanie współczesnej postawy obywatelskiej, patriotycznej.
- Wdrażanie do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, zachowania i pomnażania dziedzictwa kulturowego.
- Budzenie szacunku do przeszłości narodowej i jej przedstawicieli.
- Kształtowanie świadomości narodowej.
- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Kształtowanie poczucia własnej odpowiedzialności za ochronę swojego zdrowia.
- Wdrażanie do przestrzegania zasad bhp w miejscu przebywania.

Uczniowie zgadzają się z większością wymienionych postaw. Uważają, że to właśnie szkoła powinna je promować. Uczniowie klasy II uważają, że w szkole uczniowie mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole, z czego 54,29% twierdzi, że raczej go mają, 17,14%, że mają duży wpływ, 20,71% twierdzi, że raczej go nie mają, 7,86 uważa, że w ogóle go nie mają. Uczniowie w wywiadzie twierdzą, iż oczekuje się od nich następujących postaw i zachowań: szacunku, kultury, godnego reprezentowania szkoły, wzajemnego wsparcia, pomocy w lekcjach, pomocy w stosunku do I klas, zawziętości "abyśmy się nie poddawali, dążyli do celu", Zachowania te "kształtują naszą osobowość, stosunek do świata, są to fundamenty naszego światopoglądu". Pomysły i oczekiwania uczniów mają wpływ na to, w jaki sposób w szkole kształtuje się właściwe zachowania, pożądane postawy. Każda klasa pisze swój kodeks postępowania, każdy zapisuje swoje pomysły, które są później wywieszane w klasie w widocznym miejscu.

Rodzice twierdzą, że uczniowie mają wpływ na ustalanie zasad obowiązujących w szkole w granicach zdrowego rozsądku: szkoła narzuciła aby uczennice nie malowały się wyzywająco i uczniowie się dostosowali, mogą zgłaszać postulaty przez samorząd szkolny, wpłynęli na rezygnację z mundurków szkolnych, za 100% frekwencję nie są odpytywani, mogą zgłosić nieprzygotowanie, mogą poprawić sprawdziany w późniejszym terminie.

Na 2 z 6 obserwowanych lekcji nauczyciel uwzględniał inicjatywy zgłaszane przez uczniów. Inicjatywy dotyczyły treści lekcji.

Wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane

Dyrektor twierdzi, iż analiza działań wychowawczych dokonywana jest po każdym semestrze i stanowi wskazówkę, jak dalej pracować, wskazuje, które działania były w pełni skuteczne, a które należy zmodyfikować. Dyrektor szkoły i nauczyciele jako przykład wniosków do pracy w sferze wychowawczej (sformułowane na zakończenie roku) podają:

1. Niezwłocznie informować pedagoga szkolnego o dłuższych (40%-50%) nieusprawiedliwionych nieobecnościach ucznia na lekcjach oraz o pojedynczych godzinach w ciągu danego dnia. Przykład: dłuższe nieobecności w szkole są monitorowane, wychowawcy informują na bieżąco rodziców i pedagoga,
2. Zaostrzyć kontrolę obecności uczniów nagminnie wagarujących. O ich absencji na bieżąco informować rodziców i pedagoga szkolnego. Przykład: w przypadku uczniów notorycznie wagarujących kierowane są pisma do sądu i wezwania listem poleconym rodziców do szkoły, do wszystkich rodziców uczniów nagminnie wagarujących zostały skierowane wezwania do szkoły listem poleconym, wszyscy rodzice stawili się na wezwanie.
3. Otoczyć opieką psychologiczną i pedagogiczną uczniów drugorocznych, stworzyć KIP i PDW, dostosować wymagania do indywidualnych możliwości ucznia. Przykład: wszyscy uczniowie z rozpoznanymi potrzebami mają napisane KIP i PDW, wdrażane są metody i formy pracy z uczniami, dla których napisano KIP i PDW, nauczyciele na wszystkich przedmiotach otoczyli opieką uczniów drugorocznych, korzystają oni z pomocy pedagoga szkolnego i niektórzy z pomocy psychologa.
4. Na początku roku szkolnego przeprowadzić z uczniami rozmowy na temat kształtowania ich postaw i zachęcić do zgłaszania propozycji, a następnie uwzględnić to w planach pracy wychowawcy klasowego. Przykład: każdy wychowawca, planując swoją pracę, uwzględnił propozycje uczniów np. dotyczące wycieczek klasowych, wyjść do kin i teatrów, tematykę godzin wychowawczych.

Dyrektor dodatkowo wymienia wniosek: uwzględnić w planach pracy spotkania ze specjalistami i pogadanki z nauczycielami wychowania do życia w rodzinie dla uczniów klas II i III na temat wczesnej inicjacji seksualnej i wczesnego macierzyństwa. Przykład: w szkolnym planie profilaktyki zaplanowano i przeprowadzono odpowiednie zajęcia na lekcjach wdż i spotkaniach ze specjalistami. Wszystkie te wnioski są ujmowane w codziennych działaniach i w rocznych planach pracy.

Nauczyciele zaś jako przykład wykorzystanych wniosków z analizy działań wychowawczych dodają:

1. Podczas realizacji projektów edukacyjnych otoczyć szczególną opieką uczniów słabych i nieśmiałych oraz tych uczniów klas drugich, którzy w roku szkolnym 2010/2011 nie wzięli udziału w projekcie. W bieżącym roku szkolnym uczniowie, którzy z różnych powodów (braku pewności siebie, nieśmiałości, własnych zaniedbań) nie wzięli udziału w projekcie edukacyjnym, obecnie realizują projekt pod opieką wychowawcy klasowego. Są na bieżąco zachęceni

do działań i podejmowania starań.

2. Promować podejmowane przedsięwzięcia i sukcesy uczniów poprzez zamieszczanie informacji i zdjęć na stronie internetowej szkoły – wszystkie ważne osiągnięcia uczniów są na bieżąco wpisywane na stronę internetową szkoły. Wszystkie te wnioski są systematycznie wdrażane. Część z nich dotyczy bezpośrednio osiągnięć uczniów, a część dotyczy jednocześnie wychowania i dydaktyki. Jednak nawet wnioski dotyczące np. frekwencji i podejmowane w związku z tym działania mają wpływ na osiągnięcia uczniów. Absencja na lekcjach przekłada się na wyniki edukacyjne uczniów. Wnioski służą podniesieniu jakości pracy szkoły, uzyskiwaniu przez uczniów lepszych ocen, a co z tym idzie podnoszeniu wiary uczniów we własne możliwości, wspieraniu i motywowaniu uczniów słabych i zdolnych, doskonaleniu form i metod pracy, dobieraniu metod, form do możliwości psychofizycznych uczniów, organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizowaniu zajęć wyrównawczych, zorganizowaniu zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Nauczyciele znają i diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów, których uczą. Prowadzone są też działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów oraz uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Zdaniem 70,34% ankietowanych rodziców w szkole podejmuje się starania by dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości.

Nauczyciele znają możliwości swoich uczniów. Uczniowie zaś osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości

Wszyscy nauczyciele twierdzą, że diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów, których uczą. Z diagnozy wynikają następujące informacje: mocne i słabe strony ucznia, rodzaje zajęć na jakie powinien uczęszczać np. dodatkowe, koła zainteresowań, jakie umiejętności nabyli w szkole podstawowej, które umiejętności należy kształcić, dopasowanie ucznia do odpowiedniej grupy językowej po teście kompetencji, jakie metody i formy pracy umożliwiają uczniom osiągnięcie najlepszych efektów, pozytywne wzmocnienie daje pozytywne rezultaty, postawa rodziców i ich wsparcie ma duże znaczenie .

Partnerzy szkoły i samorząd twierdzą, że w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się następujące problemy społeczne: problem marginalizacji, alkoholizm, konflikty z prawem, czynnikiem patologicznym jest ubożenie rodzin, przemoc w rodzinie. Pełen przekrój rodzin: rodziny niepełne, eurosieroctwo, rodziny niewydolne wychowawczo.

Zdaniem dyrektora w środowisku szkolnym istnieją czynniki społeczne i ekonomiczne, które sprawiają, że uczniowie średnio-zdolni oraz o wysokich zdolnościach nie osiągają sukcesu edukacyjnego zgodnie z posiadanym potencjałem. Bezpośrednią przyczyną tego stanu rzeczy są – w pewnym zakresie- niesprzyjające czynniki środowiskowe (rodziny dysfunkcyjne, alkoholizm, bieda, bezrobocie, przemoc w rodzinie, patologie). Głównym problemem jest bezrobocie rodziców, co skutkuje ich wyjazdem za granicę. Często dziadkowie lub starsze rodzeństwo opiekuje się młodszym, co powoduje brak należytej opieki nad uczniami (duża absencja w szkole, słabsze wyniki w nauce) i obniżeniem możliwości edukacyjnych uczniów średnio zdolnych. Zdarza się również brak aspiracji uczniów lub zwyczajne lenistwo.

Uczniowie kl. II myśląc o swoich wynikach pracy w szkole czują:

-radość 10.71 %

-uważam, że wszystko jest w porządku 55.71%

-nie obchodzi mnie to 4.29%

-niezadowolony, że nie mogłem/mogłam zrobić więcej 29.29%.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów

Zdaniem dyrektora szkoła dokłada wszelkich starań, ale ma niewielki wpływ na ograniczenie pewnych uwarunkowań np. na wyeliminowanie patologii w rodzinie. W skrajnych przypadkach kieruje sprawę o sądu, wzywa kuratora do szkoły lub wyznacza uczniowi rozmowę z pedagogiem, psychologiem lub dzielnicowym, wzywa

do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów. Uczniowie są objęci opieką wychowawcy, pedagoga, psychologa. Rodziny uzyskują informację, gdzie szukać pomocy. Szkoła współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, z rodzicami oraz stara się uświadomić uczniom, a często ich rodzicom, że nauka w życiu jest ważna. Szkoła realizuje działania z zakresu profilaktyki. W miarę możliwości rodziny czasami otrzymują pomoc materialną np. paczki na święta (akcje takie organizuje szkolny wolontariat), dofinansowanie do wycieczek, zwalnianie uczniów z niektórych opłat, dofinansowanie obiadów, udostępnianie podręczników z biblioteki szkolnej lub w zależności od finansów szkoły dofinansowanie podręczników (czasami nauczyciele pozyskują bezpłatne podręczniki od wydawców, a jeśli mają taką możliwość pożyczają własne). W szkole jest grupa uczniów wymagających wsparcia w postaci terapii pedagogicznej (8 uczniów), terapii psychologicznej (1 uczeń), zajęć socjoterapeutycznych (3 uczniów), terapii integracji sensorycznej (1 uczeń) oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych (22 uczniów). W gimnazjum nie ma specjalistów z tych dziedzin, więc zajęcia takie nie odbywają się w szkole. Uczniowie ci są kierowani na zajęcia specjalistyczne do poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na terenie szkoły uczniowie Ci korzystają ze wsparcia wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego lub psychologa pełniącego dyżur w gimnazjum, chodzą na zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Jeśli chodzi o zajęcia logopedyczne, to nie ma w szkole uczniów zdiagnozowanych w tym kierunku. Oczywiście potrzeba takich zajęć istnieje, dlatego dyrekcja szkoły złożyła zapotrzebowanie na przyznanie godzin dla logopedy na następny rok szkolny. Szkoła podejmuje następujące działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów: organizuje zajęcia pozalekcyjne – koła zainteresowań i zajęcia wyrównawcze, umożliwia młodzieży udział w wielu konkursach pozaszkolnych -nauczyciele przygotowują uczniów do udziału w konkursach, prowadzi się indywidualne rozmowy z uczniami i wykazuje zainteresowanie jego problemami, współpraca wychowawcy z rodzicami, pomoc specjalisty pedagoga ze szkoły, pośrednictwo szkoły w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji, współpraca między nauczycielami, udział uczniów w różnorodnych projektach edukacyjnych m. in. „Zagrajmy o sukces” realizowanym z funduszy unijnych, szkoła stara się wspierać rodziców, stosując różne metody, na przykład współpracę wychowawcy z rodzicami, udostępniając pomoc specjalisty pedagoga, pomoc psychologa z poradni psychologiczno-pedagogicznej, który ma w szkole dyżury, szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z instytucji zewnętrznych, pomoc specjalisty psychologa, czasem psychiatry, w czasie wakacji i ferii organizuje się czas wolny dla uczniów, są najczęściej zajęcia sportowe lub zajęcia komputerowe, nauczyciele w-f organizują dla uczniów wypoczynek letni – obozy sportowe, motywowanie do pracy poprzez przyznawanie dyplomów, pochwały i nagrody rzeczowe, zachęcanie do udziału w konkursach, konsultacje z nauczycielami oraz eksponowanie osiągniętych przez uczniów sukcesów (zamieszczanie informacji na stronach internetowych szkoły oraz w gablotach i gazetce szkolnej, informowanie o sukcesach przez szkolny radiowęzeł), indywidualizacja procesu edukacyjnego - wszyscy uczniowie szkoły, którzy posiadają ustalone przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną potrzeby w zakresie zajęć pomocowych – mają zorganizowaną pomoc zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach i opiniach poradni. W kołach zainteresowań uczestniczy bardzo duża grupa uczniów – ok. 150 w zajęciach realizowanych w ramach zajęć pozalekcyjnych realizowanych z godzin do dyspozycji dyrektora, co stanowi ok. 30% uczniów szkoły.

Z analizy dzienników dokumentujących realizację godzin z art. 42 ust. 2 pkt. 2. KN wynika, że na zajęcia rozwijające zainteresowania wynikające z art.42 2 pkt. 2. KN uczęszcza około 100 uczniów. Bardzo często są to ci sami uczniowie, bowiem angażują się oni w różnorodne działania i uczestniczą w różnych zajęciach pozalekcyjnych. Na zajęcia pozalekcyjne wyrównujące różnego typu braki edukacyjne uczęszcza ok.100 uczniów. Uczniowie objęci pomocą - posiadający opinię psychologiczno-pedagogiczną (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, dostosowanie wymagań edukacyjnych), uczniowie nie posiadający opinii psychologiczno-pedagogicznej (uczniowie drugorocznicy, sprawiający problemy wychowawcze, po traumatycznych przeżyciach, szczególnie uzdolnieni), uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania stanowią ok.15% uczniów. Uczniowie kierowani do innych instytucji – psychiatry, do Gimnazjum z Klasami Przystosowanymi do Pracy, objęci pomocą w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej, objęci pomocą - w związku z koniecznością zredagowania opinii do Sądu Rodzinnego i Nieletnich – ok. 6% Z pomocy doraźnej psychologa i pedagoga szkolnego korzysta ok. 25% uczniów. Uczniowie objęci różnego typu pomocą finansową i materialną -ok. 4%.

Zdaniem partnerów i samorządu szkoła podejmuje starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości. Jako przykłady podają: organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (w tym z art.42 ustawy Karta Nauczyciela) pozwala na indywidualną pracę z uczniem, odkrywanie różnych talentów (naukowe, sportowe), duży akcent na zajęcia sportowe, organizacja pomocy psychologicznej (KIP, plany działań wspierających, indywidualizacja wymagań - zdolni, słabsi), współpraca z PPP, w tym w zakresie rozpoznawania specyficznych trudności w nauce (rozpoznawanie, określanie indywidualnych potrzeb), wspieranie i wykorzystywanie w różnych przedsięwzięciach (innych niż edukacyjne) uczniów o mniejszym potencjale intelektualnym. Efektem tych działań jest: wysokie wyniki punktowe na egzaminie gimnazjalnym, zaspokojenie potrzeb akceptacji i poczucia przynależności do grupy, co jest ważne na tym etapie rozwojowym, uczniowie mają możliwość wykazania się w różnych dziedzinach (sport, artystyczne, wolontariat),

uczniowie tej szkoły nie "przysparzają zmartwień policji" a rodzice nie boją się przysyłać tu dzieci - to mało spektakularne ale ważne, uczniowie osiągają satysfakcję, trafiają do klubów sportowych, działają w innych organizacjach pozaszkolnych.

Zdaniem 70,34% ankietowanych rodziców w szkole podejmuje się starania by dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości, 29, 66 % jest przeciwnego zdania. Jako przykłady rodzice podają: nauczyciel mobilizuje do lepszej pracy, wspiera i pomaga w osiągnięciu najlepszych wyników, opracowuje sprawdzian dostosowując się do możliwości dziecka, zachęca do udziału w kołach, daje możliwość lepszego startu, chwali, daje dodatkowe prace, daje możliwość poprawy ocen, zachęca do udziału w konkursach pozaszkolnych i szkolnych, informacje o sukcesach zamieszczana jest na stronie internetowej, respektowane są zalecenia PPP, wydłużanie czasu pracy, pochwała i wyróżnienie na tle klasy, zajęcia pozalekcyjne, koła ,zajęcia wyrównawcze, zachęcanie do czynnego udziału w pracach nad projektami, udział w zawodach sportowych, praca indywidualna z uczniem, budowanie wiary w siebie.

Podobnie w wywiadzie rodzice twierdzą, że szkoła podejmuje szereg działań, by każdy uczeń mógł odnosić sukcesy w nauce na miarę swoich możliwości. Jako przykłady rodzice wymieniają: indywidualizacja-dostosowanie do uczniów z opiniami i orzeczeniami, jeśli ktoś jest w klasie sportowej może nadrobić zaległości (podobnie uczeń słabszy w sporcie), zmotywowanie do udziału w konkursach, nawet jeśli uczeń nie czuje się w danej dziedzinie dobry, dużo zajęć przygotowujących do egzaminu, zajęcia dodatkowe dla każdego, dostosowanie prac domowych do potrzeb i możliwości i zainteresowań uczniów. Dzięki temu uczniowie są chętni, dowartościowani i zmotywowani, osiągają sukcesy (wyróżnienia w konkursie plastycznym, recytatorskim, gazetek szkolnych, BRD, 8 wspaniałych).

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji

Zdaniem dyrektora wszyscy uczniowie motywowani są do pełnego wykorzystania swoich możliwości. W szkole organizowanych jest wiele konkursów, projektów, akademii, uroczystości. Nauczyciele starają się zachęcać młodzież do brania w nich udziału poprzez nagradzanie ich dodatkowymi ocenami częściowymi (ocena celująca lub bardzo dobra) i nagrodami rzeczowymi. Nauczyciele pomagają uczniom przygotowywać się do tych konkursów, udzielając konsultacji, wskazówek oraz wskazując źródła informacji. Gimnazjum ma bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych. Są to zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczniów mających trudności w przyswajaniu wiedzy lub tych, którzy np. chorowali i nie byli na zajęciach. Opracowano dla uczniów KIP i PDW, żeby każdy uczeń mógł w pełni wykazać się w zadaniach, formach dostosowanych do jego możliwości. Nauczyciele organizują dla uczniów klas trzecich dodatkowe zajęcia w celu przygotowania ich do egzaminu gimnazjalnego. Dla uczniów uzdolnionych organizowane są dodatkowe zajęcia z każdego przedmiotu nauczania, a oprócz tego prężnie funkcjonujące kółko dziennikarskie, kółko teatralne, chór, koło europejskie, koło ekologiczne, koło komunikacyjne oraz koło sportowo-rekreacyjne. Każde z tych kół może poszczycić się nagrodami i zwycięstwami. Uczniowie o odpowiednich predyspozycjach fizycznych i uzdolnieniach sportowych rozwijają się w ramach klas sportowych z rozszerzonym programem wychowania fizycznego. Biorą udział w wielu zawodach i zdobywają medalowe miejsca już od wielu lat. Sprawdziany są dostosowane dla uczniów z KIP i PW, ponadto dostają mniej zadań na pracach klasowych, przekazywane są informacje o osiągnięciach uczniów, nie tylko w formie oceny, ale np. ze wskazaniem, co jest mocną , a co słabą stroną np. rozprawki, co uczeń mógłby zmienić, żeby dostać ocenę lepszą, stosowane jest ocenianie kryterialne. Nauczyciele twierdzą, iż poświęcają więcej czasu na ćwiczenie tych umiejętności, które sprawiają uczniom największe trudności, organizują zajęcia dodatkowe. Systematycznie utrwalają materiał z poszczególnych przedmiotów, rozwiązują z uczniami na lekcjach zadania typu egzaminacyjnego, omawiają zasady przyznawania punktów na egzaminie, zadają do domu zadania typu egzaminacyjnego. W zależności od potrzeb modyfikowane są plany wynikowe lub rozkłady materiału, dostosowuje się do potrzeb klasy metody nauczania. W trakcie całego cyklu kształcenia systematycznie analizuje się osiągnięcia uczniów przez nauczycieli uczących różnych przedmiotów. Bieżące kształcenie, obserwacja, ocenianie dają nauczycielowi najlepszą informację o możliwościach uczniów. Nauczyciele analizują wyniki sprawdzianów, kartkówek, testów, dzięki czemu wiedzą, jakie są ich możliwości. Dwa razy w roku odbywa się usystematyzowana analiza wyników kształcenia. Wychowawcy dokonują analiz osiągnięć uczniów oraz ocen z poszczególnych przedmiotów. Sporządza się zbiorcze zestawienia tabelaryczne liczby ocen z przedmiotu. Analizuje się średnie wyniki klas, liczbę ocen niedostatecznych z poszczególnych przedmiotów, dokonuje się analizy porównawczej w skali % (oceny semestralne porównuje się z ocenami semestralnymi z poprzedniego roku szkolnego, a oceny roczne z ocenami rocznymi z poprzedniego roku szkolnego). Analizuje się opinie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, aby dostosować wymagania i metody pracy dla uczniów z tymi opiniami. Analizuje się też wyniki sprawdzianów dyrektora szkoły, wyniki egzaminów próbnych, wyniki egzaminów. Analizowane są wyniki uczniów na olimpiadach, konkursach. Nauczyciele jako sposoby pracy z uczniem o specjalnych potrzebach podają: angażują uczniów w koła zainteresowań, przygotowują do konkursów, uczniowie biorący udział w konkursach czy zawodach mogą zaliczać sprawdziany w dodatkowych terminach, zadawane są im zadania o podwyższonym stopniu trudności, konstruowanie zadań na ocenę celującą, zadawanie dodatkowej lektury,

rozwiązywanie zadań konkursowych, udział w projektach, uroczystościach, dawanie zadań długoterminowych. Jeżeli chodzi o trudności nauczyciele wymieniają: ze względu na różnorodność dodatkowych zajęć i zadań do wykonania uczniowie o ponadprzeciętnych zdolnościach nie mają czasu, czasem chęci, są zmęczeni. 66,43% uczniów kl. II twierdzi, że nauczyciele pomagają im się uczyć gdy mają trudności z nauką, 33,57% twierdzi, że nie. 78,57% uczniów twierdzi, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy, 21,42% twierdzi, że nie. 74,28% uczniów czuje, że nauczyciele w nich wierzą, 25,71% twierdzi, że nie wierzą. Rodzice uważają nieco inaczej, bo 57,14% twierdzi, że dziecko nie jest traktowane indywidualnie, 42,84%, że jest traktowane indywidualnie.

Na 3 z 6 obserwowanych lekcji nauczyciel dobierał sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów, chwalił słownie, uczeń demonstrował zadania, pojawiły się oceny na koniec zajęć.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagania

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła podejmuje współpracę z wieloma instytucjami działającymi w środowisku, a wielu przypadkach współpraca ta ma charakter trwały i systematyczny. Pozwala ona szkole na korzystanie z zasobów środowiska, jednocześnie stwarza możliwość zaspakajania potrzeb środowiska przez szkołę. Wśród inicjatyw podejmowanych na rzecz środowiska najistotniejsze są działania edukacyjne, profilaktyczne, wychowawcze, proekologiczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że szkoła podejmuje wiele inicjatyw na rzecz lokalnego środowiska. Do działań na rzecz środowiska należą akcje profilaktyczne i proekologiczne dla mieszkańców oraz akcje charytatywne zarówno o zasięgu regionalnym (zbiórka paczek dla biednych mieszkańców oraz na rzecz Domu Dziecka w Siedlcach), jak też ogólnopolskim (Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Góra Grosza, zbiórka żywności organizowana przez Bank Żywności). Przykładem inicjatywy na rzecz środowiska jest „Adopcja na odległość dzieci z Madagaskaru”, która spotkała się z dużym zainteresowaniem uczniów i rodziców. Uczniowie gimnazjum włączyli się w akcję organizowaną od kilkudziesięciu lat przez misjonarzy ze Zgromadzenia Ducha Świętego w Bydgoszczy. Dzięki zebranych funduszom troje dzieci z Madagaskaru przez dwa lata otrzymywać będzie pomoc w postaci wyposażenia szkolnego, lekarstw oraz odzieży. Inną inicjatywą jest projekt „Muzyka europejska” zainicjowany w ramach Klubu Europejskiego „Euromater” z okazji rocznicy przyjęcia Polski do UE. Każda z klas miała za zadanie zaprezentować wykonawcę muzyki rozrywkowej II połowy XX wieku i początku XXI wieku.

Kolejny przykład to impreza środowiskowa „Spacerkiem po antyku”. W projekcie śladami kultury antycznej wzięli udział wspólnie uczniowie i nauczyciele gimnazjum, a także zaproszeni goście: uczniowie klas szóstych ze Szkoły Podstawowej nr 7 i Szkoły Podstawowej nr 11 wraz z opiekunami. Celem projektu było przybliżenie uczniom źródeł kultury europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem kultury starożytnej Grecji. Kolejnym przykładem jest wolontariat uczniów w Świetlicy Socjoterapeutycznej mieszczącej się w Centrum Duszpastersko- Charytatywnym. Uczniowie gimnazjum w ramach wolontariatu pomagają dzieciom w odrabianiu lekcji, uczą języka angielskiego, a także proponują różne formy zabawy i nauki.

W realizację wszystkich wymienionych inicjatyw angażowali się uczniowie różnych klas gimnazjum, a także opiekunowie Szkolnego Wolontariatu i Samorządu Uczniowskiego.

W dokumentacji szkoły znajdują się liczne potwierdzenia przedstawionych inicjatyw. Jako przykład można wymienić protokół Rady Pedagogicznej (XI/2011/2012) sprawozdanie z działalności wolontariatu oraz potwierdzenia w postaci podziękowań, zapisy w kronice i na stronie internetowej.

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku

Szkoła systematycznie współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Są to między innymi:

- Instytucje sprawujące nadzór: Urząd Miasta Siedlce, Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Siedlcach.
- II Instytucje wspomagające rozwój i wychowanie: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli.
- Instytucje działające na rzecz dziecka, rodziny i szkoły: Komenda Miejska Policji Wydział Prewencji, Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Caritas Diecezji Siedleckiej, Bank Żywności, Parafia św. Stanisława Biskupa Męczennika.
- Instytucje kulturalne: Centrum Kultury i Sztuki Zespół ds. Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego.
- Instytucje oświatowe i naukowe: Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Staszica, Szkoła Podstawowa nr 11 im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa nr 7 im. A. Kamińskiego, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk (Badanie PISA), Centrum Kształcenia Praktycznego.

- Kluby i stowarzyszenia sportowe: Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, Miejski Klub Rugby Siedlce, Miejski Klub Sportowy „Pogoń”, Miejski Klub Koszykówki, Siedlecki Okręgowy Związek Lekkiej Atletyki
- Inne Instytucje współpracujące ze szkołą: Dom Pomocy Społecznej „Dom nad Stawami”, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych Nadleśnictwo Siedlce, Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca „Podlasie” w Siedlcach, Sanepid

Jako przykłady współpracy, z uznanymi przez dyrektora za kluczowe podmiotami należy wymienić:

1. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną spełnia bardzo ważną rolę w procesie wychowania młodzieży. Przybiera ona następujące formy: pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom, rodzicom i nauczycielom, wspieranie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, terapia psychologiczna i pedagogiczna na terenie Poradni, zajęcia z doradztwa zawodowego, badanie, diagnozowanie i opiniowanie uczniów, udział rodziców w warsztatach „Szkoła dla rodziców”, rady szkoleniowe dla nauczycieli prowadzone przez pracowników poradni, dyżur psychologa w szkole raz w tygodniu, poniedziałek godz. 10.00-15.00 (pracownik Poradni).

2. Współpraca z Domem Pomocy Społecznej „Dom nad Stawami” trwa od wielu lat. Wolontariusze pomagają w organizowaniu imprez na terenie domu np. andrzejek, balu karnawałowego, a także pomagają w codziennych czynnościach podopiecznym np. robienie zakupów, spacer. Pomagają mieszkańcom w uczestniczeniu w życiu kulturalnym m.in. poprzez czytanie książek, grę na instrumentach muzycznych. Uczniowie przygotowują spektakle przeznaczone dla pensjonariuszy. Wolontariusze pomagają też w różnych wyjściach poza teren „Domu”. W tym roku szkolnym pensjonariusze „Domu nad Stawami” dwukrotnie gościli w szkole, raz na podsumowaniu projektu „Spacerkiem po antyku”, drugi raz wspólnie z panem Adamem Końcą poetą siedleckim i uczennicami przygotowali poranek poetycki dla wybranych trzech klas.

Warty podkreślenia jest fakt, że współpraca jest trwała, wieloletnia.

3. Współpraca z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych Nadleśnictwa Siedlce również ma trwały charakter. Gimnazjum od wielu lat dwa razy w roku - wiosną i jesienią, uczestniczy w akcji „Sprzątanie świata”. Młodzież chętnie uczestniczyła w sadzeniu lasu w Lipniaku. Współpraca z Nadleśnictwem polega również na corocznym udziale młodzieży w konkursach. W bieżącym roku szkolnym uczniowie wzięli udział w dwóch konkursach i mieli w tych konkursach znaczące osiągnięcia: - „Funkcje lasu” - uczniowie klas trzecich zajęli wszystkie czołowe miejsca, „Rośliny zielne lasów w Polsce” – II miejsce. Współpraca polega również na organizowaniu wycieczek dydaktyczno-edukacyjnych do Lipniaka, gdzie uczniowie poznają ścieżkę ekologiczną oraz uczestniczą w lekcji ekologii. Organizowane też są wycieczki do Nadleśnictwa Siedlce na zajęcia edukacyjne. Tematem ubiegłorocznych spotkań były: funkcje lasu, praca leśnika, fauna i flora zbiorowisk leśnych.

4. W ramach współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach gimnazjum uczestniczy w projekcie „Praktyki pedagogiczne – kompetentnie, twórczo, przyjemnie”. Celem głównym projektu jest zrealizowanie praktyk studenckich w wybranych szkołach na terenie miasta Siedlce. W projekcie z ramienia gimnazjum uczestniczą nauczyciele przedmiotów: biologia, chemia, matematyka, przyroda, szkolni pedagodzy oraz dyrektor. Nauczyciele uczestniczący w projekcie w charakterze opiekuna praktyk przekazują swoją wiedzę i doświadczenia młodzieży przygotowującej się do pracy nauczycielskiej. W zamian otrzymują materiały wspomagające pracę dydaktyczno-wychowawczą, doposażają swoje pracownie, aktualizują i poszerzają wiedzę przedmiotową, metodyczną i wychowawczą. Gimnazjum co roku uczestniczy w organizowanym przez uczelnię Turnieju Wiedzy Matematyczno-Przyrodniczej. Uczniowie uczestniczą w wykładzie, a następnie otrzymują zadania do samodzielnego rozwiązania w ramach konkursu. Ponadto szkoła bierze udział w Festiwalu Nauki i Sztuki oraz w konkursach plastycznych i literackich. W XIII Festiwalu Nauki i Sztuki uczennica zajęła 3. miejsce w konkursie poetyckim „Strofy pachnące żywicą”, a w XII Festiwalu wyróżnienie w konkursie poetyckim na „Limeryki sławiące przyrodniczą różnorodność” oraz wyróżnienie w konkursie „Przepis na zdrowie”.

Wymienione formy współpracy znajdują potwierdzenie w wypowiedziach uczestniczących w wywiadzie przedstawicieli instytucji współpracujących ze szkołą. Jednocześnie w ocenie rozmówców współpraca jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb. W szkole znajdują się liczne zaświadczenia i podziękowania za współpracę oraz dyplomy za osiągnięcia uczniów, które w pełni odzwierciedlają opisane formy współpracy.

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów.

Wpływ ten jest dostrzegany w wielu sferach. Wymienić należy rozwój edukacyjny (wiedzy i zainteresowań), możliwość udziału w licznych konkursach i prezentacji własnych osiągnięć, a także wyrównywanie szans edukacyjnych. Innym przykładem jest pomoc finansowa na zakup pomocy dydaktycznych oraz wspieranie środowiska domowego w realizacji podstawowych funkcji rodziny, głównie w aspekcie wychowawczym. Pojawiająca się dzięki współpracy możliwość odbywania zajęć wychowania fizycznego oraz przeprowadzania zawodów na obiektach innych podmiotów (basen, lodowisko, hala sportowa, boiska) sprzyja rozwojowi fizycznemu uczniów. Poprzez udział w akcjach charytatywnych następuje rozwijanie wrażliwości gimnazjalistów na potrzeby

innych. Poprzez udział w proekologicznych akcjach społecznych kształtowana jest edukacja ekologiczna młodzieży. W czasie wizyt w zakładach pracy uczniowie mają możliwość obserwacji rynku pracy. Niezwykle istotna jest edukacja regionalna, czyli możliwość poznania historii, tradycji i kultury „małej ojczyzny” oraz edukacja patriotyczna, czyli poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: Jak być patriotą – dawniej i dzisiaj? (problem tożsamości narodowej, znaczenie pojęcia, przejawy patriotyzmu, duma narodowa). Współpraca stwarza możliwość udziału w kulturze, uczy jej odbioru, uwrażliwia. Kształcenie aktywności, tolerancji, rozwijanie zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości następuje dzięki wizytom w ośrodku pomocy społecznej. Szkoła organizuje zajęcia, które umożliwiają uczniom spotkania z ciekawymi ludźmi lub organizacjami działającymi poza szkołą. Dowodem na to, że opisane formy współpracy i podejmowane działania wpływają na rozwój uczniów jest udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, ich osiągnięcia w konkursach oraz podziękowania za organizowane przedsięwzięcia, za udział w imprezach, uroczystościach i konkursach.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska i prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego

Szkoła rozpoznaje potrzeby i możliwości środowiska. Gimnazjum zbierało informacje na ten temat za pomocą ankiet skierowanych do uczniów i do rodziców, rozmów z rodzicami, a także poprzez obserwację, opinie i spostrzeżenia wychowawców i nauczycieli oraz instytucji i osób współpracujących ze szkołą. Wśród zdiagnozowanych potrzeb znalazło się:

- realizacja działań charytatywnych i pomocy potrzebującym,
- umożliwienie uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- udostępnianie pomieszczeń szkolnych,
- kształtowanie nawyków odbioru kultury przez uczniów szkół podstawowych,
- przedstawienie oferty edukacyjnej uczniom szkół podstawowych,
- działania edukacyjne w środowisku.

Wymienione powyżej przez dyrektora i nauczycieli potrzeby są zbieżne z potrzebami wskazanymi przez przedstawicieli środowiska lokalnego i rodziców. Rodzice podkreślają również, że obecnie podejmowanych jest więcej działań w celu zaspokojenia tych potrzeb.

Szkoła podejmuje szereg działań, aby zaspokoić wymienione powyżej potrzeby środowiska. Uczestniczący w wywiadach przedstawiciele środowiska lokalnego (przedstawiciel organu prowadzącego, partnerzy szkoły, rodzice) podają konkretne przykłady działań służących zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej, kategoryzując je jako działania edukacyjne, profilaktyczne, wychowawcze, proekologiczne oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Wolontariat Młodych pomaga pensjonariuszom z domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami”, prowadzi akcje charytatywne, z których dochód jest przeznaczony dla uczniów z najuboższych rodzin („Paczka Świąteczna”). W ramach działalności kulturalnej uczniowie szkoły przygotowują występy artystyczne na uroczystości miejskie. Szkoła przygotowuje uroczystości środowiskowe np. z okazji Roku chopinowskiego spektakl „Lato w Nohant”. Przedstawienie oferty edukacyjnej uczniom szkół podstawowych (SP 11, SP7) odbywa się poprzez pokazanie prezentacji o szkole, filmu, ulotek oraz spotkanie z nauczycielami, uczniami i absolwentami szkoły, Działania edukacyjne w środowisku to np. konkurs mitologiczny dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych. Kolejny przykład to pedagogizacja rodziców, w tym prelekcje np. na temat zdrowego odżywiania, postaw rodzicielskich, spotkania z doradcą zawodowym na temat dalszej drogi edukacyjnej ucznia i wyboru zawodu, spotkania z funkcjonariuszami policji, którzy uświadamiają rodziców i uczniów o konsekwencjach przekraczania norm prawnych.

Inną zaspokajaną potrzebą z tej grupy jest udostępnianie pomieszczeń szkolnych, również na zasadach non profit. Szkoła udostępnia pomieszczenia szkolne na konkursy przedmiotowe organizowane np. przez Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegaturę w Siedlcach, na spotkania organizowane przez SCDiDN oraz Okręgową Komisji Egzaminacyjnej na sprawdzanie egzaminów zewnętrznych. Udostępnia także salę gimnastyczną lokalnym instytucjom a boiska mieszkańcom.

Szereg opisanych działań ma charakter zaplanowany i długoterminowy. Niektóre zaś są reakcją na pojawiające się nagle potrzeby.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania

Szkoła bardzo często korzysta z zasobów środowiska lokalnego w procesie nauczania. Dotyczyło to organizacji zajęć profilaktycznych, wyjazdów i wycieczek szkolnych, uczestnictwa w imprezach środowiskowych, realizacji projektów edukacyjnych oraz zakupu sprzętu dla szkoły. Jako przykłady konkretnych korzyści dyrektor podaje:

- wykorzystanie obiektów sportowych Agencji Rozwoju Miasta położonych w sąsiedztwie szkoły – boisko, lodowisko, hala sportowa,
- Park „Aleksandria” do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego
- ścieżki edukacyjne we współpracy z Nadleśnictwem Siedlce,
- zasoby Miejskiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego

- w Siedlcach– księgozbiór i oferta edukacyjna (lekcje biblioteczne),
- Muzeum Regionalne i Muzeum Diecezjalne – wycieczki na wystawy stałe i czasowe, lekcje muzealne,
  - spektakle CKiS np. „Dziadek do orzechów” - spektakle teatrów edukacyjnych z innych miejscowości wystawiane w CKiS lub Sali Podlasie np. „Pióro Mistrza Jana” Teatr Artemis z Wrocławia”,
  - korzystanie z propozycji uczestniczenia w konkursach organizowanych przez różnorodne instytucje SCDiDN, Miejski Dom Kultury,
  - Samorząd Lokalny np. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych finansuje programy profilaktyczne i przedstawienia teatralne o charakterze profilaktycznym.

Z informacji uzyskanych od rodziców również wynika, że szkoła korzysta ze wsparcia środowiska lokalnego. Jako przykład rodzice podają darowizny i sponsoring (udostępnienie busa na wyjazdy, upusty przy zakupach np. papieru do xero, gadżety reklamowe, mniejsza odpłatność za kino, lodowisko, basen). Poza tym gimnazjum korzysta z zaproszeń liceów w mieście, Urząd Miasta finansuje inwestycje np. budowę parkingu.

Zdaniem uczestniczących w wywiadzie przedstawicieli społeczności lokalnej środowisko wspiera szkołę w jej działaniach w jeszcze inny sposób, a mianowicie poprzez reagowanie na akty wandalizmu, niszczenie mienia przez osoby spoza szkoły, reagowanie w przypadku zaczepiania gimnazjalistów przez inne osoby, a także poprzez dawanie pozytywnych wzorców osobowych.

Przedstawione informacje wskazują na bardzo wysoki poziom spełniania wymagania,

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Szkoła gromadzi i wykorzystuje informacje o losach absolwentów oraz współpracuje z nimi. W tym celu zaprasza absolwentów do szkoły i odwołuje się do ich wzorców osobowych, pokazuje ich sukcesy, osiągnięcia, by promować wartość edukacji. Zdaniem większości ankietowanych drugoklasistów oraz nauczycieli absolwenci tej szkoły są dobrze przygotowani do dalszej nauki i funkcjonowania na rynku pracy.

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania

Wszyscy ankietowani nauczyciele (41) twierdzą, że wykorzystują informacje o losach absolwentów w celu doskonalenia procesu nauczania lub wychowania, przy czym największa grupa (25) od czasu do czasu, 15 często a 1 sporadycznie. W tym celu szkoła pozyskuje informacje od szkół ponadgimnazjalnych i prowadzi rejestr absolwentów. Informacje te pozwalają zwrócić uwagę na dobre przygotowanie uczniów do nauki w liceum ogólnokształcącym i technikum, gdyż większość absolwentów wybiera właśnie takie szkoły. Dzięki informacjom o absolwentach uczniowie z tej szkoły dowiadują się, że ciężką pracą można coś osiągnąć. Ci, którzy dostali się do LO im. B. Prusa lub LO im. Królowej Jadwigi są świadectwem na to, że warto się uczyć. Ponadto absolwenci są cennym źródłem informacji na temat tego, jakich treści w szkole było za mało, co jest im potrzebne do dalszej edukacji. Prawie 90% ankietowanych drugoklasistów potwierdza, że nauczyciele opowiadają im o losach absolwentów, z czego ponad połowa twierdzi, że od czasu do czasu.

Szkoła współpracuje z absolwentami

Z informacji uzyskanych od ankietowanych nauczycieli wynika, że wszyscy podejmują współpracę z absolwentami, chociaż intensywność tej współpracy jest zróżnicowana. Ponad 2/3 ankietowanych podejmuje współpracę od czasu do czasu, około 15% deklaruje systematyczną współpracę, a 7% sporadycznie. Szkoła często współpracuje z absolwentami, by pozyskać informacje o ich losach. Co roku przeprowadzane są wśród absolwentów ankiety i sporządzane są zestawienia statystyczne, by pozyskać informacje, czy absolwenci są w stanie sprostać wymaganiom kolejnego etapu kształcenia. Szkoła zaprasza absolwentów do szkoły i odwołuje się do ich wzorców osobowych, pokazuje ich sukcesy, osiągnięcia, by promować wartość edukacji. Absolwenci często odwiedzają swoich wychowawców i nauczycieli, rozmawiają na temat swoich sukcesów i osiągnięć szkoły. Absolwenci uczestniczą w życiu szkoły: prezentują swoje umiejętności podczas występów np. muzycznych, uświetniając uroczystości szkolne, uczestniczą w promocji Publicznego Gimnazjum Nr 1 w sąsiednich szkołach, chętnie korzystają z boiska i sali gimnastycznej. Szkoła współpracuje z absolwentami współorganizując rozgrywki sportowe, mecze sparingowe uczniów gimnazjum z absolwentami będącymi członkami drużyn szkół ponadgimnazjalnych – średnio 2 razy w miesiącu. Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” co roku organizuje obóz

sportowy w Ustce dla uczniów szkoły i absolwentów. Organizowane są wystawy prac Stypendystki Prezydenta Miasta Siedlce. Absolwent szkoły aktywnie działa w Klubie Strzeleckim i zachęca uczniów do uczestnictwa. Odbywają się spotkania z absolwentami, którzy mają znaczące sukcesy w sporcie. Absolwenci chętnie wracają do szkoły na praktyki studenckie, przeprowadzają badania do prac magisterskich.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji i funkcjonowania na rynku pracy.

Nieomal wszyscy ankietowani nauczyciele (40 z 41) są przekonani, że uczniowie tej szkoły nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole ponadgimnazjalnej. Znajduje to częściowe potwierdzenie w wypowiedziach drugoklasistów oraz ich rodziców. Ankietowani uczniowie klas II w zdecydowanej większości (119 ze 140) sądzą, że są dobrymi uczniami. Na wysokim poziomie oceniają swoją samodzielność (130) oraz otwartość na kontakty z ludźmi (130) i aktywność (103). Natomiast duże zróżnicowanie opinii dotyczy stosunku do nauki. Około połowy twierdzi, że lubi naukę i prawie tyle samo jej nie lubi. Dominująca grupa spośród nich (78%) twierdzi, że kończąc tę szkołę, będzie dobrze przygotowana do dalszej nauki. Mimo tego aż 55% uczniów klas II sądzi, że aby dostać się do wybranej przez siebie szkoły, potrzebuje korepetycji lub innych zajęć poza szkołą. Opinie rodziców w tej kwestii są również zróżnicowane. Około połowy (49%) potwierdza zdanie nauczycieli, pozostali uważają, że pomoc w postaci korepetycji jest potrzebna.

Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że szkoła przygotowuje także uczniów do dalszego kształcenia i funkcjonowania na rynku pracy na miarę swoich możliwości. Zadania te realizuje poprzez:

- aktywną współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną organizując spotkania na temat „Dalsza droga edukacyjna uczniów klas III”; w klasach III doradca zawodowy prowadzi zajęcia na temat preorientacji zawodowej; w ramach współpracy z poradnią uczniowie mogą indywidualnie poddać się badaniom określającym ich predyspozycje edukacyjne i zawodowe; uczniowie uczestniczą w Targach edukacyjnych i prezentacjach szkół ponadgimnazjalnych; organizowane jest indywidualne poradnictwo dla uczniów klas III i ich rodziców z doradcą zawodowym w PPP,
- współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy, w ramach której uczniowie poznają uwarunkowania lokalnego rynku pracy,
- gazetkę szkolną „Galaktyka” – udostępnianie informacji na temat różnych zawodów i szkolnictwa ponadgimnazjalnego,
- uczniowie na godzinach wychowawczych poznają specyfikę różnych zawodów, potrzebne do nich predyspozycje i ewentualne przeciwwskazania, np. zdrowotne oraz zapotrzebowanie rynku pracy.

Rodzice, w zdecydowanej większości (84%) mają poczucie, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu. Również zdaniem przedstawiciela organu prowadzącego oraz partnerów szkoły oferta szkoły jest raczej dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy.

Zaprezentowane wyniki badań wskazują na wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Szkoła informuje rodziców i środowisko o ofercie edukacyjnej oraz o prowadzonych działaniach, ich celowości i skuteczności. Prowadzi także działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się oraz o bardzo dobre relacje z lokalnym środowiskiem.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów.

Zdaniem dyrektora szkoła cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej, audycje radiowe, udział w programach lokalnej TV). Ostatnio szkoła w lokalnym środowisku upowszechniła informację o swoim uczestnictwie w Jarmarku św. Stanisława, na którym przedstawiała ofertę edukacyjną, na tzw. targach edukacyjnych. W kwietniu przygotowano podsumowanie projektu „Spacerkiem po antyku”. Na podsumowanie projektu zostali zaproszeni uczniowie klas szóstych z dwóch szkół podstawowych SP nr 7 i SP nr 11. Zaproszeni uczniowie brali udział w przygotowanym przez gimnazjum konkursie. Nagrodami były m.in. gadżety z logo szkoły – kubki i długopisy. Projekt miał charakter edukacyjny. Jego celem było przybliżenie uczniom źródeł kultury europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem kultury starożytnej Grecji jak również promocja gimnazjum i osiągnięć uczniów. Informacje na temat projektu szkoła zamieściła na portalu Podlasie24 – 21.04.2012 r. Informacje ukazały się też w „Tygodniku Siedleckim”. W tym samym numerze TS ukazała się informacja o współorganizowanej przez szkołę „Gospeliadzie” i osiągnięciach uczniów. Uczniowie, nauczyciele i absolwenci szkoły w kwietniu odwiedzili szkoły podstawowe nr 7 i nr 11, przedstawiając ofertę edukacyjną, promując szkołę i osiągnięcia uczniów – przedstawiono prezentację o szkole i rozdano foldery promujące placówkę. Na bieżąco informacje o osiągnięciach uczniów ukazują się na stronie internetowej szkoły. Po raz ostatni szkoła podjęła działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów miesiąc temu.

Rodzice twierdzą, że szkoła informowała ich o osiągnięciach uczniów i nauczycieli odniesionych w tym lub poprzednim roku szkolnym. Jako przykłady wskazują oni:

- sukcesy uczniów na olimpiadach przedmiotowych 122 ze 148,
- sukcesy uczniów w konkursach 142 ze 148,
- sukcesy uczniów w zawodach/imprezach sportowych 138 ze 148,
- udział przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach 100 ze 148, -nagrody i wyróżnienia przyznawane nauczycielom i innym pracownikom szkoły 21 ze 148,
- otrzymanie przez szkołę dotacji/grantu 16 ze 148,
- przyznanie uczniom szkoły stypendiów naukowych 123 ze 148,
- zrealizowanie przez szkołę projektu lub udział w akcji społecznej 86 ze 148.

Rodzice dobrze oceniają informacje jakie uzyskują na temat osiągnięć szkoły. Partnerzy szkoły i przedstawiciel samorządu słyszeli o następujących sukcesach uczniów: sukcesy uczniów na olimpiadach przedmiotowych, sukcesy uczniów w zawodach/imprezach sportowych, nagrody i wyróżnienia przyznawane nauczycielom i innym pracownikom szkoły, przyznanie uczniom szkoły stypendiów naukowych. Ponadto słyszeli o sukcesach na Turnieju BRD oraz o Ośmiu wspaniałych. Informacje na temat osiągnięć szkoły oceniają jako wystarczające. Nie brakuje im żadnych informacji.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Prowadzi także działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie.

39 z 41 nauczycieli mówi rodzicom jaki jest cel edukacyjny działań, które realizują, wszyscy nauczyciele informują jaki jest cel wychowawczy działań, które realizują, 40 z 41 mówi jakie cele chce realizować szkoła, 37 z 41 informuje rodziców jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną.

Rodzice zaś twierdzą, że są informowani o:

- celach, które chce realizować szkoła 141 ze 148,
- działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną 103 ze 148,
- celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele 107 ze 148,
- celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele 97 ze 148,
- działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą 99 ze 148.

Wszyscy partnerzy i przedstawiciel samorządu jednogłośnie stwierdzili, że są informowani o wszystkich wyżej wymienionych działaniach.

Dyrektor twierdzi, że szkoła prowadziła szkolenia, kursy, warsztaty dla dorosłych, prelekcje, pogadanki dla rodziców.

1. W szkole co roku organizowane są prelekcje dla rodziców na poszczególnych poziomach. Dotyczą one aspektów wyboru szkoły ponadgimnazjalnej (kl. III), odpowiedzialności karnej nieletnich wobec prawa (kl. II) oraz komunikacji

z nastolatkiem w aspekcie konsekwencji i wymagań (kl. I). Prelekcje te prowadzą specjaliści – doradca zawodowy, psycholog, policjant. Ponadto na wywiadówkach wychowawcy zapoznają rodziców z dokumentami pracy szkoły – statutem, programem wychowawczym, szkolnym programem profilaktyki, prawami i obowiązkami uczniów. Wychowawcy też przeprowadzają w klasach pogadanki, np. na temat postaw rodzicielskich. W tym roku szkolnym przypomniano rodzicom o zasadach właściwego odżywiania. Prelekcję przygotował nauczyciel biologii, a odczytały uczennice kl. III.

2. Uczniowie szkoły przeprowadzili warsztaty „Jak korzystać z Internetu” dla seniorów, członków Stowarzyszenia „Nasz Kotuń”, uczestników Uniwersytetu III Wieku w Kotuniu” - akcje informacyjne. Szkoła co roku przeprowadza akcje informacyjne dla rodziców przygotowywane przez uczniów w dniach zebrań z rodzicami. Na korytarzach szkolnych są wywieszane plakaty promujące zdrowy styl życia oraz plakaty o tematyce profilaktycznej – szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, używania narkotyków, lekomanii. Potwierdza to dokumentacja szkoły. Część zapisana jest w sposób pośredni np. w koncepcji, niektóre bezpośrednio np. plan wychowawczo-edukacyjny 2011/2012 - "uświadczenie życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów nauki w szkole".

Rodzice jako przykład działań edukacyjne dla rodziców lub innych dorosłych, które prowadziła szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym wymieniają:

- szkolenia, kursy, warsztaty 29 ze 148,
- projekty edukacyjne 91 ze 148,
- konkursy 33 ze 148,
- spotkania z ciekawymi ludźmi 26 ze 148,
- konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności 12 ze 148,
- akcje społeczne 50 ze 148,
- działania informacyjne 128 ze 148.

Jako inne wymieniają: prelekcja doradcy zawodowego, psychologa z poradni psychologiczno-pedagogicznej, spotkanie z policjantem, wykład na temat zdrowego odżywiania, przedstawienia teatralne np. dla "Domu nad stawami".

Partnerzy zaś jako przykład działań edukacyjnych dla dorosłych, które prowadziła szkoła wymieniają: szkolenia, kursy, warsztaty, projekty edukacyjne, konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności, akcje społeczne, działania informacyjne.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się oraz dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem

Zdaniem partnerów szkoły i samorządu szkoła zdecydowanie dba o jakość uczenia się. Świadczą o tym: wysokie wyniki na egzaminach, wybór wiodących szkół ponadgimnazjalnych przez absolwentów tej szkoły, wybór tego gimnazjum przez uczniów spoza rejonu, wysoki poziom nauczania języków obcych, szkoła jest postrzegana jako przyjazna uczniowi.

Zdaniem rodziców szkoła:

- zdecydowanie dba o jakość uczenia się 19,05%,
- raczej tak 70,07%,
- raczej nie 8,16 %,
- zdecydowanie nie 2,72 %

Zdaniem rodziców, wyrażonym w wywiadzie, szkoła dba o jakość uczenia się poprzez: komputeryzację szkoły, wyposażenie w pomoce dydaktyczne, doskonalenie nauczycieli, testy diagnozujące, porównywanie wyników i wyciąganie wniosków. Świadczą o tym: wyniki egzaminu gimnazjalnego, kształtowanie coraz lepszej opinii o szkole (zarówno w kwestii nauki, jak i bezpieczeństwa), uczniowie z innych szkół, nawet spoza rejonu chcą uczęszczać do szkoły.

Zdaniem rodziców nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z rodzicami: zdecydowanie tak 36,49 %, raczej tak 54,73 %, raczej nie 7,43%, zdecydowanie nie 1,35 %.

Według partnerów szkoły i przedstawiciela samorządu nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagań: B

70,42% rodziców twierdzi, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Zdaniem wszystkich nauczycieli oraz rodziców są oni w wystarczającym stopniu informowani o sukcesach swoich dzieci. Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci. 66,67 % rodziców twierdzi, że nie uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Opinie te mają wpływ na działania szkoły.

Zdaniem dyrektora rodzice dzielą się swoimi opiniami na temat pracy szkoły i procesu nauczania poprzez: zebrania z rodzicami, podczas indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, podczas indywidualnej rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek"), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych/ klasowych.

Nauczyciele zaś podają:

- zebrania rodziców 34 z 41 nauczycieli,
- w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców 41,
- w czasie indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (np. podczas przerw, "okienek", itp.) 38 z 41,
- przy okazji uroczystości i imprez szkolnych/ klasowych 33 z 41,
- w ankietach 22 z 41. Jako inne podają rozmowy telefoniczne oraz e-maile.

Rodzice natomiast jako przykłady sytuacji w jakich dzielą się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania wymieniają:

- zebrania rodziców 144 ze 148,
- indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców 106 ze 148,
- indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek") 41 ze 148,
- przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych 39 ze 148,
- wizyty nauczyciela w domu ucznia 7 ze 148,
- nie dzieliłem się opiniami 3 ze 148. Jako inne wymieniają rozmowy telefoniczne. Według rodziców w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Zdecydowanie tak odpowiada 17,93% rodziców, raczej tak 48,28 %, raczej nie odpowiada 29,66% rodziców, zdecydowanie nie 4,14 %. Rodzice twierdzą, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami: zdecydowanie tak 25%, raczej tak 64,86 %, raczej nie 9,46 %, zdecydowanie nie 0,68 %

Z obserwacji placówki wynika, iż na tablicach informacyjnych są podane informacje na temat: zebrań rodziców, terminów indywidualnych spotkań dyrekcji z rodzicami, "dnia otwartego" -pierwszy poniedziałek miesiąca -przypomnienie na stronie internetowej

Zdaniem dyrektora oraz nauczycieli opinie rodziców są zdecydowanie brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Rodzice mieli wpływ na:

- zwiększenie liczby zajęć wyrównawczych z matematyki i fizyki,
- poprawę bezpieczeństwa uczniów (rozbudowa monitoringu wizyjnego wewnątrz i na zewnątrz szkoły),
- wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań do pracy szkoły (doprowadzenie bezprzewodowego Internetu do wszystkich pracowni),
- organizowanie wycieczek krajoznawczych, do kin i teatru, wyjazdów na "zielone szkoły",
- organizację uroczystości klasowych (mikołajki, wigilia, wycieczki klasowe),
- organizację imprez i uroczystości szkolnych (bal dla uczniów klas III, początek roku szkolnego, Dzień Nauczyciela, zakończenie roku szkolnego).

Ponadto dyrektor dodaje, iż rodzice mieli wpływ na:

- organizację pracy szkoły, czyli obsadę kadrową zajęć edukacyjnych prowadzonych w szkole oraz przydział uczniów do poszczególnych oddziałów klasowych,
- zmianę nauczyciela uczącego w klasie na innego, wskazanego przez rodziców.
- wydatkowanie pieniędzy ze składek z komitetu rodzicielskiego, np. na zakup książek do szkolnej biblioteki, nagród dla uczniów, podręczników i ćwiczeń dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, dowóz uczniów na zawody sportowe i konkursy pozaszkolne.

38 z 41 nauczycieli twierdzi, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, 3 mówi, że nie

są brane. Jako przykład działań szkoły, na które wpływ miały opinie rodziców nauczyciele dodatkowo wymieniają, iż Rada Rodziców uczestniczyła w tworzeniu koncepcji pracy szkoły, wyraża swoją opinię na temat Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania oraz oferty zajęć pozalekcyjnych, form pomocy uczniom i rodzicom, terminarza i czasu kontaktów rodziców ze szkołą, tworzeniu klas i wyboru wychowawcy. Rada Rodziców zdecydowała o doprowadzeniu bezprzewodowego Internetu do wszystkich pracowni.

70,42% rodziców twierdzi, że ich opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły, 29,57 że nie są. Podczas wywiadu rodzice, do działań, które zostały podjęte lub zmienione przez szkołę pod wpływem ich opinii, zaliczają: opiniowanie, wnoszenie uwag do koncepcji pracy szkoły, dyskusowanie np. kwestii automatu z napojami, opiniowanie klas sportowych, organizacja wycieczek i imprez klasowych.

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci

Dyrektor szkoły jako przykład sposobów wspierania rodziców w wychowaniu podaje: rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, rodzice są kierowani do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, szkoła prowadzi profilaktykę zachowań ryzykownych, zajęcia wychowawcze dla dzieci. Jako inne podaje prelekcje dla rodziców na poszczególnych poziomach. Dotyczą one aspektów wyboru szkoły ponadgimnazjalnej (kl. III), odpowiedzialności karnej nieletnich wobec prawa (kl. II) oraz komunikacji z nastolatkiem w aspekcie konsekwencji i wymagań (kl. I). Prelekcje te prowadzą specjaliści – doradca zawodowy, psycholog, policjant. Ponadto na wywiadówkach wychowawcy zapoznają rodziców z dokumentami pracy szkoły – statutem, programem wychowawczym, szkolnym programem profilaktyki, prawami i obowiązkami uczniów. Wychowawcy też przeprowadzają w klasach pogadanki, np. na temat postaw rodzicielskich. W tym roku szkolnym przypomniano rodzicom o zasadach właściwego odżywiania

Jako kluczowe działania wspierające rodziców w wychowaniu dyrektor wymienia:

1. Rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego. Kluczowe dla rodziców jest wszelkiego typu wsparcie, gdy nie radzą sobie z problemami wychowawczymi z własnym dzieckiem. Bardzo ważną rolę pełnią wychowawcy i pedagog szkolny, a także przychodzący na kilka godzin do szkoły psycholog. Rodzice uczniów sprawiających problemy wychowawcze korzystają z indywidualnej pomocy pedagoga. Pedagog szkolny udziela porad i konsultacji rodzicom oraz nauczycielom, wskazuje wychowawcom, uczniom, rodzicom sposoby rozwiązywania problemów wychowawczych, obserwuje zachowania uczniów w szkole, kieruje rodziców uczniów do specjalistów udzielających wsparcia i pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zaś uczniów z zaburzeniami zachowania do psychiatry (po konsultacji z rodzicami), kieruje uczniów nierokujących nadziei na ukończenie gimnazjum do Gimnazjum z Klasami Przystosowanymi do Pracy (po konsultacji z rodzicami), redaguje opinie o uczniach do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w związku z uchylaniem się od obowiązku szkolnego, informuje kuratorów sądowych o funkcjonowaniu w szkole uczniów, których rodzice znajdują się pod nadzorem kuratora sądowego w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej, organizuje indywidualne spotkania z psychologiem dla rodziców i nauczycieli, prelekcje dla rodziców, angażuje rodziców w proces wychowawczy szkoły poprzez wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczych, uczestniczy z wychowawcami w wizytach domowych u uczniów nagminnie wagarujących, kieruje uczniów na badania i na zajęcia do specjalistycznych poradni, organizuje indywidualne spotkania z psychologiem dla uczniów i rodziców w czasie zebrań z rodzicami,) –diagnozuje skalę zagrożeń w szkole (nikotynizm, alkoholizm, narkomania, dopalacze, wagary - ankieta dla uczniów, wyniki przekazywane są uczniom i rodzicom na zebraniach). Z tego typu wsparcia korzystają rodzice uczniów z różnego typu problemami – ok. 30 osób.

2. Rodzice są kierowani przez szkołę do poradni psychologiczno-pedagogicznej przez wychowawców, nauczycieli i pedagoga szkolnego w zależności od potrzeb. Rodzice są kierowani do poradni w przypadkach zaobserwowania przez nauczycieli problemów w nauce, specyficznych problemów edukacyjnych np. z czytaniem, pisaniem w celu zdiagnozowania dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii, dysortografii, w przypadkach kierowania uczniów gimnazjum do Gimnazjum z Klasami Przystosowanymi do Pracy (po konsultacji z rodzicami), potrzeby objęcia ucznia nauczaniem indywidualnym, gdy uczeń sprawia trudności wychowawcze lub gdy jest potrzeba objęcia ucznia lub rodziny terapią.

3. Szkoła prowadzi profilaktykę zachowań ryzykownych. Bardzo ważne w szkole są zajęcia profilaktyczne dla uczniów, ponieważ objęci są nimi wszyscy uczniowie i zajęcia te odbywają się systematycznie (godziny wychowawcze raz w tygodniu, spotkania ze specjalistami – przynajmniej raz w roku na poziomie każdej klasy). Zajęcia z zakresu profilaktyki przekazywane są przez specjalistów zajmujących się daną dziedziną na co dzień (np. terapeuta z poradni „Powrót z U”, policjant), więc wiedza przekazywana jest w sposób usystematyzowany i obszerny oraz poparta jest konkretnymi przykładami, co stanowi źródło nieocenionej wiedzy. Raz albo dwa razy w roku odbywają się w szkole spektakle profilaktyczno-edukacyjne dla uczniów na temat zgubnych skutków uzależnień pt. Przepraszam cię mamo – teatr KURTYNA z Krakowa – październik 2011r. (spektakl został

sfinansowany przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) czy Przyszłość pod znakiem zapytania - maj 2012. Wychowawcy pracują według Szkolnego programu Profilaktyki, przeprowadzając na godzinach do dyspozycji wychowawcy zajęcia na temat profilaktyki, uzależnień, zagrożenia sektami itp. Realizowane są też szkolne projekty np. Projekt „Zdrowie”. Informacje o planowanych działaniach profilaktycznych są przekazywane rodzicom każdego roku na pierwszym zebraniu z wychowawcą klasy. (po konsultacji z rodzicami). Działaniami objęci są wszyscy uczniowie, więc pośrednio korzystają wszyscy rodzice. Ponadto dla rodziców przy okazji zebrań rodzicielskich prowadzi się akcje informacyjne na temat uzależnień.

4. Szkoła prowadzi zajęcia wychowawcze dla dzieci. Bardzo ważne w szkole są zajęcia wychowawcze. Objęci są nimi wszyscy uczniowie i zajęcia te odbywają się systematycznie (godziny wychowawcze raz w tygodniu, spotkania ze specjalistami – przynajmniej raz w roku na poziomie każdej klasy). Tematyka zajęć wychowawczych prowadzonych przez wychowawców obejmuje wszystkie istotne dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka treści i wartości. Nastolatek otrzymuje w szkole informacje o wartościach, które są najważniejsze w życiu, uczy się, jak postępować, jak współpracować z innymi, jak radzić sobie ze stresem i rozwiązywać problemy, jak bronić się przed agresją. W ten sposób szkoła wspiera rodziców w wychowaniu, a informacje o planowanych działaniach wychowawczych szkoły są przekazywane rodzicom każdego roku na pierwszym zebraniu z wychowawcą klasy. Uczestniczą w tym wszyscy uczniowie szkoły, więc pośrednio korzystają wszyscy rodzice. W dokumentach szkoły opisane są następujące formy wsparcia: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego, pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze, opieka socjalna, pomoc doradcy zawodowego. Nauczyciele jako sposoby wspierania rodziców w wychowaniu dzieci podają:

- utrzymuję stały kontakt z rodzicami 36 z 41,
  - staram się poznać sytuację życiową wychowanków i ich rodzin 39 z 41,
  - w zależności od potrzeb prowadzę indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami 33 z 41,
  - służę radą i wsparciem w sytuacjach problemowych 40 z 41,
  - doradzam, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia 39 z 41. Jako inne nauczyciele podają pomoc socjalną.
- Rodzice zaś wymieniają następujące formy wsparcia oferowane przez szkołę:
- wychowawca współpracuje z rodzicem 147 ze 148,
  - szkoła oferuje pomoc specjalisty pedagoga 147 ze 148,
  - szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej) 108 ze 148,
  - szkoła oferuje pomoc specjalisty psychologa 141 ze 148,
  - prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze 15 ze 148,
  - pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej 113 ze 148,
  - poradnictwo wychowawcze 43 ze 148,
  - opieka socjalna 54 ze 148,
  - grupa wsparcia 6 ze 148,
  - szkoła oferuje pomoc logopedy 12 ze 148,
  - nauczyciele współpracują z rodzicami 146 ze 148,
  - dyrektor współpracuje z rodzicami 143 ze 148.

Zdaniem rodziców szkoła umożliwia dostęp do następujących form wsparcia rodziców w wychowaniu:

- pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego 147 ze 148,
- prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze 17 ze 148,
- pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej 136 ze 148,
- opieka socjalna 66 ze 148,
- prewencyjna grupa wsparcia 8 ze 148,
- doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą) 99 ze 148,
- udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych 111 ze 148.

Do najbardziej pomocnych form wsparcia rodzice zaliczają:

- pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego 147 ze 148,
- pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej 125 ze 148,
- opieka socjalna 39 ze 148,
- prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze 12 ze 148,
- prewencyjna grupa wsparcia 4 ze 148. Jako inne wymieniają współpracę z wychowawcą.

Obserwacja szkoły wykazała, że w widocznym miejscu wywieszono są informacje o godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców oraz o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). Brak informacji skierowanych do rodziców na temat wychowania, np. o problemach wychowawczych, jak rozmawiać z dzieckiem ze względu na brak miejsca.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci, uczestniczą także w działaniach organizowanych przez szkołę. Zdaniem wszystkich nauczycieli rodzice są w wystarczającym stopniu informowani o sukcesach ich dzieci. Podobnie wszyscy nauczyciele twierdzą, że rodzice są w wystarczającym stopniu informowani o trudnościach jakie

mają ich dzieci.

Rodzice w ankiecie twierdzą, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat sukcesów swojego dziecka (90,34 %). Podobnie większość rodziców twierdzi, że jest wystarczająco poinformowana przez szkołę na temat trudności, jakie ma w szkole dziecko (90,41%) W wywiadzie rodzice twierdzą, że informacje, które otrzymują rodzice od nauczycieli lub innych pracowników szkoły na temat dzieci są pomocne w wychowaniu. Dzięki nim rodzice wiedzą na co mają zwrócić uwagę, co wzmocnić, kiedy zachować czujność. Informacje te są bardzo ważne i wynikają z troski o dzieci. Zazwyczaj rodzice są informowani profilaktycznie. Jeśli dziecko ma problem może liczyć na pomoc psychologa. Jest dobry kontakt i przepływ informacji. Nauczyciele w wywiadzie jako przykład działań organizowanych przez szkołę w tym lub poprzednim roku szkolnym, w których uczestniczyli rodzice wymieniają: planowanie działań wychowawczych i organizacyjnych, organizacja imprez i uroczystości szkolnych, organizacja balu dla uczniów klas III, miejsce i termin wycieczek klasowych i wyjazdów na zielone szkoły, zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez rozbudowę monitoringu wizyjnego wewnątrz i na zewnątrz szkoły, doprowadzenie bezprzewodowego Internetu do wszystkich pracowni. Rodzice zaś w ankiecie wymieniają: spotkania rady rodziców, spotkania klasowe, imprezy klasowe, prelekcje, przygotowanie imprez okolicznościowych, konferencja "Zdrowe odżywianie", bal klas III, przedstawienie teatralne, akademie. Pojawiły się także głosy rodziców, którzy w niczym nie brali udziału. Natomiast w wywiadzie rodzice, jako przykład działań, w których brali udział w tym lub poprzednim roku szkolnym wymieniają: wszystkie uroczystości szkolne (kilka osób z każdej klasy i w razie potrzeb), na balach (dekoracje, pilnowanie porządku), pomoc w rozbudowie Internetu. Efektem tych działań była integracja, podnoszenie rangi szkoły, zwiększenie bezpieczeństwa

Rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły

Dyrektor twierdzi, że rodzice mają wpływ na działania szkoły, są jej partnerami, współdecydują w sprawach szkoły i uczestniczą w podejmowaniu działań, zdecydowali o zniesieniu stroju szkolnego – mundurków. Przedstawiciele Rady Rodziców uczestniczą w uroczystościach szkolnych: początek roku, Dzień Nauczyciela, Dzień Kobiet, koniec roku, spotkaniach z nauczycielami i uczniami na opłatku i jajeczku – święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy, rodzice masowo uczestniczą w dniach otwartych szkoły w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca. Opinie rodziców są uwzględniane przy przygotowaniu imprez i uroczystości szkolnych, organizacji balu dla uczniów klas III, miejscu i terminie wycieczek klasowych i wyjazdów na zielone szkoły. Przedstawiciele Rady Rodziców uczestniczyli w tworzeniu koncepcji pracy szkoły, ceremoniału szkoły, tworzeniu kalendarza imprez szkolnych. Opiniują także Program Wychowawczy i Program Profilaktyki, Wewnętrzny System Oceniania oraz ofertę zajęć pozalekcyjnych, formy pomocy uczniom i rodzicom, terminarz i czas kontaktów rodziców ze szkołą, tworzeniu klas, tworzeniu klas z indywidualnym programem (klasy sportowe) i wyboru wychowawcy. Chętni rodzice biorą udział w podsumowaniu projektów edukacyjnych uczniów klas II. Decydują o funduszach wpływających na RR ze składek rodziców. Rodzice są partnerami szkoły i współdecydują w sprawach szkoły, uczestniczą w podejmowaniu decyzji. Opinie rodziców były uwzględniane przy imprezach i uroczystościach szkolnych, przy organizowaniu wycieczek dla uczniów. Rada Rodziców uczestniczyła w tworzeniu koncepcji pracy szkoły, wyraża swoją opinię na temat Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki, Wewnętrzny System Oceniania oraz oferty zajęć pozalekcyjnych, form pomocy uczniom i rodzicom, terminarza i czasu kontaktów rodziców ze szkołą, tworzeniu klas i wyboru wychowawcy. Rada Rodziców zdecydowała o doprowadzeniu bezprzewodowego Internetu do wszystkich pracowni i miejsc w budynku, a także o rozszerzeniu monitoringu celem zapewnienia bezpieczeństwa swoim dzieciom i pracownikom szkoły.

Powyższe informacje znajdują potwierdzenie w dokumentacji: opiniowanie dokumentacji szkolnej - podpisy RR pod statutem, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, plan nadzoru wykaz zajęć pozalekcyjnych, opiniowanie powołania klasy sportowej.

Wszyscy nauczyciele twierdzą w ankiecie, że rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Jako przykłady tych decyzji podają: przy planowaniu działań wychowawczych organizacji imprez klasowych i szkolnych organizacja wycieczek, organizacja balu dla klas III, rozbudowa monitoringu na terenie szkoły, doprowadzenie bezprzewodowego Internetu do pracowni i w szkole. 33,33 % rodziców twierdzi, że współuczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, 66,67 % twierdzi, że nie uczestniczyli. Jako przykłady decyzji dotyczących życia szkoły, w których podejmowaniu brali udział wymieniają: praca w zespole opracowującym koncepcję szkoły, organizowanie imprez, uroczystości szkolnych, wycieczek, zainstalowanie Internetu bezprzewodowego w klasach, planowanie działań wychowawczych, wydatki budżetowe szkoły, organizacja imprez na zakończenie gimnazjum, monitoring, klasa sportowa, sieć komputerowa, zakup sprzętu, nowe boisko, plany pomocy dla uczniów, nagrody książkowe, wstawienie w szkole automatów.

W wywiadzie rodzice podają iż uczestniczyli w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły i/lub klasy do której uczęszcza dziecko podczas spotkań Rady Rodziców, zebrań klasowych, kontaktu telefonicznego. Opiniowali Program Wychowawczy, Program Profilaktyki, koncepcję pracy szkoły, wszelkie inicjatywy, decyzje dotyczące

nagród, wydatkowania pieniędzy, zablokowanie sprzedaży gorących napojów. Uczestnictwo to polega na: opiniowaniu, głosowaniu, wyrażaniu własnego stanowiska.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

W szkole funkcjonują zespoły, które są płaszczyzną współpracy oraz wzajemnego wspierania się nauczycieli. Najwięcej nauczycieli deklaruje pracę w zespole wychowawczym i profilaktycznym oraz programowym -praca nad treściami nauczania. Praca zespołów ma charakter zorganizowany i opiera się na wspólnym planowaniu, realizowaniu i analizie podejmowanych działań.

Nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów

W ocenie dyrektora większość nauczycieli angażuje się w wysokim stopniu w pracę zespołów szkolnych. Podobnie twierdzą ankietowani nauczyciele, przy czym 35 z 41 uważa, że wszyscy pedagodzy angażują się w prace zespołów, pozostałych 5 twierdzi, że większość. Najwięcej nauczycieli deklaruje pracę w zespole wychowawczym i profilaktycznym (37) oraz programowym -praca nad treściami nauczania (26). Nieco mniej w zespole ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli (22) i do spraw ewaluacji wewnętrznej (21) oraz metodycznym (20). Po 9 nauczycieli wskazuje zespoły ds. zarządzania szkołą (planowanie i organizacja działalności szkoły) i szkoleniowy (doskonalenie zawodowe nauczycieli).

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole, opierając się na analizie efektów pracy zespołów

Dyrektor oraz nieomal wszyscy ankietowani nauczyciele (39 z 41) twierdzą, że zespoły stosują regularnie procedury ewaluacyjne, pozostałych 2 nauczycieli wskazuje na spontaniczne oceny efektów pracy. Analizy efektów pracy zespołów prowadzone są na Radach Pedagogicznych, gdzie są prezentowane sprawozdania z pracy zespołów.

Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz nauczycieli (41) wynika, że większość działań planowana jest wspólnie z innymi nauczycielami. Uczący twierdzą również, że całość lub większość tego planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Jako przykłady takiego planowania pracy najczęściej wymieniają organizację w ramach zespołu szkoleń na tematy najbardziej interesujące nauczycieli (np. dotyczących nowej formuły egzaminu gimnazjalnego, doskonalących pracę) oraz organizację konkursów, realizację projektów edukacyjnych, jak też tworzenie planu wychowawczo-edukacyjnego i planu profilaktyki.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy

zdaniem dyrektora problemy w szkole rozwiązywane są zespołowo. Również 37 z 41 nauczycieli potwierdza, że często lub bardzo często korzysta z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, a pomoc ta jest skuteczna. Pozostałych 4 również korzysta z takiej pomocy, ale czyni to rzadko. Również w ocenie 4 uczących uzyskiwana pomoc nie pomaga im w rozwiązywaniu problemów. Jako przykłady nauczyciele podają udzielanie porad przez doświadczonych nauczycieli, konsultacje i rozmowy oraz pomoc w opracowywaniu prac klasowych, sprawdzianów i testów.

Nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy

Formy doskonalenia zawodowego dotyczące metod i form współpracy zespołowej prowadzone w szkole w tym i poprzednim roku szkolnym obejmowały szkolenia wewnętrzne. Z dokumentacji wynika, że było to szkolenie nauczycieli i pracowników niepedagogicznych dotyczące "Współpracy w związku z zapewnieniem uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły" (protokół Rady Pedagogicznej XI/2011/2012) oraz dla pracowników pedagogicznych "Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych" i "Ewaluacja wewnętrzna - jak się do niej dobrze przygotować" (protokół Rady Pedagogicznej XXII/2011/2012). Pracownicy niepedagogiczni potwierdzają udział w pierwszym z tych szkoleń. W ocenie dyrektora i nauczycieli szkolenia były przydatne w praktyce.

Powyższe informacje wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli. 4 z 41 nauczycieli twierdzi, że nie uczestniczy w pracach zespołów prowadzących wewnętrzną ewaluację. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły, zaś wnioski przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły.

Ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli. Dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej.

Zdaniem dyrektora do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powoływany jest zespół. Analiza dokumentów potwierdza, że powołano zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej II/2011/2012 z dn. 8.09.2012r.

37 z 41 nauczycieli twierdzi, że uczestniczy w pracach zespołów prowadzących wewnętrzną ewaluację pracy szkoły., 4 z 41 twierdzi, że nie. Do przygotowania planu ewaluacji wewnętrznej powoływany jest zespół.

Zdaniem dyrektora nauczyciele są zaangażowani do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej. W szkole powołano dwa zespoły ds. ewaluacji z liderami na czele. Odbyły się szkolenia i warsztaty dla nauczycieli w zakresie ewaluacji zewnętrznej. Wszyscy nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną poprzez działania, tak aby dokonywać ewaluacji realizowanych projektów edukacyjnych, pracy zespołów przedmiotowych oraz dokonywanie samooceny własnej pracy. Analizy podejmowanych działań i ich efektów dokonują także opiekunowie agend szkolnych – Samorządu Uczniowskiego, Wolontariatu, Klubu Europejskiego „Euromater”, a także opiekunowie kół przedmiotowych. Dyrektor w celu zaangażowania nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej udziela pochwał, nagród, wręcza dyplomy, podziękowania, motywuje i wspomaga w pracy.

40 z 41 nauczycieli twierdzi, iż jest zaangażowana w ewaluację wewnętrzną, 1 z 41 nie jest. Udział nauczycieli w ewaluacji zewnętrznej był spowodowany: poleceniem, wyraźnym oczekiwaniem sformułowanym przez dyrekcję 2 z 41, zwyczajem panującym w szkole (zwykle większość nauczycieli uczestniczy w ewaluacji wewnętrznej) 9 z 41, uważam ewaluację za niezbędną i zrobiłem(am) to dla poprawienia jakości własnej pracy 36 z 41, 1 osoba nie uczestniczy w ewaluacji wewnętrznej. Zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną polega na: udziale w pracach zespołów do ewaluacji w obszarach: "Ewaluacja programu nauczania i podstawy programowej", udziale w ankietach przygotowanych przez zespoły, ewaluacji i realizacji projektów edukacyjnych, pracy zespołu przedmiotowego, samoocenie własnej pracy, udziale w pracach zespołu do ewaluacji w obszarze „Konstruowanie narzędzi”, monitoringu tematów lekcji, monitoringu losów absolwentów, udziale w pracach zespołów do ewaluacji w obszarach: „ Funkcjonuje praca w zespołach”, ewaluacji pracy zespołów przedmiotowych, analizie dokumentów, przeprowadzaniu wywiadów z nauczycielami, udziale w ankietach przygotowanych przez zespoły, ewaluacji egzaminów, przygotowywaniu narzędzi i opracowaniu ankiet , ustalaniu planu ewaluacji, rozdzielaniu zadań do wykonania, opracowywaniu ankiet ,pisaniu raportu.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły, zaś wnioski przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły

Według dyrektora wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Są one zamieszczone w planie nadzoru pedagogicznego. Wnioski uwzględnia się podczas tworzenia planów pracy szkoły na dany rok – planu wychowawczo-edukacyjnego i planu profilaktyki. Ponadto wnioski są uwzględniane w planach pracy wychowawców klas, planach pracy zespołów przedmiotowych i zespołu wychowawców i planach nauczycieli.

1. Wniosek – W procesie dydaktycznym częściej stosować metody aktywizujące. Decyzja - Wszyscy nauczyciele zostali zobligowani do systematycznego stosowania metod aktywizujących.

2. Wniosek - Ustawicznie motywować nauczycieli do doskonalenia i rozwoju zawodowego, a co za tym idzie do podnoszenia jakości pracy szkoły. Na bieżąco przekazywać informacje o różnorodnych formach doskonalenia zawodowego. Decyzja – Podjęto decyzję o zasadach dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, założono teczki dokumentujące doskonalenie zawodowe.

Wnioski podane w wywiadzie znajdują potwierdzenie w protokole RP z 12.01. 2012 nr XI/2011/2012. Dokumentacja potwierdza, że w planowaniu pracy szkoły wykorzystano wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, w tym ewaluacji wewnętrznej. Zdaniem nauczycieli wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Wnioski uwzględnia się podczas tworzenia planu pracy szkoły, są to m.in. analiza wyników nauczania i zachowania uczniów oraz osiągnięć w konkursach

i zawodach, analiza wyników egzaminów zewnętrznych i wewnętrznych, praca z uczniem zdolnym i uczniem słabym, organizacja uroczystości szkolnych, częstsze stosowanie na lekcjach metod aktywizujących, zwiększenie lekcji otwartych dla młodych nauczycieli, organizowanie regularnych zastępstw za nieobecnych nauczycieli.

Dyrektor, jako przykład zmian wynikających z wyników wewnętrznego nadzoru pedagogicznego podaje:

- Zmieniono sposób dokumentowania wycieczek szkolnych.

- W celu umożliwienia pełnej realizacji podstawy programowej wprowadzono regulamin przydzielania zastępstw doraźnych za nieobecnych nauczycieli, w którym uwzględniono przepisy prawa, zasady organizacji i przydziału zastępstw, obowiązki i odpowiedzialność nauczycieli, obowiązki i odpowiedzialność wicedyrektora oraz wychowawców klas, sposób dokumentowania zastępstw.

Wszyscy nauczyciele twierdzą, że wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego (ewaluacji wewnętrznej) są w pełni uwzględniane przy wprowadzaniu zmian w funkcjonowaniu szkoły. Do najważniejszych zmian w funkcjonowaniu szkoły wprowadzonych w oparciu o wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego nauczyciele wymieniają:

-Zostały zebrane informacje o prawidłowości i rytmiczności realizacji podstawy programowej we wszystkich klasach poprzez analizę dokumentów z poszczególnych przedmiotów, rozkłady materiału, zapisy w dziennikach lekcyjnych, arkusze hospitacyjne, oświadczenia nauczycieli.

-Zebrano informacje o realizacji godzin z art. 42 ust. 2 Karty Nauczyciela. Przeprowadzono testy kompetencji, a wnioski uwzględniono w planowaniu pracy z poszczególnych przedmiotów.

-Przeprowadzony został próbny egzamin gimnazjalny dla uczniów klas trzecich.

-Przeprowadzono kontrolę planów pracy wychowawców, kontaktów wychowawców z rodzicami i pedagogiem szkolnym. Odbyły się dwa spotkania z dyrektora z wychowawcami, na których poruszano aktualne problemy wychowawcze i dydaktyczne klasy.

-Kontroli zostały poddane zajęcia pozalekcyjne, konkursy, uroczystości szkolne, dyżury śródlekcyjne. Skontrolowano dokumentację szkolną, wpisy do dzienników lekcyjnych i pozalekcyjnych.

-Na bieżąco monitorowano zadania wynikające z planów pracy szkoły.

-Kontroli poddano pracę biblioteki i pedagoga szkolnego.

– W ramach wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań opracowany został harmonogram posiedzeń rady pedagogicznej, w I sem. odbyło się spotkanie dotyczące analizy wyników egzaminu gimnazjalnego – z wykorzystaniem kalkulatora EWD, aktualnych przepisów prawa oświatowego, a także szkoleniowe posiedzenie Rady Pedagogicznej na temat: „Rozwiązywanie konfliktów w szkole. Mediacje i negocjacje”.

-Opracowany został plan doskonalenia zawodowego, harmonogram oceny pracy nauczycieli i oceny dorobku zawodowego nauczycieli. Oceny pracy przewidziano na drugi semestr. Rodzice i uczniowie zapoznani zostali z dokumentacją obowiązującą w szkole (wyciągiem ze Statutu Szkoły, Programem Wychowawczym Szkoły, Szkolnym Programem Profilaktyki, planami pracy na rok 2011/12), dla rodziców uczniów klas I i III przeprowadzono prelekcje.

– Opracowany został plan obserwacji zajęć nauczycieli, dyrektorzy przeprowadzili 10 obserwacji lekcji, dwóch uroczystości szkolnych, zebrania Samorządu Szkolnego. Zwracano uwagę na realizację podstawy programowej, cele lekcji, dobór metod i środków, motywowanie uczniów, właściwe podsumowanie jednostki lekcyjnej. Wprowadzane zmiany służą podwyższeniu jakości pracy szkoły.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Wnioski uwzględnia się podczas tworzenia planu pracy szkoły, są to min. analiza wyników nauczania i zachowania uczniów oraz osiągnięć w konkursach i zawodach, analiza wyników egzaminów zewnętrznych i wewnętrznych, praca z uczniem zdolnym i uczniem słabym, organizacja uroczystości szkolnych, częstsze stosowanie na lekcjach metod aktywizujących, zwiększenie lekcji otwartych dla młodych nauczycieli, organizowanie regularnych zastępstw za nieobecnych nauczycieli. Poprzez organizowanie regularnych zastępstw realizowana jest podstawa programowa. Dzięki spotkaniom wychowawców z dyrektorem szkoły wspólnie rozwiązuje się problemy i eliminuje niewłaściwe zachowania. Dzięki rozbudowie sieci internetowej i strony WWW na bieżąco informuje się rodziców i uczniów na temat aktualności, osiągnięć. Analiza z wykorzystaniem kalkulatora EWD spowodowała dokładniejszą analizę osiągnięć, co z kolei wpływa na modyfikację działań nauczycieli.

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

W ocenie dyrektora, nauczycieli, rodziców, uczniów oraz partnerów szkoły i przedstawiciela samorządu mimo nielicznych braków warunki są wystarczające do realizacji podstawy programowej. Zdaniem rodziców „budynek ma swój klimat i duszę”. W szkole, zgodnie z istniejącym planem, podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego.

Warunki lokalowe szkoły wyposażenie są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania

Zdaniem 40 z 41 nauczycieli, wyrażonym w wywiadzie, warunki lokalowe są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów, 1 uważa, że występują nieliczne braki. Nauczyciele w wywiadzie twierdzą, że warunki lokalowe szkoły, jej wyposażenie umożliwiają realizowanie podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Szkoła posiada dobre warunki lokalowe. Pomieszczenia lekcyjne są czyste, przestronne, wyposażone w sprzęt audiowizualny. Mocną stroną szkoły jest dobrze wyposażona sala informatyczna zaopatrzona w nowe komputery. Szkoła posiada również bibliotekę z bogatym księgozbiorem, oraz pracownię multimedialną wyposażoną w projektor, kuchnię wraz z stołówką, oraz gabinet medyczny. W nowej koncepcji pracy szkoły ujęta została budowa nowego boiska wielofunkcyjnego. Szkoła posiada salę gimnastyczną, na której odbywają się lekcje z siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, piłki ręcznej, oraz gry z kółkiem ringo i unihokej. Dobrze zagospodarowana jest również sala lustrzana, na której młodzież ćwiczy swoje umiejętności gimnastyczne i taneczne.

W ocenie dyrektora warunki lokalowe są wystarczające. Jako braki dyrektor wymienia: zbyt mała liczba sal lekcyjnych, brak wielofunkcyjnego boiska, niepełnometrażowa sala gimnastyczna, brak odpowiednio wyposażonych sal do nauki języków obcych, wąskie korytarze. Przyczyną występujących braków jest to, iż budynek szkoły jest w części historyczny i był przewidziany na mniejszą liczbę uczniów. Sala gimnastyczna została zaprojektowana niezgodnie z obowiązującymi obecnie normami, brakuje pieniędzy na odpowiednie wyposażenie sal językowych. W opinii 34,93% rodziców warunki są odpowiednie, 40,41% uważa, że występują nieliczne braki, 11,64 twierdzi, że występują znaczące braki, 13, 01% twierdzi, że są one niewystarczające.

W wywiadzie rodzice dopowiadają, iż "budynek ma swój klimat i duszę". Jako braki podają: sale z oknami od ulicy, wąskie korytarze, brak ocieplenia szkoły, brak boiska sportowego.

W ocenie partnerów szkoły i przedstawiciela samorządu warunki są wystarczające do realizacji podstawy programowej. Mocną stroną jest położenie w centrum miasta i to, że w szkole jest bezpiecznie. Minusy to, że jest trochę ciasno.

Z obserwacji placówki wynika, że warunki lokalowe są wystarczające. Mocną stroną szkoły jest lokalizacja w centrum miasta, przy parku, blisko obiektów sportowych i lodowiska. Słabą stroną zaś jest mało sal lekcyjnych, na zajęcia wykorzystywana jest czytelnia, brakuje także wielofunkcyjnego boiska.

Zdaniem dyrektora wyposażenie jest wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów.

Podobnego zdania są nauczyciele. 38 z 41 nauczycieli twierdzi, iż wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne jest wystarczające do realizacji przedmiotów, według 3 z 41 występują nieliczne braki.

Według 70,71% uczniów kl. II w szkole jest wystarczająco dużo pomocy do nauki, 29,29% uważa, że nie jest wystarczająco dużo pomocy.

Rodzice w wywiadzie twierdzą, że jeśli chodzi o wyposażenie mocną stroną szkoły jest: monitoring, radiowęzeł, pomoce dydaktyczne, Internet, księgozbiór biblioteczny. Do słabych stron rodzice zaliczyli: brak prawdziwej pracowni chemiczno-fizycznej, brak komputerów w każdej sali, brak dziennika elektronicznego.

Obserwacja zajęć wykazała, że wyposażenie klas umożliwiała realizację celów lekcji (5 z 6 obserwowanych lekcji, 1 z 6 nie dotyczy). W trakcie lekcji korzystano ze słowników, pomocy dydaktycznych przygotowanych przez uczniów, tablicy i kreda, był telewizor ale nie wykorzystany na lekcji, laptop, rzutnik, magnetofon, kalkulator.

W szkole, zgodnie z istniejącym planem, podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego.

Dyrektor twierdzi, że w szkole istnieje plan utrzymania lub polepszenia warunków lokalowych. Jako przykład podaje: odnowienie elewacji szkoły, przebudowa wejścia do szkoły, remont szatni uczniowskich. Szkoła jest nieustannie wspomagana przez samorząd, rodziców i partnerów we wzbogacaniu warunków lokalowych i pomocy naukowych. Urząd Miast na wnioski dyrektora szkoły po pozytywnym rozpatrzeniu przeznaczył dodatkowe fundusze zwiększające budżet szkoły na np. rozbudowę monitoringu wizyjnego, zakup projektorów, telewizorów,

dvd, świetlnej tablicy wyników sportowych. Lokalny samorząd przeznaczył fundusze na budowę parkingu dla pracowników gimnazjum. Składki na Radę Rodziców są również w części przeznaczane na zakup pomocy naukowych np. książki do biblioteki: lektury i beletrystyka, ekran elektryczny, telewizor, mapy do pracowni historycznej i geograficznej. Szkoła szuka sponsorów wśród partnerów szkoły np.: PWiK, Mostostal, Sedkomp, darowizny, które szkoła otrzymała przeznacza m.in. na zakup pomocy naukowych i gadżetów reklamowych. Dyrektor twierdzi, że w szkole podejmuje się działania zmierzające do wzbogacenia zasobów lokalowych według istniejącego planu uzupełniania istniejącego wyposażenia.

W dokumentacji szkoły znajduje się "Plan wzbogacenia bazy dydaktycznej, remontów i inwestycji na rok szkolny 2011/2012 i kolejne lata szkolne" - IV/2011/2012 z 15.11.2011r.

Przedstawiciel organu prowadzącego twierdzi, że w miarę posiadanych środków warunki będą polepszane. Obecnie w trakcie budowy jest parking. Planowana jest wymiana boiska.

Nauczyciele mówią w wywiadzie: „Lubimy pracę w swojej szkole. Dobrze się komunikujemy i wspieramy. Nauczyciele chętnie przychodzą do pracy nawet w sobotę. Uczniowie odnoszą mnóstwo znaczących sukcesów. O szkole często mówi się i pisze”.

Partnerzy szkoły jako przykład działań zmierzających do wzbogacenia wyposażenia i zasobów lokalowych szkoły podejmowano w szkole we współpracy z samorządem i/lub partnerami szkoły w ciągu ostatnich dwóch lat podają: udział w projekcie "Praktyki pedagogiczne. ", środki na polepszenie bazy i wyposażenia w pomoce dydaktyczne, środki z rady rodziców.

Przedstawiciel organu prowadzącego podsumował "Jesteśmy dumni z tej szkoły". Uczniowie w wywiadzie twierdzą, że zmiana dyrektora spowodowała dużo pozytywnych zmian. "Pani dyrektor jest żywa i energetyczna. Dzięki niej jest monitoring, będzie parking, mają być założone czujniki dymu, aby walczyć z paleniem papierosów". Rodzice twierdzą, że współpracują ze szkołą przy poprawianiu warunków lokalowych i/lub wyposażenia. Współpraca ta polega na: odnawianiu sal lekcyjnych, zbiórce pieniędzy z każdej klasy na ławki, wsparciu finansowym Rady Rodziców. Szkoła współpracuje z rodzicami przy wyposażaniu szkoły np. z pomocy radnego miasta, pomocy rodzica przy informatyzacji szkoły. Zdaniem rodziców "Szkoła idzie w dobrym kierunku" "Staje się szkołą bezpieczniejszą, przyjazną i zadbaną" "Dużo dała zmiana dyrektora".

Zgromadzone argumenty potwierdzają wysoki stopień spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Szkoła działa zgodnie z koncepcją pracy, której głównymi elementami są dobre dbałość o wszechstronny rozwój ucznia, podniesienie standardów uczenia się i nauczania oraz doskonalenie systemu wychowawczego.
2. W szkole dokonuje się wnikliwej analizy wyników egzaminów zewnętrznych oraz innych osiągnięć uczniów, a wdrażane wnioski przyczyniają się na wzrost wyników kształcenia, co potwierdzają osiągnięcia uczniów.
3. Osiągnięcia uczniów w szkole analizuje się w cyklu trzyletnim, dzięki czemu szkoła monitoruje efektywność i jakość procesu uczenia się. W szkole informacje o sukcesach i osiągnięciach uczniów są eksponowane w wielu miejscach.
4. Gimnazjaliści są aktywni, samodzielnie podejmują szereg ciekawych inicjatyw służących rozwojowi własnemu i rozwojowi szkoły, chętnie podejmują działalność charytatywną i pracę w wolontariacie.
5. Procesy edukacyjne w szkole przebiegają zgodnie ze schematem: diagnoza, planowanie, realizacja, analiza, wnioski, modyfikacja. Zapewnia to jasność i efektywność podejmowanych działań.
6. Dyrekcja, nauczyciele, rodzice oraz przedstawiciel samorządu i partnerzy szkoły wysoko oceniają planowanie i realizację procesów edukacyjnych w szkole. Opinie ankietowanych uczniów na ten temat są zróżnicowane.
7. Oferta edukacyjna szkoły jest stale modyfikowana i wzbogacana. W opinii 71,43% uczniów szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania.
8. Działaniami wspierającymi rozwój uczniów jest realizacja nowatorskich rozwiązań programowych tj.: własne programy nauczania z wychowania fizycznego, klasy sportowe o profilu koszykarsko-siatkarskim oraz realizacja projektów współfinansowanych ze środków unijnych.
9. O efektywności nauczania w szkole świadczyć może wskaźnik EWD plasujący szkołę wśród „szkołę sukcesu” w części humanistycznej. W części matematyczno-przyrodniczej zaś szkoła stoi na pograniczu „szkoły sukcesu” i w niewielkiej części wśród „szkół niewykorzystanych możliwości”.
10. Kształtowanie postaw prospołecznych oraz aktywna współpraca ze środowiskiem lokalnym wpływa pozytywnie na rozwój uczniów i wizerunek szkoły w środowisku.
11. Działania wychowawcze szkoły są spójne i akceptowane przez całą społeczność, co wpływa na kształtowanie pożądanych postaw uczniów.
12. W placówce prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów oraz podejmowane są działania wychowawcze mające na celu wzmocnienie zachowań pożądanych i eliminację zagrożeń, wynikiem czego 96,07% uczniów klasy III czuje się w szkole bezpiecznie.
13. Placówka dobrze przygotowuje swoich wychowanków do nauki w szkole oraz funkcjonowania społecznego, co znajduje potwierdzenie w informacjach o losach absolwentów oraz w opiniach przedstawicieli środowiska lokalnego.
14. Nauczyciele, w zdecydowanej większości, potwierdzają współpracę ze sobą w zakresie działań dydaktycznych i wychowawczych, a główną płaszczyzną tej współpracy są zespoły nauczycielskie.
15. Szkoła podejmuje systematyczną współpracę z wieloma instytucjami środowiska lokalnego, a prowadzone działania przyczyniają się w sposób istotny do rozwoju wychowanków, a także zaspakajają potrzeby środowiska.

16. Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, w tym ewaluacja wewnętrzna są wykorzystywane do planowania pracy szkoły, a wnioski przyczyniają się do wprowadzania zmian w jej funkcjonowaniu.

17. Baza szkolna zapewnia niezbędne warunki do realizacji podstawy programowej, jednak w opinii części rodziców, dyrektora i nauczycieli występują nieliczne braki w tym zakresie.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	A
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Iwona Tomczak
- Regina Pieczara

Kurator Oświaty:

.....